

Szalai Vivien

Stohl őszintén

2011

Újsághír

Stohl András ittas járművezetés miatt 2011. szeptember 6-án jogerősen tíz hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte a Pest Megyei Bíróság. Az elítélt legkorábban csak a büntetés felének letöltése után helyezhető szabadlábra. A színész-műsorvezetőt mellékbüntetésként öt évre eltiltották a járművezetéstől.

ELŐSZÓ

– Tudsz még maradéktalanul őszinte lenni? Vagy az a sokféle szerep, amit a színpadon, a képernyőn, vagy akár a nyilatkozatokban, sőt akár az életben akarva-akaratlanul eljátszottál, ezt már lehetetlenné teszi? – szegeztem neki a kérdést valamikor 2011 áprilisában, amikor a könyv okán először találkoztunk. Már megvolt a mellbevágó elsőfokú ítélet: két év négy hónapnyi börtön; ki tudhatta, mi lesz a történet vége? A bizonytalanság szorongató érzése járt át mindent. Noha sokak szerint rezzenéstelen arccal, sőt közömbösen vette tudomásul az ítéletet, én mást láttam rajta. Nem, nem félelmet, valami egészen mást. Inkább valamiféle nyomasztó, homályos szorongást, hogy elveszítheti azt, ami számára a legfontosabb: a szabadságát. S hogy ettől mindent elveszít, s hogy aztán már soha többé nem lehet önmaga, ugyanaz az ember, aki előtte volt.

Szabadságvágy? Vagy inkább valamiféle megzabolázhatatlan, s ezért akár önpusztításra is képes energia. Amit rajta kívül aligha tudhat bárki is megkötni, fegyelmezni, korlátok közé szorítani. Egy ember, akit leginkább ez az erő irányít. Ösztönök, vágyak, érzések, számígtatás és érdek nélkül. Vadnyugati filmek bolond csikói, féktelen, néha ijesztő kamaszok jutottak róla eszembe. Sokféle érzés, sejtés, kevesebb tudatosság. Az ösztönember, jó és rossz értelemben. Különös energiák, melyek felrepítenek, de mélybe is húznak. Vagy mondjuk másképp, beszéljünk egy felnőni képtelen, ösztönös kisgyerekről, aki nem mellékesen három lány édesapja. Valakiről, aki naivan, önzőn, hedonistán él meg minden pillanatot, de közben valahogy mégis szerethető marad. Aztán amikor arcába vág a valóság, meghökkenve próbál észhez térni.

A Nemzeti Színház büféjében ültünk, két kávé mellett. András udvarias volt, előzékeny, figyelmes. „Olyan, mint egy úriember” – nyugtáztam magamban, majd inkább bohém dzsentriként gondoltam rá, hiszen a kifogástalan úriemberek nem vezetnek részegen, nem dorbézolnak drogos bulikban. Vonzott és tartottam is tőle, roppant ellentmondásos személyiségnek tűnt. Hatott rám, és léptem volna fél lépést hátrafelé.

Ahogy szépen vasalt ingben, egyenes derékkal ült velem szemben, ahogy cigarettára gyújtott, régi idők filmhőseit idézve, sok mindennek tűnt, de felelőtlenül törő-zúzós, drogos alkoholistának semmiképpen. A tekintetem ösztönösen a kezére tévedt, amikor megkavarta a kávéját. Tövig le volt vágva a körme, mint amikor utólag próbálják helyrehozni a dolgokat. Enyhén remegtek az ujjai, feszült volt. A keze nem egy filmhős keze volt, inkább érdes és durva, alig volt benne finomság, lágyság. Inkább egy kétkezi ember, na jó, egy vadász kezét láttam.

Mintha minden, de minden benne lett volna ebben az ellentmondásban. Úriember? Igen is meg nem is. Botrányhős? De hát sokkal több annál. Igazi regényhős. Krúdy Gyula? Vagy inkább Móricz Zsigmond? A hős, vagy az

inkább csak szánni való dzsentri. Aki hol szeretni való, hol meg maga az önpusztító értelmetlenség.

De aztán nem hagyott tovább lamentálni. Áradt belőle a szó.

– Azt hiszem, én egy nagyon őszinte ember vagyok. Alapból. Pedig a szakmából adódóan elvileg én folyamatosan hazudok. Hiszen nem én vagyok az, akit eljátszom. De amikor állok a színpadon és hazudok... Néha magam is megijedek. Néha magam sem tudom, hogy vajon akkor vagyok jó színész, ha nagyon jól hazudok, vagy akkor, ha azokat a mondatokat én magam mondom, ha gyakorlatilag eggyé válok az adott karakterrel. Őszintén, mélyen átélem a szerepeimet. Gyakran felvetődik bennem, hogy az egész élet nem egy színdarab-e csupán. Hogy bármelyikünk élete valóban, tényleg őszinte-e. Nemcsak a színészekről beszélek, hanem általában az emberekről. Egyáltalán mihez, kihez legyünk őszinték? Önmagunkhoz vagy a szituációhoz, vagy ahhoz legyünk őszinték, aki velünk szemben áll éppen? Nem tudom... Nagyon sok mindent nem tudok, nem értek még az életről.

– Miért akartad ezt a könyvet?

– Mert próbálok bízni abban, hogy az emberek így többet megértenek belőlem, hogy aztán nem feltétlen szélsőségek mentén ítélnék majd meg, rajongva vagy gyűlölve. S hogy így én magam is jobban szembesülhetek saját magammal. S talán bebizonyosodhat, hogy az a kép, amit kialakítottak rólam az újságok, a tévé vagy akár a színpad alapján, sokkal, de sokkal árnyaltabb.

– Miért, milyen ember vagy?

– Talán már gyerekesen őszinte és jó szándékú srác vagyok. Persze ez így hülyén hangzik, nehéz ezt az embernek saját magáról kimondani. De ez akkor is így van.

– De ha azt mondod, magad sem tudod, mi az őszinteség, akkor hogy mered kijelenteni, hogy őszinte vagy?

– Mert ebben az esetben az őszinteség azt jelenti, hogy a könyvben nem lesznek kamusztorik, ferdítések, hazugságok. Nem akarok hamis képet, nem akarom álcázni magamat. A kételyeimről is őszintén akarok beszélni. És végképp nem akarom megjátszani az eszemet.

Picit hosszúra nyúlik a csönd, mielőtt újra megszólal. Anélkül, hogy bármit is kérdeztem volna.

– De tudod, milyen vagyok én mindenekelőtt? Gyerekes. Ez a legjobb szó. Jó is, meg persze az én koromban rossz is. Én egy igazi gyerek vagyok.

– Negyvennégy éves vagy. Nem gondolod, hogy ideje lenne felnőni végre?

– Nem. Én nem szeretnék felnőni. Én szeretnék megmaradni annak a gyereknek, aki voltam, és aki vagyok. Mert ez rengeteg pozitív dolgot is jelent. Életkedvet, erőt, kíváncsiságot, a dolgokra való rácsodálkozás lehetőségét. És ha már azt az erényt, energiát, csodát megkaptam a jóistentől, az édesapámtól, az édesanyámtól, s hogy még mindig nem fáradtam el, és még mindig bennem van az az életkedv, ami a gyerekekben megvan, akkor pláne nem szabad felnőnem. Én végigjátszom az életemet, és így soha nem fáradok el. Néha persze várom,

hogy fáradt legyek végre, hogy jöhessen egy kis pihenő, de csak nem sikerül. Nem érzem azt, hogy az elmúlt évtizedek során bármiféle dolog változott volna bennem, függetlenül attól, hogy rengeteg hatás ért, ezer élménnyel lettem gazdagabb.

– De hogy maradhat gyerek, aki ennyi mindent megélt?

– Nem tudom. Hiába éltem meg tapasztalatokban, tragédiákban sokkal többet negyvennégy éves koromra, mint a legtöbben, én úgy érzem, semmit sem változtam, ugyanolyan naiv, őszinte srác maradtam, mint aki voltam. Oké, akinek vannak stiklijei, de akinek ami a szívéen, az a száján.

– De hát a tapasztalások alakítják, formálják az embert, aki legalább a saját hibáiból próbál tanulni.

– Én egy nagyon érzékeny, sérülékeny, mondhatni megrögzött gyerek vagyok, aminek persze sok hátulütője is van. Például a felelősségvállalás terén.

– A felelőtlenség élő szobra lettél...

– Tudom, ráadásul teljes joggal. A pillanatnak élek, nem tudok tervezni, nem tudok karriert építeni, nem tudok érdekből kapcsolatot kiépíteni. Képtelen vagyok érdekek mentén élni az életemet. A gyerek soha nem úgy barátkozik, hogy neki ebből haszna lesz, hanem őszinte érzések vezérlik. Az más kérdés, hogy kurva nagy szerencsém volt eddig az életben, mindenféle szempontból. Azért, mert szakmailag nagyon erős vagyok, akár a színházban, akár a televíziós munkámban. Azért, mert csodálatos családom van, akik még ha szenvednek is tőlem, így szeretnek, ahogy vagyok. És a barátaim. És hogy nem nagyon szúrtak még hátba. Nem tapasztaltam meg azokat a pofonokat, amik az embereket kérgessé teszik.

– Miközben mintha próbálnád mégis kiprovokálni az élettől a pofonokat.

– Tisztában vagyok vele. De tudod, mit mondok? Ha még egyszer nekikezdhetnék ennek a negyvennégy évnek, én mindent egészen pontosan ugyanúgy csinálnék.

– Ezért meg fognak kövezni. Semmi megbánás?

– Mondom, mindent ugyanúgy csinálnék. És az életem minden egyes napjának kurvára örülnék, ugyanúgy, mint ahogy eddig örültem. Minden bajjal, szörnyűséggel és minden hibámmal együtt büszke vagyok arra, amit elértem. Az egyetlen dolog, ami fáj máig is, hogy nem lett volna szabad hagynom, hogy elveszítsem a családomat. Mert nagyon sok mindent tettem azért, hogy elveszítsem, miközben egyáltalán nem állt szándékomban elveszíteni. Tudom, ez is gyerekes ellentmondás.

– Szétrobbantottad a családot, részegen balesetet okoztál. Te is elismered, mennyi rosszat, örültséget követtél el. Hogyan lehetsz akkor büszke minden egyes napra?

– Furcsa. Nehéz ezzel elszámolni. Furcsa dolog. Úgy fogom fel, hogy a negyvennégy év, amit leéltem, ez vagyok én. Ez Stohl András. És kész. Ezekkel a megmagyarázhatatlan ellentmondásokkal együtt.

Hirtelen hangosan felnevet. Fura ez a nevetés, mintha saját magán akarna nevetni. Amit mondott, őszintének hat, de a nevetés valahogy mégsem. Inkább őszintén eljátszott színpadias gesztus. Felemeli a cigarettát, és mélyen leszívja a füstöt.

– Na, azt hiszem, az olvasó felkötheti majd a gatyáját, ha tényleg kíváncsi arra, ki vagyok, mi vagyok. Hogy szar ember vagyok, vagy egy szerethető figura? Remélem, végül a nagy labirintusban megtalálja azt a kis embert. A kis embert, aki várja, hogy szeressék.

– Ennyire fontos, hogy szeressenek?

– Mindennél jobban. Engem ez éltet.

– Miközben óhatatlanul is sok mindent megteszel azért, hogy ne lehessen téged szeretni...

– Tudom, de azt is tudom, hogy minden utálkozóra jut egy rajongó. Nagyon sok szeretetet kapok, még most is, amikor sokan megköveznének.

– Mi lesz, ha több mint két évre be kell menned a börtönbe? Mi lesz, ha ott főként gyűlölet zúdul rád? Már csak azért is, hogy Stohl megkapja végre a magáét...

– Őszintén, nem tudom... Nem félek a börtöntől, csak azt nem tudom, hogyan kell elviselni, hogy nem leszek szabad. Mindenesetre próbálok nem gondolni erre. Úgy fogom fel, hogy nem is velem történik ez az egész. Hogy nem valóságos az ítélet. Hogy mondjuk el kell játszanom egy ilyen szerepet. Én soha nem gondolok bele a rossz dolgokba. Egyébként meg én mindent túlélék. Ahogyan eddig is, mindent túléltem. Elpusztíthatatlannak, betörhetetlennek érzem magam.

Idáig jutottunk az első alkalommal, hogy aztán hetente több alkalommal is találkozunk, jobbra a lakásomon, hogy nyugodt körülmények között beszélgethessünk. Nagyjából minden alkalom ugyanúgy zajlott. Misi, a sofőrje elhozta, esetleges késéseimet András laza eleganciával nyugtázta, majd elfeküdt a nagyszobában a kanapén. A diktafont a mellkasára helyezte, és a szemét lehunyva mesélt. Pihenésképpen mondjuk egy óra múltán általában főztem neki egy kávét. Megtanultam, hogy sok tejjel és két cukorral szereti, és mindig elszív hozzá egy cigit. Ilyenkor kiálltunk az erkélyre, beszélgettünk és integettünk a parkolóban, az erkély alatt strázsáló Misinek. Az egyik jó szándékú szomszédom nyomban értesítette az egyik újságot, hogy én lennék az új párja. Érezhettem a saját bőrömön is, mennyire jó, ha azonnal felismernek valakit.

Talán nem untatom az olvasót, ha megosztok egy személyes történetet. Az interjúink áprilistól augusztus végéig tartottak, közben persze voltak rövidebb-hosszabb kihagyások. Augusztusban volt a születésnapom, de személyes okokból nem voltam jó passzban. András tudta ezt, hiszen minden alkalommal megkérdezte, hogy mi van velem, hogy vagyok, és rendre beszámoltam neki az életem alakulásáról. A születésnapomon beiktattunk egy interjút, mert ahogyan akkor neki fogalmaztam: „inkább dolgozzunk, hiszen úgyse kapok virágot”.

Amikor az interjú napján, augusztus 17-én begördültem a kocsival a lakásom elé, ott állt egy szál virággal az ajtó előtt. Amikor megláttam, nem tudtam, hogy nevessek vagy sírjak. Megható jelenet volt. „Na, irónókém, kaptál virágot, ne rinyálj. Úgyhogy most már tűnés dolgozni!” Nagyon jólesett a figyelmessége. Tudom, hogy mindenkivel ilyen előzékeny és melegszívű, aki egy kicsit is szimpatikus neki.

Bennem valahogy ez maradt meg róla, ítéljen bárhogy is az olvasó. A többit eldönti az idő.

A többi már az ő története. Őszintén, tabuk nélkül...

Szalai Vivien
2011. szeptember

1. FEJEZET

Apámról

„Mocskos, szemét módon tudott kínozni.”

Ugyanolyan gyereknek érzem magam, mint amikor gimis voltam, csak a testem nőtt meg körülöttem. Én egyáltalán nem érzem, hogy változtam, de biztos, hogy változik az ember. Furcsa, hogy az ember még most is ugyanolyan, mint tizennyolc éves korában. Én legalábbis még most is ugyanúgy érzek, mint korábban. Miközben végiggondoltam az életemet, sokszor eszembe jutott, hogy nem vettem észre, mivé lettem. Hogy a Nemzeti Színház színésze vagyok, azt én nem tudtam, nem fogtam föl, soha nem gondoltam így rá. Csak most, amikor az interjúban arról beszéltem, hogy tizenegy előadásban játszom, és abból hét nagy főszerep, akkor eszméltem rá, hogy Stohl András, te a Nemzeti vezető színésze vagy. Azt sem tudtam, hogy családfő vagyok. A nővéremnél van négy gyerek, nálam három. Karácsonykor mindig apám mondta, az ő szájából hangzott el a karácsonyfa tövében, hogy boldog karácsonyt! Most én vagyok a legidősebb férfi – az anyukám él, hála istennek, nyolcvanéves –, így hát ma már én mondom. S így kell rádöbbenem, te jóisten, én vagyok a családfő?!

Meghatározó volt a gyerekkorom. A VIII. kerületben születtem, a Kiss József utca 14.-ben laktunk a negyedik emelet 4-ben. Négyen egy ötvenkét négyzetméteres lakásban, két szoba, fürdőszoba, konyha. A felső lakóval közös telefonunk volt, úgy mondták: ikervonal. Nagyon kemény környék volt. Ott éltem a Köztársaság tér és a Mátyás tér között a sűrűben. Kisebb voltam, mint az átlag, a tornasorban mindig az utolsó vagy az utolsó előtti. Nagyon-nagyon jó dumám volt már kiskoromban, talán így kompenzáltam a természetem. A nővérem három évvel idősebb nálam, Viktóriának hívják, orvos, kétszeres doktor. Dr. Stohl Viktória dr. sőt, dr. Kovácsné dr. Stohl Viktória dr. Ez annyira vicces, ráadásul a doktorok ezt ki is mondják. Nagyon kemény nő, de az élet is az. Ő volt a Stohl Viki, én meg a kis Stohl. Óriási szerencsém volt, mindig a nővérem osztálytársaival bandáztam. Sok mindent megéltünk.

Az apámról nagyon sokat fogok mesélni. Rendkívüli ember volt, gépészmérnök, és persze vadászott. Az *Úri muriban* Csörgheő Csulit róla formáltam. Végtelenül jó ember volt, elképesztően jó humorú, állandóan röhögtünk. Az egész család vihogott. Mi svábok vagyunk, anyukám is, apukám is. Kétféle sváb van: az, aki meg tudja fogni a pénzt, ahogy mondani szokták, megbassza az anyukáját két forintért. A másik sváb meg kurvára nem ért a pénzhez. Na, mi az utóbbiak vagyunk. Soha nem volt semmink.

Egyszer a konyhában ültünk a nővéremmel. Kicsik voltunk, én úgy 11-12 éves, és azt mondtam neki: „Ha egyszer nagyon gazdag leszek, veszek neked egy piros Ferrarit!”

Talán daczból mondtam, hogy én majd megmutatom. Mert hát nekünk a hónap második felére már sose volt pénzünk, mindig a zaciba kellett adni az aranyakat. És állandóan kölcsönkértünk, aki csak szóba jöhetett. Talán az ezzel járó szorongásból következik, hogy nincs olyan ember, akinek nemet mondtam volna, ha kölcsönkért. Amim volt, azt én mindig kölcsönadtam. Tényleg. Sokan tartoznak nekem, nagyon sokan. Mindig azt gondolom, hogy majd úgyis megadják. De nem. Hülye érzés, mert még te érzed magad szarul, ha visszakéred a pénzedet. Ez már a seregben kiütött rajtam. Megkaptuk a zsoldot, mondjuk úgy kétezer körül. Nyomban mindenkit meghívtam, amíg tartott, itattam őket. Valahogy arra gondoltam, nem baj, ha elfogy a pénzem, majd azok, akiket meghívtam, az a tíz-húsz ember, visszahív, amikor nekem nem lesz pénzem. De nem. Nem azért, mert rossz emberek voltak, hanem mert mást gondoltak a pénzről, vagy más neveltetést kaptak. Mindegy.

A faterom nagyhangú volt, hamar dühbe gurult, és hamar eljárt a keze, de nem gondolok rossz érzéssel ezekre a verésekre, nincs bennem egy mikromilliárdnyi rossz érzés sem az apámmal szemben. Csak szeretettel, hálával és rendkívül nagy tisztelettel gondolok rá. Igazi fater. Az anyám más kategória, más világ, ő meg a világ legjobb anyja.

Sportoltam világeletemben, hatéves koromban kezdtem tornázni, tízéves koromig, nagyon jó volt. Kicsi voltam, de baromi jó izomzatot kaptam a tornától. Aztán a tenisszel próbálkoztam, mert a nővérem teniszezett, de az nekem nem ment. Nem szerettem a légkörét, a proccos úri légkört. Nem nekem való volt. Úgy éreztem, mintha koszos lennék köztük. Aztán a sportlövészettel próbálkoztam, persze a vadászó apám miatt. Az is jól ment, büszke volt rám. Ami nagyon jó volt, az a rögbi. Tizennégy éves koromtól a főiskoláig rögbiztem. Nem amerikai futball, rögbi, ahol nincs védőfelszerelés, csak póló, rövidgaty, stoplis cipő. Pont abban az időszakban, amikor a kamaszból férfi lesz. Ott is majdnem mindenki idősebb volt, vagy egykorú velem, iszonyú jó volt ennyi fiúval együtt megélni, hogy férfivá leszel. Mindenféle szempontból. Csajozás, ivászat szempontjából. Nagyon sokáig egyáltalán nem ittam. De a rögbinél ezt úgy hívják, jön a harmadik félidő. Amikor a meccs után beindul a közös sörözés.

Azt hiszem, hogy hiperaktív gyerek voltam, ma így mondanák. Kerestem a határokat, addig mentem el, ameddig lehetett, és persze azon túl is. Én ma is olyan vagyok, mint egy jó versenyló, tartani kell, visszatartani, ne rohanjon neki a láthatárnak. Így van ez most is. Ha valaki jó irányba tart, annak még jó vége is lehet. A fater ezt pontosan látta, és mindig szólt előre: „Bandikám, pofon lesz! Sírás lesz a vége!” És az volt mindig, ahogy megmondta előre. Én meg csak csináltam, csak csináltam. Például az asztalnál műveltem valamit. Baszogattam az ételt, tologattam a tányért vagy csörömpöltem a pohárral. Ő meg szólt, kisleány, sírás lesz a vége! De én csak csináltam, csináltam, lássuk, mire megyünk. Mint egy bikaborjú a palánkkal. Aztán durr, amin nem is csodálkoztam. És akkor nem csináltam két-három óráig.

Amellett, hogy svábok vagyunk, egy kicsit olyanok is, mint egy olasz család. Viharos érzelmek tomboltak, látványosan, szenvedélyesen éltünk meg mindent. Apám utoljára tizennyolc éves koromban ütött meg. Akkor már nagyon erős voltam, ő meg már nem annyira. A vége felé, mi tagadás, már elég sokat ivott. Horgásztunk is akkoriban a vadászat mellett. Balatonakalin voltunk, ha jól emlékszem. Én is vele voltam, halászlét főztünk, meg rántott halat tartárral; nyár volt. Amikor összeültünk – a horgász baráti társaság belenyúltam a halászlébe, és felkavartam. És akkor ott, mindenki előtt, szó nélkül lekevert egyet, mert hát a halászlét nem szabad kevergetni. Legszívesebben visszaütöttem volna, de belénk nevelték, hogy szülőre kezét emelni nem lehet. Bármilyen történjen. Az apád és az anyád szent. És ezt úgy elérte az a szemétláda, hogy képtelen voltam kezét emelni rá. Ott álltam tizennyolc évesen, iszonyatosan megalázva. Gyakorlatilag már egy roncs ember szégyenített meg, történetesen a hőn szeretett apám, aki akkor már nem volt túl jó állapotban. Az alkohol, a cukor meg a szíve...

Egyszer volt egy bunyónk, tizenhét-tizennyolc éves lehettem. A kis lakásban a belső szobából nyílt a fürdőszoba. Az ajtó kifelé nyílt, balra volt egy kád, felette hengeres gázbojler meg egy mosdó, meg talán alatta egy mosógép, ennyi fért be. Jött apám a nagy hasával, és megcsapott. Anyám azonnal ugrott közénk, mert ott az dőlt el, hogy ki a férfi a háznál, ki a domináns hím. Ez már nem szólt másról, csak a dominanciáról, nem nevelni akart. Érezte, hogy hanyatlik, hogy lefelé megy, én meg kezdtem érezni az erőmet. Egyre többször szóltam be neki, kritizáltam, csipkedtem, össze akartam akasztani vele az agancsomat. A muter ugrott közénk ott a fürdőszobában. Bevillant, amit belém neveltek, nem mertem kezét emelni rá, szinte bénán lógott a két kezem. Hiába voltam hozzá képest irdatlanul erős. De már a fater sem akart megütni, mintha megérezte volna a szerepek átrendeződését. A hasával kezdett lökdösni, be a kádba. Komikus volt. De erre is szeretettel gondolok.

A nővéremet sosem bántotta. Talán ha egyszer kapott fülest. Mindig én kaptam, mert én voltam a fiú, a rossz fiú. Ő meg a jó lány, mindenben az ellentétem. Baromi szorgalmas, seggelős, az elit gimibe, a Fazekasba járt. Azért kapott pofont, mert lent voltunk a téren, és elkéstünk otthonról. Én előretoltam, a fater pedig első dühében neki kevert le egyet. Persze nyomban hozzátette, hogy ez inkább nekem járt volna. Tulajdonképpen félttem tőle, mégis nagyon szerettem, és nagyon meg akartam felelni neki. Nagyon rafinált volt, váratlan reakciókkal.

Amikor eltörtem a kezem, mert leestem egy platánfáról, nem tudtam, mit fogok mondani neki. Azt hittem, kioszt, de jó fej volt. Nem volt pofon, nem szidott, fogtuk, bekötöttük, azt hittük, hogy nincs eltörve. Másnap jött a meccs, és ahogy az lenni szokott, felrúgtak. Rátámaszkodtam, azt hittem, beszarok. Hétfőn orvoshoz vitt, másfél órán át kellett várni a röntgenre. Másfél órát kellett várni. Na, akkor kaptam meg a szombati pofont. Ott, a rendelőben.

Vagy amikor a nővéremmel lovacskáztunk. Apuék szobájában volt egy dupla ajtó, onnan nyílt a mi szobánk. Anyám takarított, apám szokás szerint

elment vadászni péntek délután. Fel volt szedve minden szőnyeg, amíg száradt a parketta, a muter az ebédet főzte. A nővérem felvett a nyakába, rohangáltunk egyik ágytól a másikig. Nagyon kicsi voltam, öt-hat éves, hívtuk anyámat, hogy nézze meg, milyen ügyesek vagyunk. Bejött. Abban a percben a nővérem megbotlott a küszöbön. Betört a fejem, ömlött a vér. Anyám nem bírja a vért, ahogy a kádban mosta a fejemet, öklendezett. Viki meg zokogott, mert miatta történt. A balesetin bekötötték a fejem, hatalmas turbánom volt. A nővérem nagyon be volt szarva, hogy mit kap. Én is be voltam szarva. Tudtuk, hogy vasárnap hat óra felé fog jönni apám, könnyörögtünk anyánknak, hogy ne mondja el, mi történt, de hát ezt nem lehetett eltitkolni. A fater belépett, és megkérdezte: mi van, lovacskáztatok? És mosolygott, ahelyett hogy... Megmagyarázhatatlan reakciói voltak, de végső soron telis-tele szeretettel.

Miközben iszonyú kemény volt velem, tudott nevelni is. Amikor kiloptam a zakója zsebéből tíz forintot, kiküldött mindenkit a szobából. Leültetett az asztalhoz, tudtam, hogy nagy gáz van, azt hittem, irdatlanul el fog verni. Ült velem szemben, és elkezdte mondani, hogy képzeld, fiam, bementem a munkahelyemre, tudtam, hogy van a zsebemben tíz forint, meg akartam hívni a barátomat kávéra. Részletesen elmesélte, amint fizetni akart, és képzeld, nem volt ott a pénz. Ott ült a legjobb barátjával, és azt kellett mondania, hogy nincs pénze. Itt már folyt a könnyem, de az övé is. És akkor be kellett vallania a Schiffernek, hogy őt a saját fia meglopta. Még most is elsirom magam, mert olyan mocskos, szemét módon tudta dramatizálni a dolgokat, hogy majd' belehaltam. Azt kívántam, bárcsak inkább szíjjal vert volna halálra! Na, ilyen faszi volt. A következő történetről például a volt feleségem teljesen kivolt. Én meg azt mondom, egy életre megtanított küzdeni.

Olajjal fűtöttünk, ott a nyolckerben, húszliteres fémkannában cipeltük fel a lakásba. Két kanna, negyven litert vittünk fel egyszerre, az egyik kannát beletéve apám vadász hátizsákjába. Azt hiszem, tízéves voltam akkor, ahogy mondtam, inkább alacsony növésű. Apám váratlanul azt mondta, hogy hozzak fel húsz liter olajat. A hátizsák pont a térdemig ért, de elindultam, ha már mondta. Nő volt a benzinkutas a Köztársaság téren, mondom neki, hogy jöttem gázolajért. Nézett rám nagy szemekkel. „Jól van, Bandikám, de hol az apád?” Ő nem jött. De akkor ki viszi el? Én. Mérges lett. „Innen te el nem mész, amíg apád ide nem jön!” De azért meg tetszik tölteni? Én meg elindultam az óriási teherrel. Méterenként megálltam, a házak párkányára tettem le a hátizsákot. Ötven percig biztos tartott, amíg hazaértem. Útközben arra gondoltam, hogyan fogom megtenni azt az egy nagy lépést a kapunál. Úgy csináltam, hogy leültem, de hogy állok fel? Senki nem segített. Nagy nehezen felvonszoltam magam a lifthez. Bementem, és csak annyit mondott: Jól van, fiam. És ez így nekem végül is egy fontos pozitív élmény. Amikor Évának, a volt feleségemnek elmeséltem, azt mondta, megöl, ha én ezt a saját gyerekeimmel megpróbálom. Soha nem próbáltam meg, de apám megtanított küzdeni.

Sokat hurcolt magával vadászni. Ezt úgyse fogják elhinni. Engem átugrottak a szarvasok. Volt egy mélyre süllyedt út, két oldalt látod a fagyökereket. Ott álltam a mélyedésben. Apám mondta, kicsit várjak, előremegy. Egyszer csak hallom, hogy robogva futnak a szarvasok, a fater meg lép ki az útra, és dermedten néz engem. Én nem láttam, csak hallottam, hogy jönnek, és már csak azt láttam, hogy repülnek felettem, ugranak át az úton felettem. Az apám tátott szájjal állt. Nyolcéves lehettem. Később vallotta csak be, hogy majd' elsírta magát.

Otthon nagyon kemény volt, de ha elmentünk vadászni, mindig megváltozott, más ember lett belőle. Nem volt gumicsizmám, nem telt rá. Nejlonzacskót húzott a lábamra, megkötötte celluxszal, így bújtam bele a cipőbe, hogy ne ázzon át a lábam. A vadászatról szinte mindent tőle tudok. Azt mondta mindig, ha meg akarsz ismerni valakit igazán, vidd el vadászni. Nem olyan volt, mint most, szállodák, meg minden. Nem volt víz, villany, fűtés, csak egy vadászház. Ha fény kellett, akkor petróleumlámpát használtunk vagy gyertyát. Ha víz, akkor húszliteres marmonkannában hoztuk, abban mosakodtunk, főztünk. Ha fáztál, azt a fát tudtad eltüzelni, amit te magad felváltál.

A környékünk tényleg a Harlem volt, bunyók, késelés, de engem fura módon soha nem bántottak. De amikor a volt feleségem először nélkülem jött oda sötétben, elkapták nyomban. Nem nagyon bántották, hál' istennek. Miniszoknyában, harisnyában, magas sarkú cipőben próbált keresztülmenni Harlemen, aztán bizony mind a két lábán meg volt tépve a harisnya. Nagyon szép nő volt, most is az.

Cigány volt a becenevem, mert gyerekkoromban a téren állandóan cigányokkal barátkoztam, nem volt velük semmi gondom. A legjobb barátomat Bélának hívták. Vele lógtam mindig, az édesapja tanított meg autót vezetni tizenegy éves koromban, botváltós Trabanton, sosem felejttem el, nagy élmény volt. A mai napig nagyon jóban vagyok a cigányokkal. A Teleki téren együtt loptuk a dinnyét. Amikor jött a 37-es villamos, nagy lett a nyüzsgés, volt időnk felhajtani a ponyvát, kivenni a dinnyét, visszahajtani a ponyvát, aztán futás. Azóta sem ettem annál finomabb dinnyét. Széttörtük, megettük a Köztársaság téren. Ez a szemét Béla mindenben jobb volt nálam. Egykorúak voltunk, de ő tornázott, kajakozott, kibaszott erős volt, nagyon jól nézett ki; kék szemű cigány. Még jobban is tanult nálam.

Az első cigit is miatta szívtam el, azazhogy az még nem volt igazi cigaretta. A Köztéren a bokrok alá behúztuk a padokat, és jött a bakaszivar. A téren álló fák kiszáradt gyümölcséből sodortuk, valahogy el lehet szívni, de iszonyú bűdös. Lehattunk vagy kilenc-tíz évesek. Aztán kezdtük otthonról csórni a cigarettát. Anyukám mindig is dohányzott, nemrég szokott le, nyolcvanévesen. Vettünk a patikában mentolt, beletettük a dohányba, úgy szívtuk. Rosszul voltunk tőle, hánytunk, szédültünk, de szívtuk. Aztán valahogy mégsem kaptam rá, nem cigiztem huszonöt éves koromig.

Béla előrébb járt a csajozás terén, mint én. Volt egy szőke barátnője, a Rákóczi úton laktak, oda mentünk bulizni, ha a szülők nem voltak otthon. Ott is aludhattunk náluk. Ittük a vörösboros kólát, aludtam a padlószőnyegen. Az első nagy berúgás: reggel arra ébredtem, hogy nagy, vörös folt van a padlón a fejem mellett. Nem laktunk messze, valahogy hazavánszorogtam. Irdatlanul beteg voltam, apám hál' istennek, éppen vadászni volt. Ültem a vécén, anyu meg nyugtatott, hogy jól van, kisfiam, nincs semmi baj. Feküdtem, priznicelt, főtt krumplit főzött. Az első berúgás iszonyatosan megterheli a szervezetet. Nem volt egy rossz szó, szemrehányás. Anyám soha nem bántott. Én viszont nagyon hülye voltam vele. Kihasználtam, hogy szeret, így hát túl sok mindent megengedtem magamnak. Felhívtam elváltoztatott hangon a munkahelyén, hogy meghoztuk a csöveket. Milyen csöveket? Amit meg tetszettek rendelni. De mi nem rendeltünk. De ne tessék mondani, mert itt vannak. Akkor azonnal jövök. És hazajött a Külker Bankból. Hát így... Ezért is apámtól kaptam, nem tőle. Az anyám egészen különleges nő. Ha későn is mentem haza, nem fordult elő, hogy ne mosolyogva jött volna elém. Azt mondja, még most is hőhulláma van, ha meglát. Nagyon-nagyon szeret.

Amikor a nagypapa meghalt, a nagymamát nem lehetett egyedül hagyni, eladtuk a házat, és beköltözött hozzám, az éppen elköltöző nővérem, Viki helyére. Szerette a fater az anyám édesanyját, csak hát a mama nem tudta befogni a száját. Iszonyú viccesen tudtak veszekedni, mert a nagymamám tudta, hogy mivel lehet az apámat húzni. Volt, hogy focit néztek a tévében, a fater mondta, hogy passzolj már, passzolj már! Végre passzolt. A nagymuter rávágta, látod, Bandikám, meghallotta. Az apám meg, mama, az isten bassza meg! Nagyi is röhögött az apámon, ami még jobban felhúzta. Na, ez van benne az *Uri muriban*: a kurva isten megbassza, mama!

Apám anyját Kraft Vilmának hívták. Furcsa nagymama volt, kivételezett velem. A nővérem gyakorlatilag nem létezett, csak én. És ezt Viki meg is érezte. Minden szerdán a nagymuterhez kellett menni Óbudára. Anyám most ugyanabban a házban lakik, csak egy másik emeleten, nagyobb lakásban. Akkor éreztem meg, hogy kezdek felnőtté válni, amikor egyszer azt mondtam, hogy én most nem megyek velük, és apám azt mondta: jó, ahogy akarod. Végre azt mondhattam, hogy nem veszek részt a családi dolgokban. Végre lehetett saját akaratom. Addig szó sem lehetett erről, azt mondták volna, gyere, mert jól szájon váglak.

Szóval a nagyanyám kurvára ki tudta borítani az apámat. András-nap volt, november 30. A *Kántort* olvastam, a nagyanyám meg apámmal valamin úgy összekülönbözött, hogy apám a bazi nagy hasáról letépte az ingét. Aztán fogta magát, és elment. No akkor az anyám, az életben egyszer, nem fogta be a száját. Az apám még inkább bepörgött. Egyre nagyobb balhé lett. Megrémültem, átmentem a másik szobába, és csak olvastam, mint aki nem hall semmit. A nővérem is be volt szarva. Anyám, szokásától eltérően, folyamatosan kontrázott, pedig a faternek nem lehetett kontrázni, mert attól még jobban bepörgött. Odáig

fajult a dolog, hogy fogta a kabátját, és otthagyt minket. Tényleg elment. Akkor nem az apámra voltam mérges, hanem az anyámra. Leszaladtunk a nővéremmel, a töksötét Kiss József utcában rohantunk az apám után, aki zokogott. Mi meg zokogva kérleltük, hogy jöjjön vissza. Hazajött, de nem álltak szóba egymással. Csak a harmadik napon békültek ki. Ez az egyetlen veszekedés volt, amire emlékszem.

Apám amíg fiatalabb volt, mindig tudta, hogy mikor elég, senki nem tudott aztán belediktálni egy kortyot sem. Ez a képessége tűnt el később, a szesz kezdett erősebb lenni nála. Vagy az idő múlásával már kevesebb is megártott neki. Akárhogy is, de hanyatlani kezdett. Ráadásul ő is meg a nagyapám is cukros volt. Nagyapám lábát levágták, az apámét csak azért nem, mert nem volt értelme. Aztán mást is megállapítottak, agylágyulásszerű valamit. Később két-három évre normalizálódott az állapota, de a piáról nem tudott lemondani.

Rendkívül okos pali volt, magasan képzett ember, komoly lexikális tudással. Nem tudtam olyat kérdezni, amire ne tudta volna azonnal a választ. Kurva jó érzés volt, hogy az én apám az mindent tud. Azt is tudta, hogyan és milyen hangnemben kell odaszúrni. Volt színészi vénája, tőle örököltem. Én is így bántok, ha bántok valakit. Amikor ivott, kötözködött, kiabált mindenkivel, de fizikailag soha nem bántott senkit. Azt nehezen viseltem, nem volt vicces, haragudtam rá.

Már nem laktam otthon, összeköltöztem Évával, megszületett az első lányunk. Otthon meg egyre rosszabb lett a helyzet. Apám már nem dolgozott, reggel felkelt, aztán lement a borozóba, s délután amikor előkerült, nyomban üvöltözni kezdett. Egyszer elég lett, leültettem magammal szembe, mondtam neki, hogy tudom, mennyire szeretnéd látni az unokádat, de ha még egyszer így viselkedsz, se az unokádat nem fogod látni többé, se engem. Akkor megfogadta, hogy nem iszik többé, talán két hónapig bírta is. Aztán kórházba került, már volt vagy száz kiló, az anyám nem tudta mozgatni. Aztán meg is vakult. De a humora még mindig nem hagyta el. Követelte, hogy kisüvegben vigyünk be neki vagy két deci bort. Megitta, és boldog volt. Ment be az anyám hozzá, akkor már nem látott semmit a fater. Anyám mondta: szia, Bandikám, ő meg mondta, hogy psssst, itt vannak a szarvasok. Ébren, vadászatról álmodott. Nagyon szerették egymást, még akkor is, ott is, ilyen állapotban...

Ki az a Stohl András?

„Szeretem a családomat, de nem bírom elviselni az ünnepeket. Nem azért, mert nem szeretem őket, hanem mert folyamatosan frusztrálva érzem magam attól, hogy mindenkinek meg akarok felelni, hogy mindenki örüljön és boldog legyen. Ezért ha csak tehetem, menekülök a családi bulikról. Nem bírom ezt a fajta feszültséget.”

2. FEJEZET

Kalandozások kora

„Iszonyatosan szeretem a nőket.”

Az első szexuális élményem nagyon korán jött, talán mert a nővérem osztálytársaival haverkodtam. Ők tizenhárom évesek voltak, én meg még csak tíz. Minden általános iskolai osztályban van egy lány, akit lehet fogdosni. Nálunk Zsuzsa volt az. Nem volt csúnya, de nem is volt szép. Jó teste volt. Böven volt cicci, fenék. A nővérem osztálytársa, Ugri kitalálta, hogy néhány barátjával felhozzák hozzánk Zsuzsit. Hogy sötét legyen, az apám hálósákját feltettük az ablakra, Zsuzsi meg félmeztelenül lefeküdt az ágyra. A három fiú egyenként mehetett be hozzá csókolózni, fogdosni, semmi más. Én adtam a kérését, az volt a jutalmam, hogy végül én is bemehettem. Sose fogom elfelejteni, nagyon szép melle volt. Ráfeküdtem Zsuzsira, és elkezdtünk csókolózni. A fene se tudja, honnan tudtam, hogyan kell. Rendesen megtanított smárolni. Azt mondta, nem hiszi, hogy most csókolózok először, olyan ügyesen csinálom. Ez a mondat olyan önbizalmat adott, hogy soha az életben nem felejttem el. A mai napig imádok smárolni.

A szüzességemet a külső szobában vesztettem el. Egy szolnoki lány volt, ő se hitte el, hogy akkor csináltam először. Tizenhét ha voltam. Korábban is lett volna rá lehetőségem, de azt találtam ki magamnak, hogy majd az igazival. Aztán elkezdtem gondolkodni, nem biztos, hogy rögtön jól fogom csinálni, és az ugye nem lesz jó az igazinak. És akkor mi lesz?

Azon a nyáron négy csajom volt. Elmentünk a barátommal nyáron Bulgáriába IBUSZ-szal. Gabit nem engedték el, mert megbukott matekból, ketten maradtunk Halással. Zsidó fiú, igazi örült csávó. Felszálltunk a vonatra, és felszállt még hatszáz nő. Megálltunk Szolnokon, és felszállt még négyszáz. Halandzsa nyelven énekeltem a Jézus Krisztus szupersztárt, egyszer csak jöttek a csajok. Nagyon tetszett az egyik, Mónikának hívták. Egy éjszakát töltöttünk a vonaton, mire leértünk a tengerpartra. Végül Katival jöttem össze, akinek a rendkívül csúnya barátnője rágerjedt a Halászra. Átmentünk a kupéjukba, én kimentem a csajjal a peronra smárolni. Mire visszamentem, Halász már nem volt ott, a saját kupékban ült. Kértem, mi van, te is smárolni akartál? Nem, mert ronda. Leszálláskor rájött Halászra a fosás. Lemaradtunk. Majd sátrat vertünk, jött a csúnya lány, hogy ők meg mellénk verik a sátrat. Mi meg elmenekültünk a Halással vacsorázni. Az első este a tengerparton jött velünk szembe a két csaj két nagy darab szőrös bolgár hapsival, de otthagyták őket, és rohantak hozzánk. Én annyira csókolóztam Katival, hogy ez meghatotta Halászt, és elvitte a másik csajt a sátorba, aki megkérdezte tőle, hogy megtuszkolhatja-e. Halásznak fogalma sem volt arról, hogy mi az a tuszkolás, félve azt mondta:

meg. Erre a lány szemérmesen megpuszilta, majd kiverte a farkát. Aztán majdnem minden este megtuszkolta Halászt a csaj. Én meg összejöttem egy másikkal, Mónival. Bementem vele a tengerbe vízibiciklin, de Halász nem akart elengedni, mindig jött utánunk matracon. Próbáltam elzavarni. Akkoriban vetítették a *Cápa* című filmet, mondtam neki, hogy sok cápa van a Fekete-tengerben. Hosszú srác volt, belelógott a lába a tengerbe. Csak, hogy elmenjen, a víz alatt odaúsztam, és beleharaptam a sarkába. Hatalmasat ordított, majdnem megállt a szíve. Hazafelé a vonaton Pestig – fene tudja, hogyan keveredett oda – már egy másik gyönyörű nővel smároltam. Volt levélváltás, és eldöntöttük, hogy akkor most... Apámnak mondtam, hogy kéne a kérés. Ilyenekben nagyon jó fej volt. Kati feljött fekete neccharisnyában, szerelmeskedtünk, tudtam, hogyan kell. Mindenfélét hall az ember, hogy a tapasztalatlan fiúk nagyon hamar elmennek, nekem meg nem jött. Azt hittem, baj van. Pedig a csaj is nagyon élvezte. Aztán a bokám elkezdett zsibbadni, és csak jött, dirr-durr... Egy kis halál volt. Akkor mondta Kati, hogy nem hiszi, hogy ez volt az első.

A férfinak mindig jó, ezért én addig nem megyek el, amíg a nőnek nem jó. És ezért hálásak. A férfit a hasán keresztül, a nőt az ágyban lehet megfogni. Egy jó dugással nagyon sok mindent elrendezhetsz. Szorosan magadhoz tudod láncolni. Sportot üzők abból, hogy nekik is jó legyen. Szenvedélyes pasi vagyok, és néha romantikus. Rengeteg partnerrel szerelmeskedtem. Iszonyatosan szeretem a nőket, minden porcikájukat. Engem az is kielégít, ha csak szemkontaktus van, mert az akkor már egy aktus. Talán négy másodperc, de az konkrétan egy aktus. És számára is ugyanezt jelenti, látni lehet rajta. Nagyon bírom az ilyen megmagyarázhatatlan kapcsolatokat, vágyakat. Imádom, ha egy nő szép, és ha szépen jár. Az első feleségem, Éva gyönyörűen járt magas sarkúban. Nagyon szép nő volt, most is szép. Ancsika egészen más típus. Nem úgy bombázó, hogy magas, nyúlánk. Getra jó segge van, végtére is hát táncos... A tánctól van egy testtudata, harmónia sugárzik belőle. És ő is állandóan vihog. Olyan jókat lehet vele marhulni, hülyéskedni, nevetni. Imádom.

Biztos a vadászösztön is bennem van, folyamatosan hódítani akarok, érezni, hogy még megy, hogy sikerem van. Az borzasztó, amikor egy diszkóban rádöbbsz, hogy végül is mennyire megy ez a kurva idő. Aztán inkább kerülöd az ilyet, ne kelljen szembesülnöd a dolgokkal.

Az első szerelmemet Szabó Krisztinának vagy Májer Krisztinának hívják, mind a kettő igaz. Kilencéves voltam, és nem akartam elmenni az anyám munkahelye, a Külker Bank által szervezett nyári táborba. Először lettem volna külön a szülőktől. Sírtam. Aztán csak felraktak a buszra, és mindjárt ott egy lány, aki nagyon tetszett. Wrangler farmerom volt, abban az időben menő, minden lány rám bukott a táborban. Én voltam a helyes srác. Már akkor is szerepeltem, volt egy számom, el tudtam énekelni talán nyolcféleképpen is, mint egy csöves, vagy mint Honthy Hanna, mindenféle figurát bele tudtam adni. Krisztinának, emlékszem, egyrészes fürdőruhája volt, és gyönyörű alakja. Teljesen belezúgtam. Kézen fogva mentünk be a vízbe. Balatonvilágoson

nagyon hosszan be lehet gyalogolni. Olyan szerelmes voltam, és aztán annyira hiányzott, hogy az elmondhatatlan. Otthon a kádban még az anyámnak is meséltem róla. Később, a gimnázium és a főiskola környékén anyám találkozott velem. Mesélt rólam, de ő már egyáltalán nem emlékezett rám...

Mónit egy házibuliban ismertem meg. Ültem a fotelban, a pálmánál. Mondták, jön majd az Albert Móni. Jöjjön. Mondták, hogy megjött. Nekem tökmindegy volt. Belépett egy gyönyörű lány, benézett a pálmánál, felmérte, hogy ott vagyok, én meg, hogy ő itt van. Bementünk a sötét szobába ketten. Táncolni akart. Elkezdtem keresni egy lassú számot, de az istennek sem találtam. Egyszer csak közölte, hogy hagyjuk a francba, és megcsókolt. Eszelősen jól csókolt, el is kezdtünk járni. Törökbálint magasságában lakott, mindig a Felszab téren találkoztunk. Vékony talpú bőrcipőm volt, télen jöttünk össze, gyakorta kegyetlenül megvárattott. Volt, hogy ötven percet késett. Kutya hideg volt, majd lefagyott a lábam. De aztán megérkezett bundában, gyönyörűen. Vele csak csók volt, semmi több. Mondta, hogy 1967. február 23-án született. Mondtam, én születtem akkor. Odaadta a személyijét, úristen, egy napon születünk. Vehemens volt a kapcsolatunk, féltékenykedés ide-oda. Aztán iszonyúan összevesztünk valamin, nem találkoztunk vagy fél évig. Aztán hirtelen egy szalagavatón. Hatalmas díszterem a Vörösmartyban, álltam a zongoránál, Gabi haverom szemben az ajtóval, mondtam neki hirtelen, te, milyen lenne, ha megjelenne Mónika. Fordulj meg! – mondta hirtelen, és ott állt ő. Nagy smár, elbújtunk a tornateremben.

Sokáig kerestem, de eltűnt az életemből. Azt beszéltek, hogy tizennyolc évesen elment Németországba egy férfival. Később, a főiskolán szóltak, hogy a portán keres valaki. Kérdeztem, ki? Albert Mónika. Lerohantam, ott állt egy kinyúlt Benetton pulóverben, kócosan, romokban, az arca lestrapálva. Horror volt. Elmenekült Németországból, mert a palija nagyon verte. Még talán sírtam is, borzalmas érzés volt. Nem akartam látni többé. Aztán színész lettem, eltelt hat-hét év, és kaptam tőle egy levelet: eljön megnézni a Katonába. És akkor már újra egy gyönyörű lány állt előttem. A Lánchídnál tágas stúdiólakást bérelt. Ültem a fotelban felhúzott lábbal, és újra ugyanaz a lány volt, akivel a buliban megismerkedtem. Aztán újra, végleg eltűnt. Ő volt az igazi, nagy szerelmem.

Mindenevő vagyok. A nők a mai napig meghatározzák az életemet. Már kisgyerekként nagyon sikeres voltam, az oviban a csendes pihenő alatt benyúltam a mellettem fekvő kislány bugyijába a takaró alatt, az óvónéni rám nézett – emlékszem a nézésére –, és mosolygott. Meghatározóak a gyerekkori érzések, impulzusok. Édes érzés visszagondolni erre. A szexuális emlékeim is ilyenek. Mind egy-egy olasz film, amely arról szól, hogy a kisfiúból férfi lesz.

A hódítás folyamatát élvezem. A játékot szeretem, ahogy közel férközöm, becserkészem, leigázom, magamhoz láncolom őket. Kizárt, hogy egy nőt bántsak. Van olyan nő, aki eltűri, hogy megpofozzák. Se Éva, se Ancsi nem ilyen, ezt nem bocsátanak meg. Én képtelen vagyok megütni egy nőt. A lelki terrorban viszont nagyon nagy vagyok. Kipróbáltam, hogy mennyire tudok

kiborítani egy nőt. Ez gimiben volt. Amikor érzed, hogy van hatalmad valaki felett, az mámorító érzés. Férfi színészcollégámmal is tettem ilyet. Olyan tökélyre fejlesztettem a lelki kínzást, hogy sírt. Azt mondtam neki, hogy hallottam, miket beszél rólam, de inkább hagyjuk ezt. És otthagytam. Nem tudta, mivel bánthatott meg. Elkezdett gondolkodni ezen. Az előadás előtt már kérlett, hogy mondjam meg, kitől hallottam valamit róla. Mondok egy nevet, akivel valószínűleg nemrég találkozott, és akkor elkezdi tépelődni, hogy mit mondhatott.

Lányoknál az is jó, ha nem szólsz. Sokszor csináltam, annyira széttörődik a csaj, hogy bög, kiborul. Ha nagy a gáz, akkor sértődj meg. Az a szemétség ebben, hogy nem tudok belőle kiszállni, rég látom, hogy már ki kellene szállni, de képtelen vagyok rá. Valami örült játék ez. Nagyon kínosan feloldod a feszültséget, vagy úgy hagyod. Schell Jucit is ezzel húztam a baleset estéjén. Aztán később beszéltünk, és feloldoztam a saját hülyeségem alól. Ennyi az én kenyérszűrés, de igazából, szándékosan soha nem bántottam senkit.

Inkább engem bántottak. Soha nem felejttem el a legörültebb hódításomat. Belekeveredtem egy nagyon kemény helyzetbe, akkoriban a Katonában voltam színész. Egy barátom örült névnapján történt, hajnalig tartó bulizással ünnepeltünk. Összekeveredtem egy csajjal, aki odasúgta, hogy el akarja hagyni a paliját, egy maffiózót. Mit bántam én... Egy héttel később a Katonában a társalgóban csörög a telefon, felveszem, hát ennek a csajnak a pasija volt. Kérdezte, hol a nő? Mondtam, nem tudom, de ha tudok valamiben segíteni, akkor szóljon. Két nap múlva megint telefon, azonnal menjek a Horoszkóp bárba... Amúgy ezen a bizonyos névnapon megismerkedtem egy kemény gyerekkel is, Tigrisnek hívták. Például Kambodzsában is szolgált, zsoldos volt, ölt embert. Legalábbis ezt mondta, és hihető volt. Kőkemény, izmos test, rezzenéstelen arc. Na szóval, annak a csajnak a pasija meginvitált a Horoszkóp bárba. Bevallom, megijedtem, de mégis mentem. Félttem, hogy kinyírnak, de mentem. Elmondtam a társalgóban, mi is a helyzet, mire Molnár Lacika kollégám hősiesen odaszólt, hogy ő kijön velem testőrnek. Nem akarom, hogy valami bajod legyen, mondtam neki, de csak jött. Metróval, taxival mentünk, de a bártól távol megállítottuk a taxit egy parkolóban, a lakótelepen. Odaadtam Lacinak a szemüvegemet, hogy el ne törjön, kértem, hogy figyeljen, nem szúrnak-e meg. Jött ki a bárból a csaj, utána a csávó, aki mindjárt megütötte. Sőt leütötte. Na, ha a csaj ezt kapta, mit kapok én? Azt találtam ki, akármit csinál, én nem ütöm meg, próbálok kitérni. Ment a trágár szöveg, ütögetett, de nem talált el egyszer sem. Csak elhajolgattam, talán csak egyszer talált el. Mondták neki a többiek, hagyja már abba, nem látja, hogy fel sem emelem a kezem? Mondta a magáét, és le is köpött. Durvulni kezdett a dolog, és fel voltam készülve a legrosszabbra. Amikor már azt hittem, hogy csúnyán elintézik, hirtelen kinyílt a bár ajtaja, és kijött Tigris. Először azt hittem, ő is ellenem fordul, biztos voltam benne, hogy végem. De inkább elkapta a srácot, mondta neki, álljon le, hiszen nem ütök vissza. Azt hittem, vége, de hirtelen jött egy autó, benne a csajjal, aki

végül is csak annyit mondott, hogy ne haragudjak azért, amibe belekevert. A csávó meglátta, hogy a csaj beszélget velem, megint felpörgött, kezdett rohanni felém. Elkaptam, felnyomtam a falra, és csak annyit mondtam, ha még egyszer megüt, megölöm. „Oké, oké, mondta, de soha többet nem jöhetsz a Horoszkóp bárba.” Mondtam, rendben, megegyeztünk. A nagy kavarodásban viszont eltűnt mellőlem Lacika, aki hősies módon elkísért. Kezdtem a nevét kiabálni, de szemüveg nélkül semmit sem láttam, sehol senki. Hazamentem, fél egykor csörgött a telefon, Lacika volt. „Mi van?”, kérdezte. Én jól vagyok. És te? „Engem nagyon megverték, mondta. Megkerültem a háztömböt, jött három cigány csávó, jól összerugdostak. Jött egy cigányasszony, felemelt, és mondta, hogy én vagyok, akit meg kellett volna verni. Azért az egyik még búcsúzól egy nagyot levert, közben az én szemüvegem is összetört.” Na hát így végezte a testőröm, Lacika.

Ki az a Stohl András?

„Élveztem a nőket, és ők is engem. Rengeteg nőm volt. Igaz, Éván és Ancsin kívül engem jobbára csak használtak a nők.”

3. FEJEZET

Színész születik

„Az idős kollégák mindig átnézik a szerepeiket az előadás előtt, nekem még példányom sincs.”

A Vörösmartyban volt egy D osztály, a drámai tagozat. Én E-s voltam. Többnyire sportolók voltak az osztálytársaim, én akkor már rögbiztem. A gimiben is közkedvelt voltam, afféle minden lében kanál gyerek. Jól ment a sport. Harmadikban jött a fakultáció, annak megfelelően, hogy hova akarsz menni továbbtanulni. Fingom sem volt, hogy hova. Egyszerűen csak jól éreztem magam a gimiben. Apu sokat vitt vadászni, vadász- és horgászkönyveken nőtettem fel. Széchenyi Zsigmond és Kittenberger Kálmán volt a példaképem, a nagy vadász-írók. Arra gondoltam, hogy hivatásos vadász vagy erdész, vagy zoológus leszek. Vagy régész. A nővérem első pillanattól kezdve orvos akart lenni. Az is lett. Én meg csak sodródtam mindenfelé.

Harmadikban a drámásoknak félévben és év végén vizsgaelőadást kellett tartaniuk. Két héttel a bemutató előtt a főszereplő fiú visszalépett. Sugár Rózsa volt a drámatanárnő, megkerestek, hogy lennék-e Csongor. Igent mondtam. Megtanultam gyorsan a szöveget, örültek, hogy ilyen hamar sikerült és lemehetett a vizsga. Mindenki gratulált mindenkinek, nekem a kutya sem. Én ehhez nem voltam hozzászokva, általában én voltam a sztár, a sikeres. Azt mondtam, nem kell ezt nekem erőltetni, de a tanárnő, és még inkább a lánya, Faragó Zsuzsa – most dramaturg – azt mondta, hogy tehetséges vagyok, és harmadikban vegyem fel a drámát fakultációban. Volt hozzá kedvem, belementem. Egyre több sikerem lett, kezdtem egész jó lenni. Ráadásul a szerepek népszerűvé tettek a gimiben, ami borzasztóan legyezgette a hiúságomat.

A főiskolán három rosta van, mind a három alkalommal ugyanazt kell csinálni. Tizenöt verset, öt monológot és három dalt kell vinni. A tanárok választanak ezek közül. Volt egy előrosta is, aki ezen megfelel, annak nem kell a főiskolán túlesnie az első rostán. A főiskoláról jöttek ki a tanárok. Ráadásul nyilvános volt a vizsga, az egész iskola bent ült a díszteremben. Békés és Szirtes tanár úr ült az első sorban. Felmentem, elmondtam, amit kiválasztottak. Óriási, tomboló siker, hujjogás, füttyögés. Ölelgettek a folyosón, biztos voltam, hogy sikerült. Aztán behívtak minket, felolvastak nyolc nevet, azokét akik átmentek. Én nem voltam köztük. Azt hittem, rosszul hallok. Kijöttem, mondtam a többieknek, hogy nem kellettem. Mindenki hitetlenkedett. Annyira kikészültem, hogy Lengyel Gabi barátommal beültünk egy sörözőbe, és megittunk vagy két korsó sört. Teljesen magam alatt voltam. Hazamentem, elmondtam,

bejelentettem, hogy nem sikerült, de másnap reggel már úgy ébredtem fel, hogy ezt csak álmodtam, és valójában mégiscsak átmentem.

Amikor verset tanultam, az egész család azt hallgatta néma csendben. Főleg szerelmes verseket. Amúgy verset tanulni nehéz. Egyedül vagy nem, olyan, mint egy szerep. A szerepre amúgy általában hat heted van, a próbákön előbb-utóbb minden összeáll. Rendelkező próbánál a rendező megmondja, ki hol jön be, mit csinál. Könnyű. Jelenleg tizenegy nagy szerepet játszom, elég tényleg csak annyit tudni, hogy melyik ruha van kitéve. Persze az idő haladtával nehezedik a dolog, mert az ember agya fárad. Idősebb kollégák az előadás előtt átnézik a szerepüket, nekem nincs is példányom. Megtanulom, és otthagynom a sűgónál. Tudják, hogy amúgy is elhagynám. Egy monológnál, egy versnél viszont le kell űlni tanulni, be kell vágni mindent.

Nem vettem fel a Színművészetire, a Testnevelési Főiskolára viszont simán. Rá három hétre volt az első rosta a Színművészetin. Egyáltalán nem volt kedvem elmenni. Nagy Sanyinál néztük az *Aligátort*, amikor anyám felhívott.

– Bandikám, nem kellene készülnöd? Hétfőn van a felvételi. Sokat vesztesz, ha nem mész el...

– Nem akarok kétszer pofont kapni...

– Kérlek, menj el, Bandikám!

Jó, elmentem. Nem volt ott se Békés, se Szirtes tanár úr, de ott volt Sztankay István.

Űl kint a folyosón az ember huszadmagával, húsz elmebeteggel, aki mind azt hiszi, hogy színész lesz. Kezdett újra elmenni a kedvem. Szólítottak, bementem. Fel volt írva a lapomra, hogy sport, rögbi. Kérdezi Sztankay, hogy mi az a rögbi. A mai napig nagyon hálás vagyok neki ezért. Érdekelte. Végre beszélhettem róla. Elmeséltem, miről szól a dolog. Tudta, hogy az a jó színházi ember, aki megteremti a levegőt, aki el tud mondani egy dolgot. Megköszönte, és udvariasan megkérdezte, akarok-e verset mondani. Akartam. Elmondtam Tóth Árpád *Láng* című versét, ami beszédtechnikai vers. Megköszönte ezt is.

Helyzetgyakorlatot nem kért, na, gondoltam, vége, ez is kivág. Kimentem. De a végén jött Erzsike néni, a titkárnő, és nagyon kedvesen felolvasta azok nevét, akik továbbjutottak a második rostára. Köztük voltam.

A második rostára már mindenki jött, aki bejutott a gimnáziumból, meg én. Ez a vizsga már kicsit szűnpadiasabb volt, hátulról mentél be, nem láthattad a nézőket, akik már bent űltek, nagyon sokan. Ott is sikerült átmenni, a mieink közül csak nekem. Innentől kezdett baromi izgalmas kezdett lenni a dolog! A harmadik vizsgára csak egy heted van, nem több, egyetlen hét. Be kell menned koreográfiát tanulni, kitalálni egy mozgásrendszert. Két nap alatt lezajlik az egész. Én mindenkit lelkesítettem, csapkodtam a feneküket, mondtam, hogy gyerünk, menni fog. Néztek, ki ez a hülye, hiszen itt mindenki egyedül akar továbbjutni. A negyedik kör után mindenkit behívnak, és kezdik sorolni azoknak a nevét, akiket felvettek. Ábécésorrendben. Alig vártam, hogy az s betűhöz

érjenek. Amikor kimondták a nevem, hatalmasat vertem a falba, meg is repedt. Kaszás Gergőék pedig megkérdezték, hogy ki ez az állat, aki ilyet csinál...

Kijöttem a főiskoláról, és elindultam az úttesten a kocsik között, szemben a forgalommal. Azt sem tudtam, hol vagyok. Otthon nyitva volt az ajtón a kisablak, anyu főzött éppen, bedugtam a fejem, úgy tettem, mintha sírnék, és azt mondtam, nem sikerült. Anyám bögött, de közben vigasztalt, nem baj, kisfiam, nem baj. Én meg elkezdtem röhögni, amitől ő meg nagyon pipa lett. A faterom megint hozta a formáját, kezdte osztani az észet, ne felejtse el, fiam, a katona, a kurva meg a színész addig jó, amíg fiatal. Ennyit mondott. Na, gondoltam, kapd be. Felhívtam a nővéremet, aki közölte, hogy Bandikám, innen még ki is lehet esni. Neki is azt mondtam, hogy bekaphatod. Később bevallotta, hogy miután lerakta a telefont, fel-alá rohangált a lakásban azt kiabálva, hogy felvették az öcsit a főiskolára. Az apám meg az első szerepemnél a taps végén fel akart állni, azt kiabálva, hogy ez az ő fia! Na ennyit róluk.

A főiskolán volt a Székely-Zsámbéki osztály meg a Szinetár osztály. Anyám szerint Szinetár osztályába kellett volna kerülnöm. Akkor még nem tudtuk, hogy Székely Gábor és Zsámbéki Gábor két ember. Mindketten a Katona József színház igazgatói voltak. Na, ennyit arról, hogy mennyire ismertem ezt a világot.

De mire észhez térhettem volna, besoroztak katonának. A sorozásnál kérdezték, hova akarok menni. Mire én nagy pofával azt mondtam, hogy Szolnokra a deszantosokhoz. Ha már katonának kell menni, akkor legyünk katonák! Ilyen nagy hülye voltam! Mondták, hogy takarodj a francba, az összes előfelvételis színész Zalaegerszegre megy.

Behívtak, rögbi, búcsúedzés. Felfutottunk a Gellért-hegyre, zuhogott az eső. Ott volt egy játszótér hosszú csúszdákkal, a végén a gyerekek beleestek a homokba. De mi a 70-80 kilónkkal akkorát csattantunk a felázott homokozóba, ráadásul a betonszegélynek is nekiütköztem, úgyhogy eltört a farkcsontom. Ott akkor nem fájt túlságosan, de másnap már üvöltöttem. De azért mentem katonának. Bekerültünk egy szobába, kérdezték, kinek van egészségügyi problémája? Hárman jelentkeztek, az egyik kétméteres volt, a másiknak akkora melle volt, hogy szerintem nem jött át rajta a szívhang, meg én. Mindannyiunkat elzavartak.

Az ember a katonaságnál nem tudja, mi lesz, ezért fél. Mindent elhisz, amit mondanak neki. Gyorsan szoros szövetségek kötődnek, az emberek minden gondolatukat megosztják egymással. Biztos sokan örülnek néznek, de én szerettem a katonaságot, a kiképzést, élveztem a kihívást, hajtást. Miközben az összes színész-kollégám gyűlölte, én szerettem szaros és koszos lenni.

Volt egy kultúrsoport a laktanyában. Csinálhattunk műsort, erre az időre kivettek bennünket a kiképzésből, ami óriási kiváltság volt. Utáltak is érte a többiek. Azért is utáltak, mert csak egy évig voltunk bent mint előfelvételisek. Mucsi Sándor, a kultúrparancsnok, mindent elkövetett értünk. Művészként kezelte minket.

Mindenféle marhaságok történtek velünk, mindentől és mindenkitől be voltunk szarva. Lógtunk ahol csak lehetett. Egyszer igazán megijedtem. Karácsonykor kopaszra vágattam a hajamat. Iszonyú csúnya fejem van kopaszon. A tarkóm mintha gumikalapáccsal lenne összeverve. Az előbb említett Mucsi Sándor valahogy megérezte, hogy mit műveltem a fejemmel, és azt üzenté, ha a Stohl kopaszra vágatta a fejét, kirúgom a csoportból. Erről én semmit sem tudtam, nyugodtan aludtam a szobában. Amikor felébredtem, azt láttam, hogy a barátaim egymás után ülnek egy székre, ami mögött újságpapír van leterítve. Mindenkinek a hajából két-három centis tincseket vágta le. Volt abban vörös, szőke, barna – minden tincs az újságpírba került. Majd engem ültettek a székre. A fejemre usankát tettek, a kimaradó részt bekenték mézzel. Kérdelem, mi van? Azt mondták, maradjak csöndben, megpróbálnak a csoportban tartani. Szépen-ügyesen felragasztották a tincseket az usanka alatti részre, majd formára nyírták. Az usanka alatt persze nem volt semmi. Megjött az alezredes, kérdezi, Stohl, magán miért van usanka? Mondom, most mostam hajam, és félek, hogy megfázok. Vegye le, mondta ő. Levettem. Ő azt hitte, csak az usanka alatt vagyok kopasz, és a katonaság ellen lázadok. Kizavart a teremből, én azt hittem, hogy mindennek vége, de zokogva még visszaszóltam, hogy ha még egyszer levágathatnám, akkor is megtenném. Kiléptem az aulába, ahol a hivatásos katonazenekar éppen pingpongozott. Ők csak annyit láttak elkerekedő szemmel, hogy egy zokogó sorkatona marokszám tépi le a fejről a hajam. Vicces, de akkor félelmetes volt.

Kétszer verekedtem eddig életemben, az egyik a laktanyában volt. Kimenőt kaptunk, és kimentünk karácsony előtt az uszodába. Régen a katonának nem kellett jegyet venni a buszra. Én szokás szerint jópofáskodtam, amikor jött az ellenőr. Nem lett volna gáz, de én elmondtam neki egy ellenőrös viccet. Kihívta rám a VÁP-ot, ami már nem volt annyira vicces. A VÁP a katonai rendőrség. Kijött a VÁP, bevittek a laktanyába, persze vörös volt a fejük, hogy ezért kellett őket kihívni. A századszintre vittek. Holczer őrzető aludt alattam, igazi tirpák. Totál részeg volt. Megjött a srác eltávról, Holczer elkezdte szívatni. Nekem meg ment fel a pumpa az agyamba, mondtam neki, hogy hagyjon minket békén. Le is fejt egy srácot. Odajött hozzám is, én jól közel hajoltam, hogy ne tudjon ütni, jött az ütés, de onnantól kezdve nem sokra emlékszem. Ahol értem, ott ütöttem a csávót. A vége az volt, hogy üvöltöttem, hívják ide az ügyeletes tisztet, mert megölöm. Szétszedtek minket, de jött az éjszaka. Azzal szórakozott ez a barom, hogy szurkálta az embereket alulról, késsel a szivacson át. Aztán egy balta fokával ütögette az emberek vaságját. Nem nagyon mertem aludni. Nem történt semmi. Ha egyszer szembeszállsz velük, többé nem bántanak. Másnap fekvőtámaszoztam, senki nem volt, csak mi ketten, azt mondta, hogy bűdös van, nyisd ki az ablakot, én meg mondtam, nyisd ki te, ha bűdös van. Miattam nincs bűdös. Utána már az volt, hogy Stohl, te fasza gyerek vagy. Ez volt az egyik verekedésem.

A másik az a korszak amikor a *Cyranót* forgattuk, akkor Éva már volt. Diszkóból jöttem ki, összeszólalkoztam egy sráccal, mert hívtam egy taxit egy csajnak, a gyerek meg azt hitte, övé a taxi, mondtam neki, hogy nem. De ez nagyon rövid volt. Ott is az volt, fogtuk egymás nyakát, mentünk vissza a diszkóba, és a legvége az lett, hogy te mit iszol, barátom. A konfliktusaimból mindig az derült ki, hogy jól jöttem ki belőlük.

Katonaság után végre főiskola. Első óra, csajok. Helyzetgyakorlatok. Zsámbéki volt bent, iszonyatosan nagy tekintély, borzalmasan tartottunk tőle, rendkívül jó tanár. Kovács Mariannal kellett egy helyzetgyakorlatot előadni, *Betörők*, ez volt a címe. Én pantomimezve mindent eljátszottam, a függőnyt, a páncélszekrényt, Mariann semmit nem csinált, csak kivett a páncélszekrényből egy gyöngysort, felvette, és átváltozott úri asszonnyá. Vége. Kurva jónak éreztem magam. De a végén Zsámbéki ezt mondta:

– András, amit maga csinált, az egyszerűen remek, de erre itt semmi szükség nincs.

Nyomban arra gondoltam, hogy félévkor rosta lesz, ültem leforrázva. Egyedül Söptei Andrea vigasztalt, hogy nincs semmi baj, majd dolgozol, kialakulnak a dolgok, van még fél év. És ekkor előjött a sváb, melós vérem. Innentől kezdtem el dolgozni. Ha valakinek öt helyzetgyakorlata volt, akkor nekem huszonöt, és én mindenkivel mindent végigcsináltam. Három-négy hét után kezdett beérni a dolog. Lassan rájöttem, hogy mit is akar Zsámbéki. Jaj, kurva jó volt főiskolásnak lenni. Azt a négyéves eufóriát nem lehet összehasonlítani semmivel.

Az első félévi vizsga elég necces volt, nagyon be voltunk szarva. A Horvai és a Zsámbéki osztályok mindig érdekesebbek voltak. Lement a vizsga, mindenki nézte a helyzetgyakorlatokat. És Zsámbéki szépeket mondott rólam. Székely? Még az indexemet is elfelejtette aláírni, úgy kellett neki külön szólni. Nagyon jó tanárok voltak, nagyon szerettem őket. Azt hittük, hogy mindent látnak.

Kaszás Gergővel folyton azt latolgattuk, hogy ki a jobb közülünk. Az apja állati jó fej volt. Egyszer éjfélkor mentünk fel hozzájuk, ült az asztalnál a konyhában, és csak annyit mondott: Fiam, te nem lehetsz olyan tehetséges, ha neked ennyit kell próbálni. A *Rómeó és Júliában* kurva jót vívtunk. Én voltam Tibald, Gazdag Tibi Mercutio. Lényegesen ügyesebb voltam. Abban a pillanatban, amikor a torkának szegeztem a tört, nem tudtam, hogy Stohl Andrásként állok előtte vagy Tibaldként. Ott, akkor éreztem meg először, hogy mi a színház, a színjátszás, és bevallom, marhára megijedtem. Hihetetlenül izgalmas, mámorító, de félelmetes pillanat volt. És megható. Tudathasadásos helyzet, amikor már nem tudod, ki is vagy valójában.

A főiskola keretén belül lehetett jogsit szerezni. Nagyon jól ment, éreztem a dolgot, hiszen én már kint a töltesen megtanultam vezetni. Először mégis kirúgtak, nem sikerült ipszilomban hátra beállni. Mondták, javítson, András.

Mondom, nem javítok, jó ez. Másodszorra mentem át, bárcsak ne sikerült volna...

Jött a diploma, a Katonához kerültünk. A Katona akkor nagyon ment, az ország első színháza volt. Nagy nevek játszottak ott: Cserhalmi, Básti Juli, Udvaros Dorottya, Gobbi Hilda. Akkor odakerülni óriási lehetőség, maga volt a csoda. A Katonában világhírű előadások futottak, akármilyen fesztiválra mentek el, mindent megnyertek. Amikor harmadikosok voltunk, az évadnyitó társulati ülésen Zsámbéki bemutatott minket. Azt mondta, a társulat megújul ezektől a fiataloktól, sőt, hogy az idősebb színészek tanuljanak a fiataloktól. Elhibázott, furcsa mondatnak tűnt, bár Zsámbéki ritkán mondott valamit csak úgy véletlenül. Tudta, hogy akkor már híres színészekben felmegy majd a pumpa, Cserhalminál, Básti Julinál, Udvarosnál. Rögtön nagy szerepeket is kaptunk. A *Vízkeresztben* Söptei ikertestvére lettem, a hajamat szőkére festették. Más a főiskolán próbálni, és más a színpadon odaállni Básti Juli mellé és csókolózni vele. Huszonegy vagy huszonkét éves voltam. Meg kellett csókolnom a nagy Básti Julit. Borzalmasan meg voltam illetődve. Zsámbéki szólt, András, szuttyongassa már meg! Én meg visszaszóltam. Szuttyongassa meg maga, tanár úr, én nem tudom megtenni.

A nagy áttörésem *A kezdet vége* című háromszereplős színdarab volt, Gothár Péter rendezésében. Szacs vay volt a férfi főszereplő, Lázár Kati a felesége. Én egy félig vak embert játszottam, fekete-fehér a díszlet, burleszk az egész. Szükség volt az én fizikai képességemre, mert nagyon igénybevett. Mindent tönkretettünk a darabban. Volt egy nagy petróleumlámpa, az én ujjam be volt kötve és átítatódott petróleummal. A szag az egész nézőteret belengte. Volt a színpadon egy hordó, benne volt egy forró vizes slag, ez elkezdett ömleni, a néző meg azt hitte, hogy petróleum. Közben bejött Lázár Kati, és elkezdett gyújtogatni egy gyufát. Egy néző meg felordított, hogy ezek felrobbantják a színházat. És ez még semmi.

Gothárnak volt egy vendége, aki pszichésen beteg volt, éppen kijött az intézetből, és az első útja a színházba vezetett. Beült a tizenharmadik sorba, hova máshova. Én a díszlet ablakából véletlenül kiütöttem a műanyag üveget, ami darabokra tört, és egy szilánk kirepült. Pont a tizenharmadik sorba, ahol is beleállt a pszichiátriai beteg kezébe. Folyt a vér szépen. Nos, ez volt az én első kirobbanó sikerem a Katonában.

Nagyon jó évek jöttek. Jól ment a Katona, a fiatalokat is befogadták, sok jót játszottunk. A *Szeget szeggelben* egy meleget alakítottam. Cicababás nőimitátort. Nyafogva beszéltem, iszonyatos jó volt. Annyi mindent kipróbáltunk! A színészetben az a jó, hogy olyan dolgokat is meg tudsz élni, amit a civil életben sosem. Ez a sors olyan hihetetlen ajándéka, amit egy átlagember talán fel sem fog.

Székely Gábor és Zsámbéki Gábor meghatározó volt a pályámon. Székely ötvenféle instrukciót tudott adni arra, hogy „Jó napot kívánok!” Elmondta, hogy minek kell benne lennie. Ki a kurva isten tudja ezt megcsinálni? Ötvenből jó, ha

hármát. Amúgy azt gondolom, Székely engem nem szeretett. Zsámbéki? Épp az ellenkezője, hozzám nagyon közel állt. Apaképként tekintek rá a mai napig. Nagyon tudtam neki dolgozni, Székelynek nem.

Eszembe jut a híres MGP – Molnár Gál Péter az elképesztően tehetséges kritikus. Irtózatosan kaptunk tőle. Egyszer éppen a színház előtt várt valakire, én meg hirtelen odamentem hozzá.

– Jó estét! – mondtam, de ő csak annyit szólt:

– Hmm.

– Vár valakit?

– Hmm.

– Nem beszélgetünk?

– Hmm.

Mondtam, megyek Dantont játszani. És akkor végre megszólalt:

– Jó szórakozást!

Ki az a Stohl András?

„Gyűlölöm a kritikát. Én egy gyerek vagyok, aki azt várja, hogy nagyon-nagyon szeressék. És mindenem el tudom bogni magam.”

4. FEJEZET

Éva

„Nagyon szeretett. Pedig borzalmas dolgokat csináltam vele.”

Éva a harmadik év végén jött. A főiskola zárt közösség, tele sugárzó lányokkal. A koleszos csajokhoz hátul, a Vas utca felől be lehetett mászni egy villámhárítón. Általában így közelítettük meg őket. A leggyorsabb hódításom a kollégium földszintjétől az ötödik emeletig tartott a liftben. De beszéljünk inkább Éváról. Harmadév, felvételi időszak. Jöttem le a hosszú lépcsőn, a portán kávézás, velem szemben állt egy gyönyörű csaj. Köszönt mögöttem valakinek, odamentem hozzájuk, és elképesztő zavarban voltam. Hebegtem-habogtam. A Palladium tanodába járt, hobbi színitanodista volt. Azért jött a főiskolára, mert valakit elkísért a felvételire. Elmentem a Palladiumba megnézni, talán vizsga volt. Nagyon jól táncolt. Kiszúrt magának, látta, hogy ott vagyok. Motorom volt, esett az eső. Felültem a mocira, nagyon vagány akartam lenni, elindultam nagy gázzal, és persze a vizes kövön hatalmasat estem. Odajött hozzám, levette rólam a bukót, kérdezte, mi van? Semmi. Felültem, elhajtottam, de a következő sarkon megálltam. Azt hittem, leszakad a kezem, lábam, úgy fájt mindenem. Nagy szerelem lett, szép pár voltunk. Gyönyörű, jó ízlésű, igazi nő! Bűbájosan jó fej csaj. Akkor szerettem bele, amikor egy kérdésemre megejtően magától értetődően válaszolt. Azonnal tudtam, éreztem, hogy ő kell. Ancsinál volt legközelebb ilyen.

Éva édesapja elképesztően csodálatos ember volt, de az anyukájával nagyon ambivalensen alakult a kapcsolatunk. A Vízkereztet játszottuk a Katonában. Befestették a hajam szőkére, hosszú is volt, tíz centire lenőve. Az anyja nem ismert még. Bűdös lovasnadrágban, átizzadt pólóban mentem fel, náluk tusoltam le. Közben jött haza az anyukája, aki úgy elvben örült, hogy a kislánya egy színművészetis fiúval jár. De nem nekem. Kiléptem a fürdőszobából, nadrág, póló, csurom vizes szőke haj, mondom: csókolom. Az anyuka meg szó szerint hátrálni kezdett. Gondoltam, ez nagyon rosszul kezdődik, rögtön le is léptem, nem tudtam mit mondani, képtelen voltam megszólalni. Aztán gyorsan meghívtam a Margit-szigeti nagyszínpadra, operába. No akkor már öltönybe öltöztem.

Éva elképesztő lány volt. Eszembe jut egy történet: Újlaki Dénesnek volt egy különleges öngyújtója, kovácsolt, olyan, mint egy töltényhüvely. Kifejezetten szép darab. Segített szerezni nekem is egyet. Még főiskolások voltunk, éppen szilveszter. Évával még nem voltunk házasok, egy éve jártunk. A buli közben Éva kezébe adtam ezt a sárgaréz öngyújtót, hogy vigyázzon rá, mert nem akarom elveszteni. A buli után hozzájuk mentünk, üres volt a lakás, így ott aludhattam. Ez akkor nekem nagy szó volt. Szenvedélyesen szerettük egymást,

csodálatos éjszaka volt. Reggel, amikor felébredtem, ott feküdt mellettem Éva, és látom, hogy valamit görcsösen szorongat a kezében. Amikor kinyitotta a szemét, megkérdeztem, mi az. Az öngyújtó volt a tenyerében. Nem tette le, folyamatosan fogta! Vigyázott rá, mert ezt kértem. Akkor éreztem meg igazán, hogy nem akármilyen csaj.

Éva nekem nagyon fontos a mai napig. Ezt Ancsi tudja, és semmiféle rossz érzés nincs benne emiatt. Egy másik családdal, egy másik fantasztikus nővel élek együtt, aki kicsit más, de mégis sok mindenben hasonlít Évára. Akárhogy is, de még mindig nagyon jó visszagondolni arra az időszakra, amikor együtt voltunk.

Nagyon szeretett engem. Én meg borzalmas dolgokat csináltam vele. Szörnyű. Nagyon sokszor megcsaltam. Azt hittem, mindent lehet, mert annyira szeret, hogy bármit megbocsát. És mindent megbocsátott. Tizenkét éven át.

Évában és Ancsiban sok közös vonás van. Mindketten végtelenül tudnak szeretni, és nagyon nők. Rendkívül erős a kisugárzásuk. Nagyon tudnak nevetni, sőt röhögni együtt velem. Éva lefegyverzően őszintén tud beszélni, tiszta, őszinte és egyenes. Annak idején egy ilyen mondatába szerettem bele. Ancsinál is volt egy ilyen mondat. Egyetlen kibaszott mondat eldönti a dolgot, beléd hasít, hogy ezzel az emberrel le tudod élni az életedet.

Ki az a Stohl András?

„A nők az apát keresik, a férfiaknak pedig az anya a fontos a nőkben. Az engem körülvevő nőkben nagyon erős a szexualitás. Mindegyikben, az anyámban is. Egész életemben rendkívül fontos a szexualitás. Ha jó vagy egy szerepben, akkor szexuálisan kívánnak az emberek. Azt hiszem, engem elég sokan kívánnak.”

5. FEJEZET

Apa lettem

„Egy hétig emésztettem, hogy gyerekem lesz. Nem tudtam a feleségemnek megadni az örömteljes pillanatot.”

Évával az első saját lakásunk huszonnyolc négyzetméter volt, az Avar utcában. Akkor voltunk huszonkét-huszonhárom évesek. A szobába építettünk egy feles galériát. Nagyon jó volt ott nekünk.

Általában a nők szokták érezni és mondani, hogy teherbe estek, de nálunk ez fordítva volt, én mondtam, én éreztem meg. Csillagokat láttam a gyönyörtől, meg is fogant Luca, amitől aztán nagyon megijedtem. Arra gondoltam, hogy most vége valaminek, megváltozik az életünk. Önző voltam, és amilyen paraszt vagyok, ezt nem is nagyon rejtettem véka alá. Arra gondoltam, hogy akkor ezentúl nem mehetek el vadászni? Kellett legalább egy hét, amíg el tudtam magammal fogadtatni a dolgot. Rossz visszagondolni rá, hogy mit műveltem. Nem tudtam megadni Évának azt a pillanatot, amit a filmekben lehet látni, hogy a szülők együtt ugrálnak örömükben. Egész egyszerűen leblokkoltam.

– Nem is örülsz? – kérdezte.

De, hogyan örülnék, és kényszeredetten mosolyogni próbáltam, miközben folyamatosan azon kattogott az agyam, hogy most mi lesz.

Egy hét után azért csak arra gondoltam, hogy össze kéne házasodni. Megkértem a kezét. Mert végső soron nagyon szerettük egymást. Apukájától kértem el, ahogy kell. Az apukájától, aki, ahogy már mondtam, nagyon-nagyon helyes ember volt. Ő is nagyon szeretett engem, mert tudta, hogy Évával imádjuk egymást. Az anyósom nagyon büszke volt arra, hogy színész a veje, de ő meg attól ijedt meg, hogy nagymama lesz. Az sem volt egyszerű.

Éva gömbölyödött, jött az esküvő. Érdekes volt. Április 4-én házasodtunk össze a Mátyás-templomban. Zsámbékinak mondtam, hogy gyerekem lesz, elveszem Évát, szeretném meghívni. Baromi érdekes volt, amit válaszolt:

– András, én ebben nem vagyok partner.

Nagyon meglepődtem, hiszen úgy tudtam, hogy szeret. Csak később jöttem rá, mire gondolt, hiszen látott már egy-két olyan típusú embert, mint amilyen én vagyok. Azt akarta mondani, hogy ez szerinte még korai. Sajnos igaza lett. Az élet őt igazolta.

Tele volt a Mátyás-templom, oltári nagy esküvőt csaptunk, tényleg nagyon szép volt. És jött a baba, Luca. Én éppen Szegeden játszottam *A konyha* című darabban, Pétert, akinek a nője terhes lesz, de elveteti a gyermeket. Szétveri az egész konyhát, saját magát is összekaszabolja. Ezt játszottuk aznap este, amikor délután fél háromkor megszületett Luca.

Nem nagyon akaródzott bemenni a szülőszobába, tartottam tőle, hogy egy véres, ronda kis békát fognak nekem mutogatni. Amúgy már gyerekkoromban úgy képzeltem, ha születik egy gyerekem, virágcsokorral állok majd a folyosón, így hát vettem virágot. Kevés időnk volt, mert háromkor indult a vonatom Szegedre. Pusztit adtam Évának, és vittem neki ajándékba egy órát, hogy ha ránéz, akkor mindig jusson eszébe Luca meg én. Aztán Szegeden, azt hiszem, huszonhét üveg pezsgő fogyott el aznap este. Ünnepeztük Lucát.

Nagyobb lakás kellett, az Avar utcait eladtuk, és Újpesten vettünk a Víztorony mellett egy ötvenkét négyzetméteres, egy plusz két félszobás lakótelepi lakást. Én addig sohasem laktam lakótelepen, fura volt a betonketrec, a lakás viszont tetszetős. Gyönyörűen éltünk, saját lakásunk volt huszonöt éves korunkra. Éva nem dolgozott egy percet sem, de nem emlékszem, hogy nélkülöztünk volna. Szerettünk bulizni, majdnem úgy éltünk, mint korábban.

Éva egy angyal, mindent levett a vállamról, nekem csak a jóság maradt. Nem akarta, hogy bemenjek a szüléshez, mert éppen elég baja lesz akkor. Rebeka születésénél is odakint vártam. Az esti szoptatásoknál se engedte, hogy felkeljek. Aludjak, úgysem tudok mit csinálni, csak láb alatt lennék. Luca már kiskorában is karakán csaj volt, kemény, céltudatos. Amikor még a pocakjában volt, Éva mindig ugyanazt az altatót énekelte. Később, ha este Luca elkezdett volna pityeregni, Éva újra ezt a dalt énekelte, amitől nyomban mindig megnyugodott.

Rebus három és fél évvel Luca után jött. Két jellemző történet róla. Apám belém verte, hogy szülőre nem emelhetünk kezét. Ezt mondogattam Rebekának is. Négyéves volt, csikiztem, és egy irdatlan nagy fülest lekevert. Rebeka, ezt nem szabad, mondtam neki. Megint csikiztem, megint egy kurva nagy fülest lekevert. Rebeka, mit csinálsz? Nézett rám, és azt mondta: apa, ne haragudj, nem vettem észre, hogy itt vagy. A másik esetben a két lány között ment a zrika. Odaállt elém, és azt mondta: apa, Luca engem állandóan basztat. Így, szó szerint. De hát, kislányom, mindig mondtam neked, hogy szépen kell beszélni. Mit csinál veled Luca? Basztat, mondta megint. Mit mondtál? Basztaaaaaaaat! Rebeka, azt mondtad, hogy basztat? Nem, dehogymondtam. Akkorra esett le a kis agyában, hogy nem szabad ezt mondani.

Másodszorra nagyon szerettem volna kisfiút. Azért, mert nagyon bírtam az apámat, és szerettem volna olyan apa lenni, mint ő volt. És nagyon szerettem volna olyan dolgokat átadni, amelyekről azt gondoltam, hogy csak egy fiúnak lehet. Megmutatni neki a csajozást, vadászatot, azt a fajta férfiéletet, amit én élek. Nem tudtam, hogy mennyire másfajta öröm van abban, ha az embernek lányai vannak. Hogy az ember milyen büszke rájuk, mert mindegyik gyönyörű. Szerintem nincs az országban még egy ember, akinek három ilyen szép lánya van. Komolyan mondom.

Ki az a Stohl András?

„Tudom, hogy nem vagyok a legjobb apa a világon. De azt is tudom, hogy kevés férfi szereti így a gyerekeit, mint én.”

6. FEJEZET

Férfibarátságok

„Nincs bennem homoszexuális hajlam, de imádnak a melegek.”

„Rendkívül fontos, hogy barátaim legyenek. Emiatt csalódtam is néha. Van egy barátom, klinikai eset, ha szomorú témáról beszélünk, elsírja magát. Érzelmes ember, de hihetetlen módon át tud vágni. Vele akartam asztalos vállalkozásba kezdeni, pedig sokan figyelmeztettek, vigyázzak vele. Én meg képtelen voltam elhinni, hogy átver. Miért tenné, hiszen a barátom? Beadtam nyolcmillió forintot, két évig dolgozott a műhely. Mindig azt mondta, hogy nincs belőle pénz. Amikor rákérdeztem, bögött, és bizonygatta, hogy így van. Pedig éjszaka is zakatoltak a gépek. Szerintem beteg, de azért bármilyen hihetetlen, még mindig szeretem.

Nincs bennem homoszexuális hajlam, általában mégis szeretnek a melegek. Nekik tetsző szépfiú voltam a főiskolán, de senki nem fogta meg a seggemet. Nagyon sok meleg barátom van. Én is nagyon szeretem őket. Ki is állnak értem bármikor. Kiváló társaság a melegeké. Jó vacsorapartnerek, nagyokat lehet velük beszélgetni. Sok kollégám van, aki meleg, a színészek és a kiszolgáló személyzet között is. Az soha nem fordult elő, hogy ajánlatot kaptam, de az igen, hogy egy férfi szerelmes lett belém, amikor még főiskolás voltam. Egy rendező volt, egészen kiválókat beszélgettem vele, de az érzelmeit páni félelemmel azonnal háritottam. Semmi affinitásom nincs ehhez. Egész egyszerűen nem érdekel.

Hogy miért olyan fontos a férfibarátság? Nem tudom, de talán fontosabb is, mint a szerelem. Apámnak volt egy barátja, Árvai Feri bácsi. Pikírt humora volt. Apámat nagyon tudta szívatni, majd' behugyoztam tőle. Szurkálós volt. Apám csak tőle fogadta el. Nekem hasonló barátom Soós Péter. Együtt jártunk főiskolára, ott együtt kondiztunk. Mindent élveztünk együtt. Fát vágni, vadászni. Az első nyári vadászat után kezdődött a mélyebb barátság. Neki megtetszett a vadászat, és utána mindig velünk jött. Gondoltam, meglövetem vele az első őzet. Télen, hóban kijöttek az őzek. Ott vannak, lőjél. Felvette a puskát, de nem volt biztos a dolgában. Elvettem tőle, megsebeztem egy őzet, látszott, hogy haslövése van. Fogyott a lámpa, kutya hideg volt, mondom, menjünk a házba, majd reggel megtaláljuk. Azt mondta, addig be nem megyünk, amíg meg nem találjuk. Továbbmentünk összeszorított fogakkal. Végül megtaláltuk, kegyelemlövással végeztünk vele. Bírom az ilyen korrektséget.

Péter személyében egyszer csak lett egy bátyám.

Az apám nagyon megkedvelte, mindent elmondott neki, amit nekem nem mert. Borzasztó volt, hogy nekem soha nem mesélt el semmit, neki pedig

megnyílt, mindent elmondott a csajozásokról meg hasonlókról. Ő meg amekkora paraszt, mivel nagyon jó történetek voltak, visszamondta nekem.

Amúgy akkora igazságérzete van, hogy sosem tudja befogni a pofáját. Ez kurva jó, én nagyon bírom. A csajaim? Eleinte egyik sem szerette, tartottak tőle.

Kamaraszínház. Beszélgetés, ivás. Arról beszéltünk, kinek van a legjobb barátja. Hajnali fél három. Felhívtam Soóst.

– Idejönneél, ha bajban lennék?

– Bajban vagy?

– Nem, de idejönneél, ha bajban lennék?

– Még egyszer megkérdezem: bajban vagy?

– Nem.

– Akkor menj a kurva anyádba!

Benne volt abban a moziban, amit éltem. Az összes balesetemet végigasszisztálta. Szombaton történt, bevittek, mindenki azt hitte, nincs nagy baj. Péter mondta, hogy fogtam a kezét, pislogtam, kommunikáltam vele. Kivették a tubust, azt gondolták, tudok lélegezni, de totális összeomlás. Évát kiküldték, engem meg három hétig altattak. Péternek az volt borzalmas, hogy vasárnap még egy normális Stohl Andrást látott, ott meg egy befeketedett lófaszt.

Apám akkor adta fel, amikor a barátja, Árvai Feri bácsi meghalt. Onnantól zuhanórepülés volt az élete. Két éven belül annyira leromlott az állapota, hogy elfekvőbe kellett vinni. Nekem Péterrel van ilyen kapcsolat, nagyon tartok attól, hogyan fogja egyikünk kibírni egy ilyen helyzetben. Végigéltük együtt az életünket, húszéves korom óta. Ő volt a tanúm, én voltam az övé. Ha fiam lett volna, ő lett volna a keresztapa. Franciskáé ő lett. A nagyfiának én vagyok a keresztapja. A nagy balesetnél hetvenen hívták fel. Mindenki őt kérdezte, hogy mi történt.

Egyszer nagyon összevesztünk. Péntekenként régi kajakosokkal focizik, van közöttük mindenféle foglalkozású, engem is befogadtak. Egymás ellen játszottunk, felpattant egy labda, én berúgtam, ő azt mondta: kéz volt. Nem volt kéz, majdnem egymásnak mentünk. Elszállt az agya. Majdnem szétment a barátságunk ezen a baromságon.

László Zsolt a másik barátom, olyan, mint a nővérem: mindenben éppen az ellentétem. Mindig elégedetlen magával, pedig nem tud olyat alakítani, hogy ne legyen nagyon jó. Ő a másik színházi énem. Sokkal mélyebben éli meg a dolgokat, mint én. Másképpen. Sokat tudunk együtt röhögni. A színészek között ő a legjobb barátom. Nagyon meg tud ríkatni. Úgy bögtem az Ódry Színpadon a monológján, mint a zálogos ökör. Elképesztő erővel hat rám a lénye. Elfogult vagyok vele szakmailag is. Ő ha kap egy szerepet, azt mondja, nekem kéne eljátszanom, én meg azt, hogy neki. Na nem mindig, mert én sokkal jobb viszonyban vagyok magammal, mint ő. Nagyon érdekes csávó, mert hülye, mert bolond. Néha kicsordulnak az érzelmei, annyira, amennyire belőlem sohasem. Soha nem hív vissza, mert nem szeret telefonálni. Néha meg kibuggyan belőle a

szeretet. Bertók Lali volt a legjobb barátja, már sajnos meghalt. Oszálytársak voltak, nagyon féltékeny voltam rá. Lali nincs, maradtam én. Furcsa érzés. Szinte harcoltam a szeretetért. Azt hiszem, hogy szeret is. Ő annyira rosszban van a világgal, amennyire én jóban vagyok. Ismerem az egész életét. Mi tényleg beleszerettünk egymásba. A színpadon képes letépni magáról a húst, és megmutatni, hogy milyen ember. Nem tudom, mi történne, ha leköltözne vidékre játszani. Vajon elkopna-e ez a barátság?

Fekete Ernővel nagyon jó barátok voltunk a Katonában. Nagyon más, mint én. Aztán eljöttem a Katonából, és szép lassan leszoktunk egymásról. Milyen szemét az ember... Egyszer sem mentem vissza a Katonába, amióta eljöttem. Ez rossz érzés.

Mindig az apákat kerestem. Ez az életemben azóta is meghatározó. Ha sportoltam, olyan edzőket kerestem, akikkel több volt a kapcsolatom edzősportoló viszonynál. Aztán a főiskolán Zsámbéki, Gregorits a Való Világnál. A mostani balesetemnél Bodrogi ilyen. A kapcsolatunk egészen elképesztő. Olyan bölcs ez a kicsi, pici kis Süsü! Olyan jó őt hallgatni! Szegeden barátkoztunk össze. Ez a pici ember bejött arra a baszott nagy színpadra, és betöltötte. Kérdeztem, hogy az istenben csinálod? Azt mondta: én már öreg vagyok ahhoz, hogy rossz kedvem legyen. Sokat megélt. Elcsöpögök, ahogy hallgatom.

Alföldi is nagyon jó barátom. A főiskolán elsős voltam, már jó helyzetben. Jött a felvételi, a csajokat vártuk. Közölték, hogy jön az Alföldi, jön az Alföldi! Szentesről jön a csávó. Arra gondoltam, ki a tököm az az Alföldi? Még fel sem vették, de már nagy nimbusza volt. Horvai-osztályos lett. Sajnos jó is volt elsőtől kezdve. Sikeres főiskolai életet élt, sztár volt, elvitte a Vígyszínház. Mi nem voltunk jóban. Én voltam a macsó, ő meg a lágyabb, művészbibb. Nem nagyon kerestük egymás társaságát. Jött egy vizsga, jeleneteket játszottunk. Aztán a vizsga után odajött, és azt mondta, hogy iszonyúan tetszett neki, amit csináltam. Nagyon jólesett, és el is gondolkodtam a dolgon. Elkezdődött valami, ami aztán szoros barátsággá alakult.

Pedig nem könnyű a barátjának lenni. Erős egyéniség, saját magát építő ember. Soha nem voltam a lakásán, nem tudom, hogyan él. Mégis nagyon szoros a barátságunk. Amikor a Katonából eljöttem, felkért, hogy játsszak a *Haramiákban*. A mi barátságunk mindig a munkáról szólt. A legtöbb rendezésében benne voltam. Megpályázta a Művész Színházat, úgy volt, meg is kapja. Én akkor még a Katona tagja voltam. Beszélgettünk, szeretne egy társulatot, Zsolttal együtt azt mondtuk, hogy megyünk. Nehéz vele dolgozni, mert iszonyatosan beállít mindent. Folyton instruál, ha nem csinálod, ordít. Ha ő végre kész van, csak akkor lehet a színészé a terep.

Amikor bajba kerültem, akkor derült ki, hogy mennyire szoros a kapcsolatunk. Ott volt az ügyvédválasztásnál, segített a lelkem stabilizálásában is. Kimutatta, hogy mennyire fontos vagyok neki. Amit értem tett, az

példaértékű. A taxi csomagtartójában csempészett be a színházba, amikor tényleg örület volt. Soha nem fogom tudni meghálálni mindezt.

Ki az a Stohl András?

„Nagyon fontosak a barátok Rám bármikor, bármiben számíthatnak, és sok ember van, akire én is számíthatok. Hihetetlen, hogy mi mindenre képesek vagyunk egymásért.”

7. FEJEZET

Színész vagyok, nem ember

„Rendkívül szomorú és magányos pálya. Bármennyire sikeres vagy, bármennyire szeretnek, és bármennyire megtapsolnak, hihetetlenül egyedül vagy.”

Ha társulatban dolgozik az ember, egy idő után nem jelent problémát a színpadon, ha megfogod a partnernőd fenekét. Pedig valószínűleg a színésznő erkölcsösebb, mint például a titkárnő. Furcsa világ a színház. Kicsit olyan, mint a második otthon. Valószínűleg több időt töltünk egymással, mint a valódi családunkkal.

Délelőtt próbálsz, hatra megint bent vagy. Este tízig együtt vagytok. De nem mész rögtön haza, mert kell egy kis levezetés. Jólesik mondjuk üldögdélni a büfében fél órát, átbeszélni, mi volt aznap, mit kéne másképpen csinálni holnap. Az idő meg megy, mire hazaérsz, az otthoniak már alszanak. Rendkívül szomorú és magányos pálya. Bármennyire sikeres vagy, bármennyire szeretnek, és bármennyire megtapsolnak, hihetetlenül egyedül vagy. Ezt hosszú távon nagyon nehéz bírni, hacsak nincs az embernek egy igazi társa.

Talán ez is belejátszott abba, hogy nekem is tönkrement a házasságom, de nem akarom csak erre fogni. Jött még e mellé sok minden más, sokat tettem azért, hogy elromoljon a kapcsolatunk. Reggel kilenckor eljöttem otthonról, éjjel tizenegyre értem haza, nem volt se hétvége, se ünnepnap. A problémáidat a bentiekkel beszéled meg, hiszen velük zajlik az életed. És persze ott alakulnak kapcsolatok is. Mert össze vagytok zárva. Havi huszonöt előadást játszottam a Katonában, az már nagyon embert próbáló.

Megkap az ember egy szerepet, olvasópróba, rendelkező próba, ki hova menjen, emléképróba, majd próbafolyamat. Utána jön, hogy mit érez az ember. Zsámbéki szerint soha nem a mondat a fontos, hanem az, hogy mit érzel. Annál jobb egy színész, minél erősebb személyiség. Sok minden megfoghatatlan a színházban. Mitől lesz valaki jó? Híres történet: a segédszínész puffog, hogy ő miért kap kevesebbet, mint a nagy színész. Azért, mert ha az átjön, akkor mindenki odafigyel, míg ha maga átjön, magára senki sem figyel.

Emlékpróba. Keresi magában az ember a dolgokat. Velem általában úgy van: az első próbán, amikor kezdem megtalálni, mire épül az egész szerep, az hihetetlen sikerélmény. Másodszorra már kínkeserves, mert azt hiszem, hogy szar. Hamis, hazug. És ekkor következik az összeomlás, a kétségbeesés, a félelem, a szorongás, hogy ebből mi lesz. Ekkor kellenek a jó rendezők, akik több vagy kevesebb instrukcióval helyrerakják a dolgokat, akik tudják, hogy a színész milyen utat jár be ott belül, és szép lassan kivezetnek ebből az

állapotból. Valósággal transzban vagy ilyenkor, reggeltől estig a darabbal foglalkozunk. Reggel kilenctől éjjel egyig bent vagyunk a színházban.

Egy ilyen főpróbahét nagyon megviseli a párkapcsolatot. Gyakorlatilag olyan a kolléganőddel a kapcsolatod, mintha járnátok, mert vele beszélsz meg mindent. Nekem is volt ilyen kapcsolatom. Ezzel nem bántom meg Évát, mert tudta, hogy ez így van. Komoly kapcsolatom volt. Mintha két síkon, két külön életet élve éltem volna az életemet.

A színész az bolond. Az a színházban érzi jól magát. Valahogy az az élete. Hollósi Fricinek a Nemzetiben már van egy fotelje, akkor is bejön kilencre, ha nem próbál. Ott olvassa ki az újságot, beszélget, politizál. Ott zajlik az élete. De nem mindenki ilyen. Ha jó színész valaki, akkor a próbafolyamat alatt nagyon szeret bemenni, hiszen ez a munkája. Élvezem az együttlétet a családommal, mert én is emberből vagyok, ugyanakkor már azon jár az eszem, hogy mi lesz, ha bemegyek a színházba, mit hogyan fogok csinálni. Furcsa egy dolog.

A színész nem ember – ezt mondta Székely, amikor felvettek a főiskolára. Akkor ezen nagyon felháborodtam, pipa lettem, mert azt gondoltam, hogy én igenis ember vagyok. De teljesen igaza volt. Az emberek azt hiszik, hogy ez egy móka-kacagás, tejszínhabos élet, pedig iszonyú kínok között vergődik az ember. Annyi minden rakódik rád a szerepekből, annyi mindent bányászol ki magadból! Azt is lehet mondani, hogy ez nem te vagy, de azt is, hogy mind te vagy, az összes szereped. A saját indulataim törnek elő belőlem a színpadon, de közben mégis játszom. Tudathasadásos helyzet. Kicsit olyan, mintha te nem is léteznél, nem is volnál mint Stohl András. Azt kérded, ha véletlenül eszedbe jut, ki az a Stohl András?

Ki az a Stohl András?

„Ha baj van, akkor nagyon összeszedett vagyok, nagyon erős, és praktikusán gondolkodom. Olyan vagyok, mint egy kapitány. Talán önvédelemből. Nem szeretem a konfliktusokat. Ha van valaki a társaságban, aki nem kedvel, mindent megpróbálok, hogy megkedveltessem magam vele. Azt akarom, hogy mindenki szeressen. Jó érzéssel tölts el, ha valakit meghívhatok. Jókedvű leszek tőle. A két lány – Éva és Ancsika – szokott kijózanítani: nem veszed észre, hogy ezek erre utaznak? Érdek nélküli jóemberség ez, vagy csak azért van, hogy az ember a saját lelkét óvja? Olyat nem ismerek, aki ismer, és nem szeret. Olyat igen, akinek van valamilyen alapvető véleménye rólam. Nem tudom, mi váltja ki az emberekből az ellenszenvet irántam.”

8. FEJEZET

Házaselet

„Éva arcán semmi érzelem sem volt. Ekkor tudtam meg, hogy vége van...”

Az baj, hogy nincs fiam, nagyon kellett volna egy fiú. Rebus olyan, mintha érezte volna, hogy én fiút szerettem volna. Sokkal fiúsabb, mint Luca, aki igazi nő, magas, nőies. Rebus meg kiskorától fogva vasgyúró. Látszólag sokkal jobban ragaszkodik hozzám, de a fene tudja, hogy Lucában mi zajlik le. Luca a hűtőfürdőt úgy viselte, mint egy lány, visítva. Rebeka meg fogta a kád szélét, és csak szuszogott. Mint egy fiú, aki tartja magát. Gyerekkorában folyamatosan azt játszotta, hogy mennyire erős. Rebus kézilabdázott, Luca ritmikus sportgimnasztikázott. Mindenben mások. Rebeka most, tizennégy éves korában kezdi felfedezni, hogy ő nőci. Ez így is van rendjén. Magas sarkú cipő, ruha, együtt táncolunk a banketten. Most már élvezzi, hogy őt is dicsérik, hogy milyen szép. Mert Lucát folyamatosan mindenki sztárolta.

Ha később találkozunk Évával, akkor sosem válunk el. Ha valamit másképp csinálnék, hát ezt. Nagyon sajnálom, hogy szétesett a családom. Főiskolás voltam, amikor találkoztunk, huszonöt éves, amikor megházasodtam. Lehet, hogy elavult intézmény, lehet, hogy nem, nem merek állást foglalni. Egy biztos, mi nagyon szerettük egymást. Csakhogy én még nem feltétlenül voltam alkalmas a házasságra. És a kudarcért nem hibáztathatok mást, csak saját magamat. Éva kedves, aranyos, belátó, megértő. Ők ketten Ancsival úgy engedtek el mindig is vadászni, hogy jól érezhettem magam. De ilyen az én fajtám, még ezt a jó érzést, ezt a szabadságot sem tudja eléggé meghálálni. A házasságom alatt sokat voltam távol színházban, forgatáson. Éva túl megengedő, túl belátó, jó szándékú volt. Pofátlan lettem, és kegyetlenül visszaéltem ezzel!

Évával rendkívül intenzív társasági életet éltünk. Amikor harmincéves voltam, megvolt már mind a két lány. Rebus még pici, Luca talán ötéves. A Katonában voltam tag, még a születésnapomon, február 23-án is játszottam. Mondtam Évának, hogy bent fogok maradni, biztos felköszöntenek. Bementem a büfébe a szünetben, Csákányi Eszter azzal fogadott, hogy ne haragudjak, de neki el kell mennie. Mondtam, jól van. A büfében csak Fekete Ernő, Lengyel Feri és Szabó Győző lézengett. És mindenki megy el. Mondtam, ne hülyéskedjete, harmincéves vagyok, ne cseszsetek már ki velem. Kezdett elmenni a kedvem, nagy csalódás volt. Lukács Andor meg szólt – és ez aztán végképp betette a kaput –, hogy neki holnap reggel tanítania kell. Kérleltem, hogy maradjon, de nem, ő elmegy. Basszátok meg, akkor menjetek! Még a büfés is közölte, hogy bezár. Mondtam, menjünk át a Kamrába. Négyen átmentünk, lent van a büfé. A portás unottan üldögélt, nincs lent semmi különös, mindjárt zárunk. Hát így fog eltelni a harmincadik születésnapom? Ebben a pillanatban

kivágódott a nézőtér ajtaja. Óriási taps volt bent. Húztam őket vissza, ne menjetek el, előadás van. Mondták, menj be, te fasz, nincs előadás, menj be! Bementem, és ott állt kétszáz ember. Ott állt a Pipás, Éva apukája, Éva, Lucával a karján. Mindenki ujjongott, tapsolt. És akkor láttam meg, hogy kik vannak ott. Mindenki az életemből, a gimis barátoktól kezdve az ország legtávolabbi csücskéből, a vadászok, az összes színész barátom. Egyenként jöttek, puszi, ajándék. Akkor tértem magamhoz, amikor az ölemben tartott Luca lányom rám szólt: „Apa, tegyél le, nagyon szorítasz.” Iszonyatosat táncoltunk. Ez volt a harmincadik születésnapom. És az egészet Éva szervezte.

Én nagyon nem szeretem, ha a körülöttem lévő emberek szomorúak. És visszamenőleg be kell látnom, hogy Éva sokszor volt mellettem szomorú. Úgy, hogy én nem is vettem észre. Nem voltam otthon, folyamatosan a színházban éltem. Minden teher rá hárult. Olyan önző módon éltem az életem, mintha nem is lenne családom, gyerekeim. Nagyon hamar nősültem, és talán még nem voltam érett rá. Olyan élethelyzetekbe keveredtem, amelyek sodortak magukkal. Persze aztán kiderültek, és nagyon bántották Évát. Emlékszem, mindig magában kereste a hibát, úgy érezte, hogy valamit ő nem csinál jól. Pedig erről szó sem volt.

Nagyon erősen él bennem a pillanat, amikor rádöbbsentem, hogy vége. Tél volt, akkor már külön éltünk, Évának külön lakása volt. Én odamentem a gyerekeket látogatni, szaladt le Rebus, megállt a fordulóban, átölelt, zokogott, annyira szorított, azt hittem, elsírom magam. Felnéztem Évára, és nem láttam az arcán semmit! Annak a nőnek az arcán, aki egyébként imádja a gyerekét, és imádott engem. Egy jéghideg nőt láttam. Akkor tudtam, hogy innen nem lehet visszatérni. Az kurva szar volt, sosem felejttem el. A gyerek csimpaszkodik a nyakamba, én meg a válla fölött nézem a feleségem arcát. Még csak indulatos sem volt. Borzalmas érzés, üres volt az arca.

Ki az a Stohl András?

„Sokat gondolkodtam azon, hogy egy ilyen ember, mint amilyen én vagyok, képes-e egyáltalán őszintén szeretni. Már mint szerelmesnek lenni. Képes vagyok. Kétszer is sikerült...”

9. FEJEZET

Kis balesetek

„Leszakadt az ujjam előadás közben.”

Általában az én életem eddig csupa siker volt. Ezt eddig nem is gondoltam végig. Lépésről lépésre folyamatosan mentem előre, persze kisebb bajok mindig akadtak.

Egyszer rönköt kellett vágnom Kaszás Gergő felé. Zsámbéki szerette, hogy ilyesmikre is képes vagyok. Odavágtam a rönköt, de beszorult az ujjam. Ráadásul ezzel kezdődött a jelenet. Aztán jött egy vívás Vajda Lacival. Miután legyőztem, bejött Básti, és következett egy csókjelenet. Éreztem, hogy odaütöttem az ujjamat, nagyon fájt. A csók után leengedtem a kezem, és éreztem, hogy meleg, gyúlik benne a vér. Ráfolyt a lábamra. Amikor kimentem, a takarásban elkapott az ügyelő, orvost hívtak, mindig van ügyeletes orvos. Mondták: mutasd a lábad, mutasd a lábad! Nem a lábammal van a baj, hanem ezzel: mutattam a kezem. Az utolsó ujjpercem lógott, majdnem teljesen leszakadt. Ragasztóval rögzítettük, mert az előadásnak folytatódnia kellett. Az előadás után az én kocsimmal kellett menni a baleseti sebészetre. Vicces volt, mert folyamatosan felfelé tartottam az ujjamat, mindenki azt hitte, hogy bemutatok valakinek.

Egyszer egy emeletes színpadról estem le, Alföldi rendezte a *Haramiákat*. Fent voltam, vártam a jelenésemre, nyitva volt a csapóajtó, lezuhantam.

Fagereblye. Fordultam a zenekar felé, és rendesen ráléptem a gereblyére, a két és fél méteres rúd meg úgy fejbe vágott, hogy csillagokat láttam. Ilyenkor futótűzként terjed a röhögés a színpadon, a nézők azt hiszik, hogy benne van a darabban.

Motoroztam. Nézelődtem a Petőfi hídon, megállt előttem egy kis furgon, visszanéztem, visszafordultam, fékeztem, durr neki. Nem volt semmi baj, csak beszorult a gumim a kocsi alá, és a tükröm ferdült el. A sípcsontom a motorblokknak vágódott. Nem tulajdonítottam neki nagy jelentőséget, bemotoroztam a Nemzetibe. Mindenki mondta, hogy azonnal induljunk a sebészetre, én meg tiltakoztam, hogy sehova nem megyünk. Az volt a baj, hogy nem gyógyult olyan hamar. Három nap múlva *Tartuffe* előadás volt, fehér térdnadrág, fehér harisnya. Éreztem, hogy valami nem jó, leragasztottam leukoplaszttal. Jött a második rész, felvettem a harisnyát, minden rendben volt. A kötést két napon át nem vettem le, csak mindig lefürödtem benne. Befüledt. Éreztem az előadáson, hogy valami nem kerek, kértem, hogy szóljanak az ügyeletes orvosnak. A doktornő bejött, levette a kötést, és halászápadra vált az arca: azonnal menjünk be a sebészetre. Semmiképpen nem eshettem ki, mert egy hét múlva volt a *Hermelin* bemutatója, ahova az akkor elhunyt Kaszás Attila

helyére kellett beugranom. Nem akartam sehova menni. Kérdezte, hogy nem vagyok-e lázas, nem szédülök-e, mindenre azt feleltem, nem. Kezdődött a második felvonás, éreztem, hogy nagyon meleg levegőt fújok ki az orromon. Egyre szarabbul lettem, de azért végigcsináltam. Telefonáltam Ancsikának, hogy jöjjön azonnal, mert be kell vinni engem a Honvéd kórházba. Fótról indult, olyan rosszul lettem, hogy szóltam neki, ne jöjjön. Rátóti mondta, hogy nagy a baj. Én meg, miért lenne nagy baj? Aztán elájultam. Szepszist kaptam, komoly gáz volt. Azonnal műteni akartak, de nem engedtem. Kérdeztem, mi lesz utána, azt válaszolták, legalább egy hét fekvés. Lehetetlen, pénteken bemutató van. Az volt a mázlim, hogy hétféve lévén nem volt bent sebész. Kipucolták a sebet, vájkáltak benne, telenyomtak antibiotikummal. Nagy mázlim volt, hogy nem rohadt tovább. Saját felelősségre kijöttem, és aznap délután már próbáltam. Boldog voltam, mert meg tudtuk tartani a *Hermelin* bemutatóját.

Szerettem filmezni is, de sajnos mostanában nagyon kevés készül. Amikor harmadikos voltam, Elek Judit forgatta a *Tutajosokat*, kosztümös nagyfilm volt. Hetvenkét napot forgattam. Ott is voltak botrányok, Romániában és Lengyelországban is. Bekenték a birkák hátát egy gyúlékony anyaggal, azt akarták, hogy égve rohangáljanak, de a birkák basztak rohangálni. Leültek, és égtek. Irdatlan botrány lett, nemzetközi. Gáspár Sándor volt a főszereplő, óriási élmény volt vele dolgoznom harmadéves főiskolásként. Gáspár kitalálta, hogy rendesen le kell engem itatni. Azt mondta, hogy a nagy színészek is így csinálják, hogy másnapra teljesen szétesett legyen az arcuk. Én akkor még egyáltalán nem ittam, nem dohányoztam. Mondtam, jó, mire Hetényi Pajával elkezdtek itatni. Mindent összevissza itattak velem, bort, pezsgőt. Nagyon berúgtam, ők meg visítva röhögtek rajtam. Aztán kuporogtam a fürdőszobában, és hánytam hajnali háromig. Nagyon megszívattak, másnap a felvételen a halálomon voltam. Erre kitalálta a rendező, hogy mégsem a tervezett jelenetet vesszük, hanem a bulit, amikor én iszom. A kellékesek elém tettek egy piros színű szörpöt, egyetlen kortyot tudtam belőle inni, és azonnal hányni kezdtem. Röhögött az egész stáb, mert már persze tudtak mindent. Le kellett fűjni az aznapi forgatást.

Ki az a Stohl András?

„Én nem szeretek fikázni, nem vagyok olyan alkat. Ne izélj, hogy ne izéltes. Nem akarok magamnak problémát csinálni. A véleményem megvan, de inkább hallgatok. Amúgy nagyon kíváncsi vagyok arra, hogy rólam mit mondanak.”

10. FEJEZET

Az első nagy baleset

„Kirepültem a szélvédőn. Tudtam, hogy iszonyatos baj van. Éreztem, hogy pisilek.”

Az ember azt hiszi, hogy vele nem történhet baj.

Vadászatról jöttem hazafelé, siettem nagyon, otthon vártak, hogy engem ünnepeljenek András-napon az újpesti baráti körrel. Mazda 2500, ha nincs leterhelve a hátsója, akkor nagyon megcsúszik. Éppen SMS-t írtam, a jeges gáton hajtottam, felnéztem, észrevettem, hogy megyek lefelé az útról. Megrántottam a kormányt, jeges volt az út, még jobban csúszkált a kocsis segge, hirtelen az oldalára fordult, kezdett lecsúszni az árokba. Nem voltam bekötve, miközben a kocsi belefürödött a földbe, én meg a szélvédőn zuhantam ki, bang... Feküdtem hanyatt a földön, iszonyatos ütést kaptam, tudtam, hogy baj van. Olyan magas és meredek volt a töltés, hogy nem lehetett látni az autókat, ráadásul sötét is volt. Csak fényeket láttam. Senki nem vette észre, hogy mi történt velem. Éreztem, hogy bevizelek, miközben iszonyatos fájdalmaim voltak. Próbáltam mozgatni a fejem, a karom, a lábam, hál' istennek, sikerült. Akkor még nem tudtam, hogy eltört a medencecsontom, és vérzik a pöcsöm. Iszonyatosan hideg volt. Tudtam, hogy valahogy fel kell másznom a töltésre, mert különben soha nem vesznek észre. Irdatlan fájdalmak közepette hasra fordultam, és odahúztam magam a töltés aljához. Kezdttem magam felfelé tolni, de a lábammal nem tudtam előrenyomni magamat. Teljesen átfagyva oldalra dőltem, és azt gondoltam, hogy most ennyi. Vége. Nem tudom, meddig feküdtem ott, tényleg feladtam. Aztán valahogy magamhoz tértem, és megpróbáltam még egyszer. Sikerült, felértem. Folyt a sár rajtam, hason fekve integettem az autóknak, hogy valaki álljon meg. Megálltak, felhúztak hason. Beszartam, úgy fájt. Egy nő kérte, mondjak egy telefonszámot. Megmondtam Éva számát. Felhívtam, kérdezte, hol vagyok, mondtam, baj van, ő meg hogy gratulálok. Próbáltam elmagyarázni, hogy mi a helyzet. Jött a hitvesi szeretet, beindult a gépezet, hívta a nővéreimet. Közben megszállt valamiféle nyugalom. Mentő jött, kiderült, hogy a kezeslábas felvágta a húgyhólyagomat. Fáztam, szomjas voltam, mondták, hogy komoly a baj. Nem adhattak vizet, mert valószínűleg még az éjszaka megműtenek. Nagy valószínűséggel elszakadt a húgycsővem. Szerencsére a dokinak elsőre sikerült feltenni a katétert. Behoztak a baleseti sebészetre, és úgy, ahogy voltam, sárosan, mocskosan betoltak az intenzívra, folyt az infúzió a pofámra.

Medencetörésem volt, de szerencsére nem mozdult el, nem kellett műteni, a törés szépen gyógyult. Hat hét fekvés, de közben nem akart lemenni a lázam. Ez nagyon nem jó. Nem gyógyul a húgycsővem, mondták. Kivették a katétert.

Zacsi oldalt, üritgetni kellett. Rendkívül megalázó. Kontrolion voltam, itattak, pisilni kellett, de nem ment. Befelé hegedt, összehegedt, azt jelenti, hogy műtét. Meg voltam ijedve, de a doki megnyugtató, hogy semmit nem sértettek meg. A pezsgővel és whiskyvel még lógok a dokinak, ezt szégyellem.

Ki az a Stohl András?

„Minden egyes pillanatomban befolyásolnak a baleseteim, mert érzékenyebbé váltam miattuk. Idegileg nem könnyű bírni.”

11. FEJEZET

Csillag születik

„Kellott egy bohókás pali, engem szemeltek ki.”

A Katona József Színházban eleinte jól kezeltek. Aztán jöttek az újabb kedvencek, már inkább ők kaptak bizonyítási lehetőséget. Mi egy kicsit háttérbe kerültünk. Rosszulesett, és ennek hangot is adtunk. A színészi élet legnagyobb csapdája, amikor vársz a szerepre. Félsz is a bizonytalantól, meg kívánod is. És én még nem laktam jól, még mindig akartam valamit, új dolgokra vágytam, hiába indult baromi jól a pályám.

Kevés lett nekem a Katona, már nem elégített ki. Kapóra jött az RTL Klub ajánlata: műsorvezetőt kerestek. Kellott nekik egy bohókás pasi, kiszemeltek engem. A tévékben is mindenkire kiosztanak egy szerepkört, akár a színházban. Kővári Zoltán hívott fel, ő volt a *Reggeli* című műsor producere. Kérdezte, hogy lenne-e kedvem műsort vezetni. Mondtam, hogy jó. Hétfőn kilencre kellett volna bemennem, de természetesen elaludtam. Felhívtak, marha jó, de mi lesz, ha reggelente mindig hatra kell beérem? Akkor is elalszom? Na, legközelebb sikerült beérem. Egy negyedórás blokkot kellett készítenünk Balácsi Pannával. Elénk tették a sűgőkártyát. Sikerült. Hétfőn már adásban vagyunk, mondták. Összeültünk vele, megdumáltuk, mit hogyan fogunk csinálni. Adás után mindig volt stábértekezlet, átbeszéltük, mi volt jó, mi volt rossz.

Először volt egy rossz dolog, úgy éreztem, hogy kérdés kapcsán Panna áttolta rám a felelősséget. Mondtam neki, ez így nem jó, mi ketten együtt vezetjük ezt a műsort, olyan nincs, hogy a másikat bemártsuk, mi ketten fogjuk egymás kezét, ketten együtt kell kimásznunk mindenből. Ettől kezdve hihetetlenül jól dolgoztunk együtt, nagyon szerettük egymást. Nagyon okos lány.

A *Reggeli* több dolgot is adott. Irtó ismert lettem. Az első két-három hónapban gyűlölik az új embert, aztán elfogadnak. Akkor lettem az ország Bucija. Egyszer csak beköltöztem a nézők lakásába. Úgy érezték, családtag vagy egy haver vagyok.

A Katonában azonnal érzékelhető lett, hogy nagyon nem szeretik ezt az egészet. És nagyon sok mindenben igazuk is volt. Akkor még botránynak számított, ha valaki akár egy reklámban is szerepel. Ma meg már mindenki hajt érte. Szóval nem nézték jó szemmel, hogy tévéműsort vezetek egy kereskedelmi adón. Zsámbéki egyszer csak félrehívott, és a következőt mondta:

– Dönts el, mi akarsz lenni, egy hiteltelen tévés vagy egy nagy színész? Dönts el, maradsz vagy elmész!

Csak egyféleképpen válaszolhattam, hiszen a színházban összesen nyolcvanezer volt a fizetésem, a házam havi törlesztőrésze pedig százötvenezer forint. Elváltunk.

Persze belül nem volt ez ennyire egyszerű. A színész nagyon szeretne népszerű lenni, bár van, aki ezt tagadja. Ez azért érdekes, mert minden este megmutatja magát a színpadon, ezért áll a közönség elé. Nyilvánvaló, hogy kell valamiféle exhibicionizmus ehhez a szakmához. Azért az érdekes, hogy azok a színészkollégák, akik közel álltak hozzám, mindig az ellentéteim voltak. Ilyen például Fekete Tibi a Katonából, aki egyáltalán nem magamutogató ember. Vagy László Zsolt a Nemzetiben. A színészbarátságok is nagyon furcsák. Szükség van arra, hogy tehetséges legyen. Nem tudok barátságot ápolni egy tehetségtelen emberrel. Azzal barátkozom, aki szerintem jó. Mindketten az én korosztályom kiemelkedően jó színészei. Az is lehet, hogy tudat alatt akartam hozzájuk csapódni. Megfelelési kényszer. Talán ők is azért szeretnek, mert jó vagyok. Mindkettő a tökéletes ellentétem. Ők a szó legnemesebb értelmében befelé forduló művészek. Akkor én mi a lófasz vagyok? Mindketten azt mondták, hogy képtelenek lennének azt csinálni, amit én a tévében. Nem ilyen a habitusuk. Rendkívül tehetséges színészek, bármit el tudnak játszani, de például a műsorvezetésre alkalmatlanok, és nem is szeretnék ilyen típusú munkában részt venni. Én meg? Ilyen szempontból egy kurva vagyok, imádom, ha visznek.

Sváby Andrással egy rendezvényen találkoztunk először. A TV2 egyik legbefolyásosabb embere volt. Addig merev fazonnak gondoltam, kellemes csalódás volt, hogy egy jó humorú, társasági ember. Ő is szereti az életet. Volt a kocsimban egy gumicsizma, neki meg nem volt, odaadtam, legyen az övé. Mi van? Kérdezte. Megnézte, a boltban ez a csizma hatvanezer forint. Úgy éreztem, neki kell adnom. Akkor láttuk egymást először, de nagyon összebarátkoztunk. Pedig már akkor is erős volt a TV2-RTL Klub ellentét, és én ismert RTL-es arc voltam. Jó a kapcsolatom vele, szeretem. Büszke vagyok rá, hogy a barátomnak mondhatom.

Egyszer találkoztunk, és elmondta, hogy indul egy új tévéműsor. Amelyik országban ez elindul, megváltoztatja a televíziózás kultúráját. Iszonyatosan ütős, kegyetlen műsor. A Big Brother. Aki ezt vezeti, elképesztően ismert lesz. És hogy engem választottak ki a holland cég emberei. Kurva jól esett, csak hát ez a TV2, én meg az RTL Klubban fociztam.

Hazamentem. Másnap hívott Kolosi Péter, az RTL Klub programigazgatója, hogy szeretne velem beszélni. Elindul a csatorna egy műsorról, az a címe, hogy Való Világ.

– Neked kellene vezetni – mondta.

Ha valaki mellettem állt, és segített ebben a szakmában, az Kolosi volt. Kifejezetten baráti a viszonyunk. Régen ő volt a tolmácsom Ausztráliában, akkor még nem volt programigazgató. Soha nem felejtette el, hogy barátok vagyunk, a legszarabb helyzetben is számíthattam rá. Nem tudtam, hogyan döntsek. Hallja, hogy beszéltem Svábyval, igen, felkértek egy műsorvezetésre.

Elkezdődött egy küzdelem. Svábyék meg akartak győzni, hogy menjek át, de én alapjáraton nagyon hűséges vagyok, nehezen hagyok ott dolgokat. A mérleg egyik serpenyőjében, hogy a Big Brothernél nagyobb műsor akkor nem volt, és hogy a műsor nemzetközi tulajdonosai, a hollandok választottak ki. A másikban ott volt Péter, és az, hogy rám számítanak. Maradtam az RTL Klubnál.

Na ezután jött a durva baleset, eltört a medencém. Tehetetlenül feküdtem, miközben már bejelentették, hogy én leszek a műsorvezető.

Ki az a Stohl András?

„Nem bántam meg a döntésemet. Érdekelt a műsorvezetés, szerettem volna még ismertebb lenni, mert ilyen alkatú ember vagyok. Ez tüzelt.”

12. FEJEZET

A második nagy baleset

„Ömlött a vér. Vérben feküdtem. Kérdezte az orvos, kapok-e levegőt. Nem kaptam.”

Társadalmi meló volt a vadászháznál, festenünk kellett. Jó hangulat, jó kaja volt. Hajnalban vadásztam, szép élmény volt. Idilli. Aludtam délután egy keveset, este hat felé elindultam a barátomhoz, hogy újra kimenjünk vadászni. A faluban éppen esküvő volt, utcai menetelős. Sokan ismernek, meglátták, hogy ott állok, azonnal meghívtak. Sorra elfogadtam a kínált italt, aztán...

Gödöllő és Aszód között történt, a hármass fűúton. Megint elkezdett az autó pörögni. Hármass fordult, úgy dobált, mint egy centrifuga. Csattanás, másra nem emlékszem. Valamiféle borzalmas hang, utána a hihetetlen csönd. Nagyon beütöttem a bal oldalamat. Keményebb fájdalmat éreztem, mint az előző balesetnél, de telefonálni tudtam. Felhívtam a vadásztársamat, pillanatokon belül sokan ott lettek. Háttul felszakadt a fejbőröm, ömlött a vér, feküdtem a vérben. Az orvos kérdezte, kapok-e levegőt. Csak az első balesetnél pergett le előttem az életem, ennél semmi. Minden erőmmel arra koncentráltam, hogy Éva és a gyerekek miatt muszáj túlélnem. Nyugalom szállt meg, és valahogy azt éreztem, hogy egy picit meg kell pihennem végre.

Innen két szálon fut a cselekmény: ami történt, és amit én megéltem.

Felfújható ágyba fektettek, helikopter, baleseti sebészet. Megint hamarabb volt ott egy újságíró, mint bárki más. Intenzívre vittek, csurom vér volt a felfújható ágy. Fejsérülés, az összes bal oldali borda eltört, a kulcscsontom és a jobb gyűrűsujjam is. Azzal a kutya se törődött. Két helyen átszúrta a bordám a tüdőmet. Összezuhant az a tüdőrézsem. Rögtön lélegeztetőgépre tettek. Vasárnap észhez tértem, de erre nem emlékszem. Mindenki úgy látta, hogy nincs nagyon nagy baj. Megnyugodtak. Hétfőn, a reggeli vizit után kihúzták a csövet, és besokkoltam. Évát kizavarták, tappancs, visszaütöttek az életbe. Egyszer már előfordult ilyen. Onnantól megint lélegeztetőgépen voltam. Kiderült, hogy nagy a baj. Gégemetszést végeztek, hogy épen maradjanak a hangszálaim. Borzalmas állapotban voltam. Soós is megjed, azt mondta, össze voltam töpörödvé. Altattak, csak négy hét után ébresztettek fel.

Tisztították a tüdőmet, láttam, hogy működik mellettem egy gép, tudtam, hogy nagy gáz van. Fájdalomra nem emlékszem. Arra ébredtem, hogy zúg ez a gép. Zsíros zacskó volt a másik oldalamon, állítólag az volt a kajám, de nem tudom, hogyan tápláltak.

Furcsa volt, amint a valóság és a fejemben lejátszódó „mozi” teljesen összemosódtak... és hogy mennyire részletesen emlékszem erre a mozira. Benne volt az is, amikor először visszahoznak az életbe, amikor valahonnan valahova

tolnak. Azt álmodtam, hogy az Uránia moziban állítják fel a tolóágyat, és úgy vagyok a színpadon, aztán meg egy hajón ápoltak. Mintha első világháborús jelmezekben rohángálnának a nővérek és az orvosok. Mindez egy vitorlás hajón történik velem. Közben valahonnan azt hallom, hogy az Irigy Hónaljmirigy bejött az éjszakás nővérekhez, buliznak, cigiznek, és jön be a füst.

Az előző balesetnél megismertem két dokit, mindketten játszanak a Doktorok zenekarban. Az egész osztály elment a koncertjükre, nővérek, hozzátartozók meg én. Tolókocsival vittek le. Most a második balesetnél velük álmodtam. Azt, hogy ájulás után a Tabánban ébredek fel. Ott ül mellettem a két doki, mondják, nem lesz semmi baj, minden rendben lesz. Az álmomban a két baleset összemosódott. Láttam magam előtt a koncertjüket. A hangszóróból vastag kábel futott a sátorba, átbújtam, megütött az áram. Azt éreztem, hogy nem tudok felállni. Nagy nehezen sikerült. Emlékszem az arcukra. Újra átbújtam, megint megrázott az áram, valószínűleg ez volt az összeomlás. Elkerültem Amerikába, belekeveredtünk egy verekedésbe, megöltünk egy afroamerikait, azt hiszem, én tettem. De lehet, hogy Soós. Én egy lövést kaptam. Elvitték, azt vallottam, hogy én voltam. Fogdában ültünk. Utána egy havas hegyen jöttem lefelé, fenyők között, aztán bementem egy fakalyibába. Oldalukra fordított vaságyak voltak bent. Egy nő meztelenre vetkőztetett, bekent disznózsírral, kurva hideg volt. Aztán újra jött a vitorlás hajó.

Ahogy kezdtem magamhoz térni, napról napra tágult körülöttem a kórterem, kezdtem visszatérni a valóságba. Egy nagy, széles ágyon feküdtem. Le voltam plexivel kerítve. Nem tudtam, hogy mi van. Kérdezték, ittam-e alkoholt, és kábítószerrel-e. Alkohol volt, mondta Éva, de kábítószerrel nem tud.

Négyen kellett hozzá, hogy lefogjanak, amikor bevezették a tüt. Iszonyatos rohamaim voltak az első három napban. Szerdán tértem magamhoz, szombaton vették ki a csövet. Nem tudtam beszélni a gégemetszés miatt. Ez egy mentesítő eljárás volt, ettől nem kellett félni. Ha három-négy napig bent van a tubus, károsítja a hangszáladat, ezért végzik el a gégemetszést. Rossz állapotban volt a tüdőm, nemcsak a baleset, hanem a cigi miatt is. Amikor szörcsögött az a szar, tudtam, hogy mindjárt jönnek tisztítani. Vákuum szűrte ki a szart a tüdőből, borzalmas volt, de utána könnyebben kaptam levegőt. Minél jobban gyógyultam, annál ritkábban jöttek szívogatni. Kérdeztem, mikor kerülök ki az intenzívről, mondták, majd akkor, ha saját magamtól tudok lélegezni. Négyóránként vért vettek. Képtelen voltam aludni, pihenni.

Nem félttem, csak kétségbeesett voltam. Amint talpra tudtam állni, járógéppel sétáltam az intenzíven. Nehezen jött vissza a beszéd, a kommunikálás, az írás. Küzdesz a dologgal, de ha nem adod fel, lassan visszajön minden. Eleinte maga volt a rémálom. Csak tátogtam, hang nem jött ki. Sóssal akartam beszélni, de nem értett semmit. És egyszer csak ez a hülye azt kérdezte, hogy ki menstruál? Elkezdtem visítva röhögni, a gépek meg sípolni, csiripelni. Fejvesztve rohantak be a nővérek. Az volt az első nap, hogy úgy éreztem, ebből valahogy ki fogok kecmeregni.

Éva mindennap jött, anyám majdnem mindennap. Fémes íz volt a számban. Anyám kérdezte, mit hozzon. Hiába hozott be csirkeszárnyakat, nem tudtam megenni. Először csak két-három órára vettek le a gépről. Kiültettek, járókeret, meg kell próbálni indulni. Tudtam, hogy anyám jön látogatóba. Csalinkáztam, én mentem ajtót nyitni, volt sírás-rívás, Bandikám! Láta, hogy jobban vagyok, jöhetett mindjárt az irtózatos lebaszás. Minden fájdalom hirtelen kijött belőle. Hogy én ezt az egészet hogy képezem? Miért kell neki minden este úgy lefeküdni, hogy mit tett a fia? A második hullámban jött a nővérem. Közölte, hogy elmebeteg vagyok. És hogy ez volt az utolsó dobásom, az a szerencsém, hogy bivalyerős a szervezetem. És hogy orvosként mondja, hogy ez volt az utolsó dobásom. Viki egyébként is el tudja kapni a torkomat, úgy, mint egykor a fater. Kemény csaj.

Évát nagyon vártam. Kint ültem az ágy szélén. Talán tíz percet késett, mire irdatlan zokogásban törtem ki. Miért nem érti, hogy mennyire várom?! Teljesen kikészültem. Azt éreztem, hogy ha Éva nem lenne, összedőlne a világ. Kicsi vagyok, sérült vagyok, és nem szeretnek, erre gondoltam. Patakozott a könnyem. Ahogy öregszem, egyre többet sírok. Lassan olyan leszek, mint a faterom.

A lényeg, hogy napról napra jobban lettem. A kórházban elneveztek Terminátornak, mert ember ilyen gyorsan nem állt fel még ennyire kemény helyzetből. Az intenzívről akkor lehet kikerülni, ha leveszik a gépet nullára, vagyis ha már levehetnek róla. A doktornő fantasztikus volt, hihetetlenül ügyesen vette ki a csövet. Kérdezte, ki vagyok, hány éves, én mindenre válaszoltam. Volt hangom! Ha halkan is, de már beszéltem. Mámoritó érzés volt. Nagyon gyorsan álltam talpra, még ott az intenzíven. A doki elment kilenc nap szabira, azt mondta, még bőven az intenzíven leszek, amikor visszajön. De már egy hét múlva levittek a rendes osztályra. Fel kellett állni, megpróbálták kiültetni az ágy szélére. Szédültem, de iszonyatosan boldog voltam. Négy hét fekvés után megpróbálok menni. Először összerogysz, támolyogsz. De csinálod.

Egyre jobban lettem. Néztem a többi beteget, és végigéltem azt, amit anyám és Éva végigélhetett. Fejsérülése volt a lovasbalesetes fiúnak. Amikor nagy sokára magához tért, a szülők boldogok voltak. Feküdt ott egy holland fiú is. Vonattal jött ide a barátaival. Fejest ugráltak a Balatonba, ő rosszul ugrott, nyaktól lefelé lebénuult. Soha többé nem tud mozogni, de a srácok mindennap meglátogatták. Aztán lassan elkoptak, egyre kevesebben jöttek, kettő, három, aztán egy, végül senki. Jöttek a sivár hétköznapiak.

Amikor kikerültem az intenzívről, elkezdtem a lépcsőn edzeni. Egyre erősebb lettem, már egyedül gyógytornáztam. A tanárnő azt mondta, ő még ilyen palit nem látott, aki ennyire akar.

Visszajártam az intenzívre. Nagyon sokat köszönhetek az ottani nővéreknek, betegápolóknak. Meggyőződésem, hogy ők tettek rendbe. Bocsássanak meg ezért az orvosok – ők teszik a dolgukat –, de amit a nővérek tettek... Azt figyeltem, melyikük jön éjszakára. Volt egy rendkívül szigorú, kemény nő, mindig azt gondoltam, csak ne ő jöjjön. De kiderült, hogy ő volt a legjobb

köztük. Nagyon megkedveltem. Aztán egy tetovált srác, aki folyamatosan pofázott, nagyon vártam, hogy ő legyen beosztva. Lemosott, oldalra fordított, ráfektetett a csőre, nem kaptam levegőt. Mosott, röhögött, én meg fuldokoltam. Észre sem vette, hogy nincs hangom, nem tudok szólni. Velük valahogy bejött az élet a kórterembe. Vicces volt.

Akkor mindent szépen megfogadtam magamban. Ha egyszer felépülök, nagyon rendesen fogok élni és dolgozni. Azokat a dolgokat is megteszem, amiket addig nem. Közvetlen veszélyben mindent megígér, mindenbe kapaszkodik az ember, de ahogy telik az idő, lassan visszazökken abba a kerékvágásba, amiben előtte haladt. Szarik arra, amit megígért, el is felejt, mert sikerült kimászni a bajból.

Borzasztó kemény utókezelések voltak. A gyógytornász nő a tudómet tornáztatta. Csinos, fiatal csaj, de hihetetlenül kegyetlen. Belefűjt a torkomba, azt hittem, hogy meg akar ölni. Borzasztóan köhögtem. Ahányszor megláttam, szabályosan félttem. Valamit be kellett szívni, amitől újra köhögőrohamot kaptam. Elviselhetetlen volt. Kiköhögtette belőlem a váladékot. Kaptam egy játékot, négy golyót, azokat kellett szívogatni. Ezt a gyakorlatot otthon is végezni kellett. Megszállott vagyok, sokkal többször csináltam, mint amennyit mondtak, ezért gyógyultam olyan gyorsan. Később fel-le járkáltam a lépcsőn, guggoltam. Gyötörtem magam.

Apró lépésekkel kezdtem, eleinte iszonyatosan elfáradtam, szédültem, de aztán valahogy összeállt a dolog. Ilyen helyzetben hihetetlenül gyámoltalannak érzi magát az ember. Mindig többet és többet araszolgattam. Volt sírás-rívás, amikor először elcsászkaláltam a kórteremből. Évák éppen bejöttek látogatóba, és az üres ágyat látva elkezdtek sírni. Már kezdtek volna gyászolni, de a nővérek gyorsan szóltak nekik, hogy kint kószálok a folyosón. El sem akarták hinni. Már tudtam beszélgetni a többi beteggel. Még idegenekkel is jó volt beszélgetni. Ha baj van, az ember sokkal intenzívebben él, hatványozottabban érez. Ezt felejtjük el később a mindennapokban. Beleszürkülünk, nem tudunk igazán örülni annak, ami van, csak akkor érezzük meg bárminek a hiányát, ha baj van.

Amint nagyjából meggyógyultam, jött mindjárt a következő „baleset”. A *Bevetés* című katonai műsort forgattuk. Jó volt, élveztem, helikopteres, deszantos. Beöltöztem az osztag ruhájába, és csináltam, amit ők. Óriási élmény volt. A jég alatti merülést gyakorolták, persze engem is levittek. Kaptam egy speciális ruhát, a derekamra kötél, maszk, csutora, ha elszakad, ne mozogjak, maradjak a jég alatt, csak kopogjak. Ők fönt meghallják, kivágnak a jég alól. Hát köszi. Elképesztő érzés volt a merülés a jég hideg vízbe. Úgy érzed, hogy az életben nem jutsz vissza. Kijöttem, levettem a ruhát, mindenki ott állt a parton, vettük volna a műsort, de váratlanul szóltak, hogy egy ember lent maradt a jég alatt. Dermedten várahoztunk, és egyszer csak hallottuk a kopogást. Kivágták, marha érdekes volt.

A hegyi deszantosok keményen megszívattak. Mit tudtam én, hogy mi tartozik a menetfelszereléshez, rám aggattak mindent. Elindultunk föl a hegyre,

én meg azt hittem, meghalok. Szándékosan a legnehezebb menetszerkóban gyakorlatoztattak. Lemaradtam csúnyán, mire kötéllel elverték, mint szódás a lovát. Ez volt a beavatás, ami nekem nagyon tetszett.

Ki az a Stohl András?

„Gyarló ember vagyok. A második balesetem után fűt-fát megfogadtam, hogy megváltozom, ha ezt túlélem. S aztán? Minden maradt a régiben.”

13. FEJEZET

Itt a lét a tét

„Büszke vagyok rá, én találtam ki, hogy amikor a kezem a mappához ér, lezárul a szavazás. De a VV Sebestyén Balázsnak már jobban áll.”

Árpa Attila, Róbert Ákos és Kolosi Péter bejött hozzám a kórházba. Kérdezték, hogy képes leszek-e felkészülni. Rendesek voltak, sokat segítettek, kitartottak mellettem. Kijöttem a kórházból, tíz nappal később kezdődött a Való Világ. A Kunigunda utcában állt a Villa, kimentem megnézni. Gregorits András volt a produkció főszerkesztője, sejtelmem sem volt, ki az. Nos egy apa volt. Két méter magas, bajszos, elképesztően jó fej, ötvenes pali, klumpában. Állt fölöttem, bemutatkozott, kezet fogtunk. Meghatározó találkozás volt. Hihetetlenül tudott műsort csinálni. Egy jó értelemben erőszakos palit kell elképzelni. Soha nem kiabált senkivel, de tartottak tőle. Hálás vagyok a sorsnak, hogy egy ilyen emberrel hozott össze. Az emberek szeretnek kukkolni, pletykálni, erre találták ki a műsort. Sikerre van ítélve. Rá lehet kattanni. Én találtam ki, hogy amikor a kezem a mappához ér, a szavazást lezárom. Erre is büszke vagyok, gondoljon bárki bármit.

Konténerváros volt felépítve. Volt egy kis szobánk négyünknek, Gregorits, az elmondhatatlan humorú Ökrös Gergő és Karcagi Csilla. Csilla a személyi asszisztensem, ma is mindig vele dolgozom. Gregorits, vagyis Greg hozzáértése lenyűgözött. Nagyon kemény volt, de szívből szeretett minket. A klumpája miatt mindig lehetett hallani, hogy jön. Ritka korrekt ember, aki fegyelmezett munkát vár el. Megírta az adásmenetet, a felkonferáló szövegeket. Nem ragaszkodott dogmatikusan a forgatókönyvhöz, de ha rossz irányba mentem, akkor visszaterelt, nyomta a szöveget, hogy mit igen, mit nem. Háborúban álltunk a másik csatornával. Greg másodpercre szerkesztett. Figyelte, mikor következik reklám a TV2-n, és mi akkor tettük be a legerősebb részt. Másodpercre pontosan, nem lehetett tévedni. Az ilyen műsoroknál mindig az nyer, aki előbb el tud indulni. Egyszer csak azt vettük észre, hogy a nézettségi adataink jobbak, mint a Big Brotheré! Megelőztük a világ legsikeresebb műsorát!

A nagy siker után nagyon megváltozott a megítélésem, milliók ismerték meg a nevemet, és azt hiszem, a többség szeretett is. A legtöbb kritika azért ért, mert ordítottam. Minek üvölt az a csávó a tévében? Nem fogtam fel, hogy mikroport van rajtam, azt hittem, ez is olyan, mint a színpad, a színház, ahol csak a saját hangodra vagy utalva.

A párbajokon iszonyatosan nagy hangulat volt. Megdöbbenően sokan szavaztak SMS-ben, több százezren. Majka-Lorenzo párbaj. Több mint

egymillió-háromszázezer szavazat érkezett akkor. Mindenki fikázta a műsort, de közben nézte a fél országot.

A sikerben az is benne volt, hogy az egész stáb a sajátjának érezte, és nagyon élvezte a melót. Kálmán volt az egyik rendező, sajátos nyelvrendszerrel volt: kismókus, ilyenek. Mindenki tudta, hogy miről beszél, csak eleinte én nem. Iszonyatosan élveztem ezeket a próbákat. Greg nem beszélt hozzám adás közben. Amikor végül elmentünk a show reklámjára, csak annyit mondott csendesen, szeretek veled műsort csinálni.

Élő adásban az nem fordulhat elő, hogy belesülsz. Itt nincs sűgő, csak a másik csatornánál. Nincs sűgőgép, mert az nagyon lekötöti az embert, arra koncentrálsz, hogy olvasd róla a szöveget, nem mersz máshová nézni. Nem tudsz laza lenni. Ha nem jutott volna eszembe semmi, akkor mondtak volna valamit a fülembe. Sokat segített, hogy a *Reggeliben* folyamatosan szerepeltem, óriási rutint szereztem az élő adásokban, a kamera már régen nem zavart. Tudtam, ha beszélni kell, én beszélek. Ha később jött a reklám, addig kellett dumálni, amíg el nem kezdődött, másodpercre pontosan.

Emlékezetes adások voltak. Okira még talán emlékeznek, akinek volt egy rákbeteg lánya, aki – mialatt ment a műsor – szép csendben meghalt. Soha nem felejttem el. Én vezettem a műsort, nekem kellett elmondani neki. Bejátszottunk egy filmet is a gyerekről, zokogtunk mind a ketten. Érzélgős vagyok, ahogy öregszem, egyre inkább. Furcsák voltak az emberek, azt mondták, hogy színészkedésből sírtam. Nem ismer, aki ilyet gondol.

Elérkezett a Majka-Szabolcs döntő. Nekünk semmilyen kapcsolatunk nem lehetett a versenyzőkkel. Kívülről csak közvetetten, nagyon korlátozottan lehetett befolyásolni az eseményeket. A feladatoknál úgy válogatták össze a csapatokat, hogy konfliktusokat gerjesszenek, vagy olyan játékokat adtak be, amelyben az egyik játékos erős. Más befolyásolás nem létezett, idővel a bezártság miatt amúgy is nőtt közöttük a feszültség. Majka tarolt, borzasztó jó játékos volt. Mindenben jó volt. Szabolcs helyes fiú volt, de tejbetök. Az első finálé 180 vagy 210 perces élő adás volt. Nóci annyiban segített, hogy az összefoglalók felkonferálásait el-, mondta. A lány műsorvezetők általában szó szerint megtanulják a szöveget, én az életben nem lennék rá képes. Teljesen másként működöm. Én körítek. Betanulni nem tudok, mert ha bakizom, nem tudok jól kijönni belőle. Tudják, hogy így dolgozom, elfogadnak. Imádtam, mert ha baj volt, ha rögtönözni kellett, akkor rám volt szükség, és ez nagyon inspirált.

A döntőre lázban égett az ország, elmondhatatlanul jó érzés volt. Nyolc kamera forgott egyszerre az élő show-ban. Tudatosult bennem, hogy milyen erős műsornak vagyok a házigazdája. Elképesztő eufóriát éreztem, felrobbant bennem egy adrenalinbomba. Bent, a stúdióban már mindenki őrjöngött, én meg a szokásosnál is jobban ordibáltam.

Minden adás előtt volt egy rituálém, miközben bekötöttem a cipőfüzőmet, hallgattam a benti zajokat. Figyeltem, amint odabent a stúdióban bemelegítik a

közönséget. Arra gondoltam, hogy Ronaldo is ilyesmit érezhet, mielőtt az arénába lép, s hogy arra gondol, most ezen a meccsen múlik minden.

Csilla, az asszisztensem nagy segítség volt mindenben, anya volt. Amikor odaléptem a mikrofonosokhoz, ők is érezték a pillanat fontosságát, úgy adták fel rám a mikroportot, mint egy fegyvert a sorsdöntő csata előtt. Egy nagy család volt a stáb.

Bementem az arénába, és éreztem, hogy örülnek nekem a nézők. Olyan volt, mint egy ünnep. Sosem kértem, hogy mondják be a fülesembe előre, hogy ki nyert. Mert akkor nem tudok örülni, spontán reagálni az eredményre. Akkor még nem tudtuk, hogy általában a nők szavaznak, nem véletlen, hogy eddig csak férfi nyert. Eredményhirdetéskor láttam, amint megfordultak a képek, hogy Szabolcs nyert. Ugyanúgy meglepődtem, mint bármelyik néző.

Az utolsó Való Világnál viszont kezdtem azt érezni, hogy öreg vagyok már egy picit ehhez. Már nem áll jól, ha úgy beszélek, mint például Sebestyén Balázs... De Balázusra még visszatérek.

Én szerencsés alkat vagyok, nem foglalkozom mással. Nem rivalizálok. Nekem nincs konfliktusom senkivel sem. Nekem ott van a színház, amibe görcsösen belekapaszzkodhatok. Szeretem csinálni azt is, ahogyan a tévézést is. A tévében sokáig nem volt ellenfelem, nem volt olyan típusú műsorvezető, mint én. Nem szeretném, hogy nagyképűnek hassak, de sokáig tényleg nem volt senki, aki igazán konkurencia lehetett volna nekem. Aztán elkezdett Balázs nagyon kinőni, s ő bizony lényegesen tudatosabb, mint én. A karrierépítést is ideértem. Nagyon meglepődtem, hogy jelentkezett a Való Világra. Mert nem felkérték, hanem ő maga jelentkezett rá, s természetesen bekerült. Ő határozta meg, mikor akar lenni, én meg csak kapkodtam a fejemet, hogy mi történik körülöttem. Persze felvehettem volna a kesztyűt, de mi a francnak?! Egyszer összeraktak minket. Nem mondanám, hogy jól sült el. Balázs korábban azt nyilatkozta, hogy nagyra tartja a munkámat, de aztán jöttek igazán furcsa dolgok is tőle. Nagyon profin csinálta a műsort, s még azt is, ahogyan megpróbált megalázni engem.

Vezettük közösen a műsort, jött a szokásos a szavazást lezárom, a kezem találkozik a mappával jelenet. De Balázs váratlanul azt mondta, hogy amikor a bal heréd találkozik a mappával... Én meg csak néztem, és gondoltam magamban, hogy te teljesen hülye vagy? Mindezt élőben. Én nem foglalkoztam vele, viszont az asszisztensem, Csilla zokogott. Igazság szerint Balázs égett be vele, saját magát járatta le akkor. Később az RTL Klub folyosóján sokan szóltak neki, hogy ez talán egy kicsit erős volt. Később elgondolkodtam a történetken. Azon, hogy ezt vajon szándékosan csinálta, vagy pedig véletlenül kicsúszott a hülyeség a száján. Mert ha ez az ember ennyire tudatos, akkor az komolyan ijesztő. Mert akkor nem azt jelenti, hogy itt ez a hülyegyerek, aki versenyezni akart, hanem az már aljasság. Rá négy napra egyébként bocsánatot kért. Mindenesetre elég érdekes volt az egész. Mondanom sem kell, hogy soha többé nem raktak össze minket egy műsorba...

Elég nehéz bevallani, de ezzel az utolsó balesettel jól betettem saját magamnak. Teret adtam Balázsnak. Én magam csináltam magamnak a konkurenciát. Most már ő akarja csinálni a Való Világot, leadta az X-faktort. Hát csinálja. Ez már úgysem az a Való Világ, mint amit én imádtam, amiben lubickoltam. Maradjunk annyiban, hogy milyen poénokat Balázs megenged magának egy másik emberrel szemben, azt én sose tenném. Froclizni tudok, de szándékosan bántani egy másik embert én sosem tudnék.

Ki az a Stohl András?

„Én dolgozni szeretek, a többi nem érdekel. Én nem vagyok egy érdekesember. Sváby mondta, hogy a negyvenedik születésnapomon alig látott tévést, hogy van ez?”

14. FEJEZET

A válás

„Azért voltam hűtlen, mert folyamatosan bizonyítani akartam, hogy még kellek.”

Amikor éreztem, hogy baj van, amikor rádöbbsentem, hogy elveszíthetem Évát, sokat bögttem. 2003-ban költözött el tőlem, tizennégy év után. Nagyon sokat bögttem. Bármire képes lettem volna érte, de hiába, mert Éva már nem hitte el. Leírt.

Soós Pétert, a barátomat kértem, hogy beszéljen vele. Éva azt mondta, annyi téglát kiütöttem a falból, hogy már nem lehet visszarakni. Ilyenkor döbben rá az ember, hogy mit veszít. Hogy milyen okos és gyönyörű a felesége, akit történetesen éppen elveszít. Az volt a legszörnyűbb időszak, amikor még nem költözött el, és úgy éltünk egymás mellett, hogy már nem szeretett. Én iszonyúan igénylem a szeretetet, akkor érzem jól magam, ha jó hangulat van körülöttem, ha feszültség van, megbolondulok.

Ez az időszak persze a gyerekeknek sem tett jót. Hét éve váltunk el, Luca tizenkettő volt, Rebeka tíz. Lovas társasággal voltunk Lucával, estefelé a medencébe ugráltunk. Akkor beszélünk erről először komolyan vele. Együtt pityeregünk a tizenkét éves lányommal. Talán ez a trauma az oka, hogy ő nagyon hamar átlát dolgokat. Nem is rejti véka alá a véleményét, mondja szemtől szembe. Rebussal, a kisebbel viszont nagy romantikus szakításunk volt...

Évára egyetlen rossz szót sem tudok mondani. Soha nem próbált keresztbe tenni, nem akarta ellenem fordítani a gyerekeket. Soha. Sőt, megvéd még a gyerekekkel szemben is. Azt mondja, apu időnként ökörségeket csinál, de jó ember. És ez nagyon jó érzés.

Talán egyszer volt hangosabb szóváltásunk, de akkor is csak egy kicsit emeltük meg a hangunkat. Ezenkívül soha nem kiabáltunk egymással. Karácsonykor nálunk 23-án van a lányokkal szenteste, 24-én meg átadom őket. Ez lett a megoldás.

Éva egészen káprázatos párom volt. Amit végigcsinált egy ilyen elmebeteg mellett, mint én, az emberfeletti. Az volt a hiba, hogy hűtlen voltam. Az állandó bizonyítási vágy miatt. Hogy tudok én hódítani, hogy kellek még. Egy férfi azért akar megkapni egy nőt, mert birtokolni akarja. Vagy a testét, vagy a lelkét, vagy mind a kettőt. Mert a hatalom az egy édes érzés. Ezt keresi, hajszolja az ember. Boldoggá tesz, ha eléred, ha uralkodsz a nő lelke fölött. Akkor van baj, ha hasonló a nő is. Ha ő is birtokolni akar téged. Akkor ki is birtokolja a másikat? Ezért volt szerencsém Évával, és Ancsival is. Ancsi klasszikus nő. Azt hiszem, birtokolom, miközben ő irányít engem. Apám hőzöngött, nagyhangú, nagytermészetű ember volt, de ott volt az orrában a karika, az anyám meg fogta

a láncot, és vitte oda, ahova akarta. Ha valamit el akart érni, tudta, hogy mikor hogyan kell beadni a faternak. Ancsi is azt csinál velem, amit akar. Éva is azt csinált, amit akart. Csak látszat, hogy mi milyen kemény, fasza gyerekek vagyunk. Frászt! A férfi mindig azt hiszi, hogy ő szedi fel a csajt, és a csaj már régen tudja, hogy ő fogja felszedni a férfit. Miközben azt képzeljük, hogy birtokoljuk őket. Ez egy nagy közös színjáték.

Éva megunt a viselt dolgaimat, miközben én már próbáltam volna megváltozni, visszacsinálni mindent, de már nem lehetett. Szétköltöztünk, és jött a válóper. Úgy sírtam a bíróságon, mint a hétszentség. Talán azért, mert vesztettem. Azért, mert éreztem, hogy ez most visszafordíthatatlan.

Bár azóta is nagyon jó a kapcsolatunk, máig is nagyon, rettenetesen bánom, hogy a családom szétesett. Nagyon sok mindent megtettem volna, hogy együtt maradjon, miközben én magam vertem szét. Történeteket nem akarok mesélni, mert nagyon szégyellem magam miattuk, és azt gondolom, hogy a részletek nem tartoznak másra.

Mondtam Évának, maradjanak a gyerekekkel a házban, ne viselje meg őket még jobban a költözés. Sajnos nem bírta a bejárást a gyerekekkel a suliba. Felbecsültettük a házat, és az összeg felét neki adtam, de még bankkölcsönt is fel kellett venni. Képtelen lettem volna abban a házban maradni. Tíz éven keresztül megszoktam a két gyerek zsidongását, és hogy mindig otthon vár a feleségem, most meg a temetői csend! Borzalmas volt, beleőrültem. Szellemházzá változott az otthonunk. Idegenként éltem a saját otthonomban egyedül. Kupleráj lett, szanaszét hagytam mindent. Megölt az a ház minden alkalommal, amikor beléptem az ajtón. Szabályosan elmenekültem otthonról, és albérletbe költöztem. A házamat kiadtam egy ukránnak. Annyit tudtam róla, hogy ukrán-magyar, és hogy nagyon kell félni tőle. Hatalmas, bivalyerős faszi volt. Megegyeztünk az árban, de nem kötöttünk szerződést, nem kell erről papírt adni. Kezetadtunk rá, mondta. Nem? De, mondtam. Erre ő: aki nálunk kézfogás után megszegi az alkut, az meghal. Mondtam: oké. Kitalálta, hogy vállalkozunk, nyissunk közösen egy vendéglátóegységet. Adtam neki ötmillió forintot, erről már írtunk papírt is. Ha nem dolgozom, nem keresek, ezért szerettem volna anyagilag több lábon állni. Azóta sem láttam a pénzemem, és még ugatni se nagyon mertem. Abban reménykedem, hogy egyszer csak megérkezik, odaadja a pénzemem. Hiszen rém helyes, kedves fickó volt, aki indiáncsónak-versenyeket rendezett, kedélyesen mesélt a katonaeleményeiről. Élveztem. Én amúgy vonzódom a sötét oldalhoz. Tudom, hogy a gengszterek szeretnek és elfogadnak. Most is van egy ilyen haverom, piros Ferrarival jön velem vadászni.

Ki az a Stohl András?

„Nem bírok egyedül lenni. Szükségem van arra, hogy szeressenek. Hogy egy nő végtelenül szeressen. A volt feleségem és Ancsi is végtelenül szeret.”

15. FEJEZET

A Nemzeti színésze

„És akkor egyszer csak Bodrogi nem tudott megszólalni. Elfelejtette a szöveget.”

Alföldi Robi meghívott a *Haramiakba* vendégszerepelni. Na, az egy igazi jó előadás volt. Beindult vele sok-sok közös munka. A Nemzeti igazgatója, Schwajda György 2002 tavaszán leszerződött az *Ember tragédiájára*. A színház nyitószezonyában már benne voltam. Nem volt jóban Zsámbékival, és dafke szerződött. Mindegy, miért csinálta, velem nagyon jót tett.

Három évvel ezelőtt felröppent a hír, hogy Alföldi Robi meg fogja pályázni a Nemzeti igazgatói székét. Bár nagy volt a valószínűsége, hogy nem fog kirúgni, ez azért nem volt biztos.

Összeállt a társulat, ő meg teljesen jogosan elbocsátott egy csomó kollégát, mégis vérzett a szívem miattuk. Próbáltam értük korteskedni, de ő nagyon határozott; nagyon erős indokai és elképzelései vannak. Volt két-három olyan színész, akit mindenképpen szerettem volna, hogy maradjon. Megkérdezte, hogy mint barát vagy mint színész szeretem-e őket. Azt mondtam, hogy én ezt nem tudom szétválasztani.

Itt el kell felejtetni, hogy Robival barátok vagyunk. Jordán Tamástól vette át a színházat, aki nagyon jó ember, és ez rá is nyomta bélyegét a Nemzeti igazgatóságára. Senkinek nem mondott nemet. Hozzá be lehetett járni, szeretett együtt lenni a társulattal, de nem volt elég kemény az irányításhoz. A nálam egy évvel fiatalabb Alföldi viszont sokat követel, sok bemutatónk van, egy olyan időszakban, amikor rengeteg pénzt elvontak a kultúrától. Nagyon kell koncentrálni, hogy kijöjjünk a költségvetésből. Arra sem telik pénz a nemzet első színházában, hogy az épület előtt lévő medencét feltöltsük vízzel. Gaz van a kertben, de az előadásokat meg kell tartani. És ennél sikeresebb évadja nem volt a Nemzetinek, mint vele. Az emberek megint azért jönnek el a színházba, amiért a hetvenes években, az előadásokon sok mindent kimondunk, amit máshol nem mernek, nem akarnak kimondani. Röhögünk rajta, de belül közben sírunk. Öröm és büszkeség tagnak lenni ebben a színházban.

Felemelő érzés, hogy a közönség kiáll mellettünk. A legutóbbi évadban az *Ember tragédiájának* bemutatója volt. Az egyik parlamenti párt felszólalt, hogy pornó megy a Nemzeti Színház színpadán. Nem volt elegáns, és egyáltalán nem volt igaz. Az Eszkimó jelenetben játszom, vége lett az előadásnak, elkezdődött a taps, és nem akart abbamaradni. Hirtelen nem tudtuk, hogy mi készül. Baloldalt felállt egy ember, aztán kettő, utána hatszázan álltak és tapsoltak. Hihetetlen volt.

Olvasópróbán mindenki bent ül, és általában a rendező olvassa fel a darabot. Minden szereplő szövegét. Itt magyarázza el, hogy mit szeretne hallani. A

visszaolvasó próbán már mindenki a saját szerepét olvassa. Érdekes, hogy melyik színész hogyan olvas fel. Van, aki színezi, van, aki érzelemmentesen mondja. Habitus kérdése az egész. Utána a rendező kezdi lerendelőzni a darabot. Az első jelenet lerendelőzése, példánnyal a kézben, a díszletnek csak jelzése van. Mókás, olyan, mintha pókhálón próbálnál. A rendező közli, hogy mit akar, van olyan rendező, aki ezt már az elején tudja – ilyen az Alföldi –, és van olyan, aki hagyja a színészt alakítani. Robi marha erős mankót ad a színészeinek. Nincs bennünk kétely, hogy mit kell tennünk. Ez fontos, mert az elején nagyon elesett az ember. Egy darabig fogja a kezét, aztán elenged. A gesztus, a mimika felépítése arra a vázra, amit ő adott, ez már a te dolgod. Jönnek az emlékpróbák, ott már illik tudni a szöveget, a rendező már láthatja, hogy mit hozol ki a szerepből. Érdekes, hogy este tehetségesebben próbálsz, mint reggel.

A főpróbahét a legfontosabb. Délelőtt tíztől háromig próbálsz, kajaszünet, aztán öttől tízig újra, és utána megbeszélés. Hétfőtől péntekig tart ez. Meghatározó minden egyes előadásnál a csütörtöki főpróba. Összeforr az előadás. Én nem nagyon szeretem a nézős főpróbákat, mert a premier varázsát veszik el.

Hat óra húszkor van az első figyelmeztetés, hat negyvenkor a második, hétkor az utolsó. Vannak olyanok, akik hat húszkor már teljesen készen vannak, én az utolsó pillanatban öltözöm, és rögtön indulok is a színpad felé tenni a dolgomat.

Engem nem nagyon kértek meg beugrásra. Vannak híres beugrók, én nem vagyok az. Szólnak kettőkor, hogy este játsszak? Minden színész retteg a redőnytől, vagyis amikor állsz a színpadon, és semmi nem jut eszedbe. Ritka a végzetes redőny, amiből nem lehet kijönni. Nekem nem volt még, de láttam már ilyet. Vagy észreveszi a partner, és segít, vagy ugrasz négy sort. Hiába van sűgő, ilyenkor nem hallod. A nézők hallják, csak te nem. Olyankor porrá égsz. A nagy redőny, amikor senki semmit nem tud segíteni, amikor az előadás nem tud miattad továbbmenni. A színésznek ilyenkor egyetlen lehetősége van, kimenni, beszélni a sűgővel, és onnan folytatni. Nagy kérdés, hogy vajon elfáradt az agyunk, vagy csak pillanatnyi kihagyás volt-e. Bodrogival egyszer előfordult egy ilyen. A büfében azt mondta: nem tudom, hogy mit mondok. Mindenki röhögött, pedig valóban nem tudta. Ne nevesetek, mert tényleg nem tudom. A sűgővel kezdte összemandani a szerepet. Úgy ment az előadásra, hogy bemondták, Bodrogi Gyula a szöveggel a kezében fogja előadni a darabot.

Én onnan tudom a szövegemet, hogy milyen ruha van kikészítve az öltözőmben. A ruhától azonnal minden beugrik. Azt a fakkot húzza ki aznap este az ember, de van, hogy valamiért beragad a zár. Nagy para. Minél idősebb vagyok, annál érzékenyebb, és annál inkább félek, hogy ez be fog következni. A színész másik nagy parája, hogy elfelejti az előadás időpontját. Vagy rosszul írta fel a naptárába, vagy nem próbál éppen abban az időszakban, mert ha próbál, akkor mindig megnézi a táblát. Nincs bent a színházban, nem néz a táblára.

Velem előfordult ez. A szinkronból hazamentem, és marha boldog voltam, hogy nincs előadásom. Bementem a barátaimhoz, ahova szoktam, és kértem két deci bort. Ez volt hat húszkor, az első figyelmeztetés idején. Ha nem vagy bent, onnantól kezdve számít késésnek. Hat huszonötökor szól a telefonom, az öltöztető hív. Hol vagy? Hol lennék?, Fóton. Előadás van, a *Tizenkét dühös ember*. Azonnal jövök. Pörgött az agyam, hogy negyven perc alatt beérek-e, hogy ne legyen csúszás. Valahogy hét előtt három perccel estem be. Ilyenkor ketten-hárman állnak a folyosón, az egyik a nadrágodat, a másik az ingedet, a harmadik a kabátodat tartja, a legvégén a cipőt. A folyosón téptem le a gatyát, húztam fel a gatyát, téptem le az inget, bújtam bele az ingbe, gyakorlatilag a folyosó végére felöltöztem. A darabban én szólalok meg elsőnek. Sikerült beérnem, de nem lehet következmények nélkül késni. A színpadon összevissza cseréltem a monológokat, mert nem volt meg a ráhangolódás. Nagyon érdekes az agy meg az idegrendszer.

Nagy para az is, hogy ha sokat marhászkodsz a szöveggel, biztos, hogy az előadáson be fogod mondani a hülyeséget. Be is mondtam. Az eredeti szöveg „Délben halt meg. Amikor a földbe szúrt kard árnyéka a legrövidebb.” Ehelyett az hangzott el: Délben halt meg. Amikor a földbe kúrt szar...” Ilyenkor nagyon nehéz továbbmenni. A színpadi röhögés nagyon érdekes dolog. Lukáts Andor például nagyon röhögős, és persze az ilyen színészt szántszándékkal röhögtetjük. A néző különleges pillanatnak tartja, ha a színész elneveti magát, akkor ő is jobban nevet. Általában taps a vége. Soha nem ciki, pedig nincs benne az előadásban.

Nem velem történt meg, Otelló előadás vidéken. Jago mondja a monológját, mire feláll egy paraszt bácsi, és beszél: Figyellek, geci vagy! Ebben a helyzetben szinte lehetetlen folytatni.

A Tartuffe-öt játszottuk, Zsolt az utolsó jelenetben fogta a keresztet, és az egyik mondat közben megvakarta vele a hátát. Mögöttem két méterre a nézőtérén megszólalt valaki: azt azonnal tegye le! Megállt a kés a levegőben, mindenki azt várta, hogy Zsolt mit fog csinálni. Nagyon érdekes, hogy mennyire valóságnak hiszik az emberek, ami a színpadon történik.

Stúdióelőadás, Hevér Gábor kollégám a szerepe szerint nagyon megaláz engem. Ebben a kis térben gyakorlatilag a nézők között játszunk, ötven centi van a néző és a színpad között. Nincs egyéni meghajlás a végén. Sok kolléga és családi barát ül ott. A végén engem mindenki sajnál, odajönnek, vigasztalnak. Hevérhez, a negatív szereplőhöz pedig még színész kollégák sem mennek oda. Hihetetlenül érdekes. Ennek ellenére genyát játszani sokkal izgalmasabb. Így van ez az életben is.

Ki az a Stohl András?

„Nem agyalom túl a problémákat. Nem foglalkozom velük.

Bűnösnek érzem magam azért, hogy nem teszek semmit az ellen, ami ma Magyarországon van, csak teszem a saját dolgomat. Nem tudom

pontosan, hogy mit kéne tennem, csak azt érzem, hogy ma bármit meg lehet tenni az emberekkel, és ez ijesztő.”

16. FEJEZET

A túlélő

„Úgy éreztem magam, mintha Tünde stricije lennék.”

A magánéletem romokban hevert, de a munkám ennek nem látta kárát. Ezerrel pörögtem, az RTL Klub folyamatosan ellátott melóval, és én élveztem az új és új kihívásokat. Mint például a Survivor. Ilyet sem csinált még soha senki. Elég ijesztő volt, hogy negyven napot töltünk Dominikán. Mi szállodában laktunk, a versenyzők pedig kint a szabad ég alatt. Az igazán veszélyes volt, valóban meleg helyzetek adódtak. Vittünk magunkkal orvost, de ahhoz, hogy baj esetén segíteni tudjon, ki kellett építeni egy menekítő útvonalat. Reggel mentünk a játékosokhoz, és este haza, körülbelül hetven kilométerre voltunk tőlük. Mi csak a játékokon voltunk jelen. Érkezett egy üzenet, hogy gond van. Akkor szembesültünk azzal, hogy nem tudjuk megközelíteni a helyszínt. Igazán bajban voltunk, mert kórházba kellett vinni a játékost.

A negyvennégy nap alatt két szériát vettünk fel. A két rész csapatai messze voltak egymástól. Délelőtt az egyikkel forgattunk, délután a másikkal, folyamatosan melóztunk, szinte megállás nélkül. Kurva nehéz volt. Ugyanaz a csapat készítette, amelyik a Való Világot. A munkát kiválóan megszervezték, mindent precízen megkomponáltak, mégis rengeteg szubjektív eleme volt. Szerepelt benne például egy fiú, aki elképesztő stratégia volt. Utáltuk, mert simlisnek tartottuk. Egy másik gyerek meg, egy szakács, valóságos túlélőművész volt, őt viszont mindenki szerette. Esténként gyűltek össze a játékosok, ekkor mi is jelen voltunk, ott nagyon nehezen tudtam visszafogni a saját érzéseimet.

Elkövettük azt a hibát, hogy őrmesteresre vettük a figurát, pedig a nézők nem szeretik, ha a műsorvezetők keménykednek, pártatlannak, kívülállónak kell maradni. Balázsnak ez sokkal jobban megy, ő mindig egyfajta distanciával kezeli a játékosokat, neki játék a Való Világ is. Én negyvennégy évesen öreg vagyok az effajta műsorhoz. Inkább olyasmit bírnék el, mint a Fábry-show.

A balesetnél a tökömnél fogott meg az Úristen, és vágott a földhöz. A férfiasságomon keresztül babrált ki velem. Ez hatalmas pofon volt. Mentem az orvosokhoz, de azt mondták, nincs probléma, csak az agyam gátol. Szexuális téren Tünde hozott vissza az életbe. Ő volt a Survivor győztese, a műsor vége felé jöttünk össze. Amikor kiderült, hogy együtt vagyunk, óriási felhajtás támadt körülöttünk.

A férfiak fantáziáját megmozgatják a kurva típusú nők. Nem feltétlenül kell feleségül venni ezt a típust. Megnéztem Tündét Olaszországban, ahol táncolt. Nagyon érdekes volt. Bent ültem, mintha én lennék a stricije. Ezek a lányok vonaglanak a rúdon, teszik a dolgukat. Asztaltánc volt, de nem nyúlhattak

hozzájuk. Tünde nagyságrendekkel jobb volt mindenkinél. Nem volt meztelen, zárt ruhát viselt, mégis sokkal izgalmasabb volt, mint a többi lány. Büszke voltam rá. Talán még boldog is voltam vele. Azt akarta, hogy adjam el a fóti házat, a haverok meg folyamatosan mondták, hogy el ne add, ez egy aranybányász. De akkor úgy éreztem, hogy vele jó lesz. Aztán hamar kijózanodtam. A varázs kezdett elillanni. Ahhoz, hogy tartós legyen, nem volt elég érdekes a csaj. Egy darabig élveztem, hogy ilyen, nagyokat tudott nevetni, jól éreztem magam vele. Örülök, hogy egy ilyen típusú kapcsolatom is volt.

Szeretem a kockázatot, kitapogatni, hogy hol húzódnak a határok, mennyit bírok még. Félni persze nem szeretek, de valahogy a kalandvágy, a veszély mámorra erősebb. Azt is imádtam, amikor egy műsor kedvéért a Tropicariumban lemerültem a cápák közé. Valamiért nagyon vonzódok a cápákhoz. Keményen félek tőlük, de nagyon érdekelnek. Mielőtt megnyitott volna az intézmény, mi bemehettünk. Kérdezték, hogy be merek-e menni. Természetesen, de csak cápaketreben. Mondták, hogy csak ketrec nélkül tudnak leengedni. Mondtam, úgy is jó. A srác kezében volt egy „porszívócső”, ezzel fogjuk eltolni az orrukat, ha közel jönnek. Kérdeztem, telezabálták ma magukat? Mondta a srác, hogy két hete érkeztek, és azóta egyáltalán nem ettek. Fasz. Ha lemegyünk, a barna cápán fogjuk látni, hogy támad. A kicsikkel van inkább a baj, mert azok hirtelen támadnak. Nagyon fontos, hogy ne kapálózzak a vízben. Az egészség élőben közvetítette a tévé. Leültem a medence szélére, elúszott alattam az a nagy barna dög. Akkor borzalmasan féltem. Se előtte, se utána. Nem mertem betenni a lábam a vízbe. Valahogy mégis beestem a vízbe. Úgy elkezdtem kalimpálni, mint az állat, a cápák meg összeszarták magukat, áthúzódtak a másik oldalra. A felvételeken tökéletesen lehetett látni, hogy melyik vagyok én. Fújtattam, mint egy őrült. Mondja a srác, hogy menjünk oda. Dehogy megyünk. Átnéztünk, fenséges látvány volt. Aztán jött a barna fenevad. Lassan úszott el mellettünk, megkerült. Érkezett a másik, az is megkerült. A kicsik csak jöttek, jöttek. Akkor nagyon-nagyon féltem. Én már palackostul feküdtem kint a medence szélén, mire a gyerek felért, de nekem még mindig kalimpált a szívem, majd' kiugrott a helyéről. És akkor anyám felhívott. Mit művelsz már megint, fiam? Végül is örülten élveztem.

Voltam AIDS-szűrésen. Franciaországban összejöttem egy színésznővel, akkor volt az a nagy AIDS-hullám. Igazi pánikhangulat volt. Szerelmeskedés után a lány sírt. Fel sem merült bennem, hogy egy nő akkor is tud sírni, ha nagyon boldog. Feküdtem az ágyban, sírt a mellemen, befészkelte az agyamba magát a hülye gondolat, hogy azért sír, mert megfertőzött engem. Nem volt kellemes állapot. Hazajöttem, és elmentem szűrésre. Két hét kellett hozzá, hogy meg tudják állapítani az eredményt. Iszonyatos rettegésben éltem, nem voltam még televíziós arc, három nap után visszamentem a földszinti irodába. Láttam a nevem, csak az enyém mellett nem volt jelzés. Az orvos kért, hogy kísérem fel a hatodik emeletre, mert még nincs készen a teszt. Nem mond igazat, erre gondoltam. Azt hittem, hogy fertőző vagyok, és ott azonnal felbukkan minden

sarokból egy ápoló, hogy lefogjanak. Amíg felértünk, mindent végiggondoltam, végrendelkeztem magamban. Iszonyatosan szar volt, átkoztam magam, hogy miért jöttem össze azzal a csajjal. Aztán kijött a hölgy, és annyit mondott: negatív. Állj, állj, ne tessék ennyire előreszaladni! Hogyhogy negatív? Minden rendben van, negatív. Arra emlékszem, hogy hosszan beszélgettem a nővel. Lekísértem a földszintig, szükségem volt rá, hogy beszéljen hozzám, mert teljesen ki voltam borulva. Akkor ott tényleg nagyon féltem a haláltól.

Gyerekkoromban hétfőnként nem volt adás a tévében. Hazajöttünk a suliból, leckét írtunk, aztán családi program következett. Amúgy rá voltam kattanva a tévére, alig vártam a különböző meséket, a Magilla gorillát például imádtam. De hétfő estéknél sokat gondolkodtunk. Már sötét volt, próbáltam mondjuk felidézni magamban egy, a családban történt halálesetet. Egymás szuszogását is hallottuk. A nővérem nem messze feküdt tőlem. Szerettem hallani a szüleim hangját, anyáét, amikor lefekszik, és nyög egyet. Jó volt, hogy élek. Nagy biztonságot adott, hogy anyu meg apu kint alszik a külső szobában. A vámpiroktól féltem, jól betakartam a nyakamat. Talán nyolcéves koromból maradtak meg ezek az emlékek. Bele tudtam hergelni magam abba az állapotba, hogy egyszer csak becsukom a szemem, sötét lesz, csönd lesz, és én soha többé nem leszek. Felfoghatatlan tudatállapot, ami rendkívüli módon kétségbe ejtett. Ettől aztán sírógörcsöt kaptam, mert nem tudtam szabadulni a gondolattól.

Talán valahogy ez az emlék a mozgatórugója annak, hogy próbálok nagyon intenzíven élni. Ez a nagyon erős félelem, fájdalom a mai napig kísértő emlék. Nem tudom, más hogy van a halállal, én valahogy így.

A Brassai nagymama kilencvennégy éves koráig élt. A nagypapa korábban meghalt, sírkövet csináltattunk, vidéken szokás, hogy a házastársak még életükben ráíratják a nevüket. A nagymama azt mondta, hogy Bandikám, nekem meg kell halni 1999-ig, különben az egésznet át kell majd vésetni. Ő már nagyon akart menni, kérte, hogy engedjük el, elég volt a szenvedésből. Nagyon vallásos volt, most már édesanyám is. Kértük, hogy ne mondjon ilyeneket. Hétszeres dédnagymama volt. Mindig kitézett maga elé célokat, aztán ahogy elfogytak a céljai, megbékélt a halállal. Az utolsó két-három hét szörnyű volt. A tüdejével volt baj. Én most még elképzelni sem tudom, milyen, pedig körülöttem sokan meghaltak már.

A vadászatokon is sok halált látok. Mikor a vad kimúlik, zöldes, üres lesz a szeme...

Egyszer, amikor vidékre mentünk, mögöttünk karamboloztak. Az égő kisteherautóból kihúztam egy kislányt, aztán az apját. Azt hajtogatta, hogy a pokróc, a pokróc... Előtte félmeztelenre vetkőztem. Az árokban voltunk, a mentős mondta, hogy hozzam fel. Ahogy hoztam, láttam a szemén, hogy kezd üveges lenni. Már előbb meghalt. Bármelyik balesetemnél járhattam volna így, de úgy látszik, van még valami dolgom.

Ki az a Stohl András?

„Az van, hogy imádok élni. S azt hiszem, tudok is.”

17. FEJEZET

A népszerűség ára

„Lilunak magyaráztam éppen, amikor egy akkora pofont kaptam, hogy beleszédültem.”

A Való Világ gyökeresen megváltoztatta az életemet, példátlan ismertséget hozott számomra. Lubickoltam a népszerűségben. Mindenki elszáll, aki ilyen helyzetbe kerül. Én is elszálltam. Ha ilyen hirtelen ennyire magasra jutsz, nagyot tudsz esni. Kell, hogy valaki vagy valami visszarántson a földre. Persze hamar megismertem a siker árnyoldalait is. Kaptam néhány pofont a szó szoros és átvitt értelmében is.

Az én pályám folyamatos bizonyítás. Színész vagyok, de szórakoztató jellegű műsorokat is vezetek. Sokan azt hiszik, hogy ez olyan rohadt egyszerű, ezért lenézhető dolog. Ha könnyedén csinálsz valamit, azt gondolják, ők is tudják. Egyszer álljon oda valaki, és csinálja végig.

Való Világ 1. finálé. Megvolt az első győztes, Szabolcs. Utána bankettre mentünk. Hajnali háromkor bejelentettem, hogy inentől a rendezvény házibuli jellegű lesz. Nagyon köszönjük az összes újságírónak, hogy írt rólunk, de megkérem őket szépen, hogy menjenek el. Akinek ez nem tetszik, menjen a picsába, mondtam nevetve. Mindenki nevetett. Másnap borzalom jelent meg az újságokban, hogy én megaláztam az újságírókat. Elrontottam a kapcsolatot a bulvárújságírókkal. Eleinte szerettek, aztán széttéptek. Megerősödsz, nem akarsz interjút adni, na, akkor kimutatják a foguk fehérjét. Nagyon elmérgesedett a viszony, mert nem nyilatkoztam. De azért írtak rólam. Nem volt igaz, de azt az olvasó nem tudta. Hol van az újságírók felelőssége? Kurvára nem érdekli őket, hogy tönkretesznek. Bármelyik családtagodon átjárnak. Olyan szalagcímekeket adnak, hogy elképesztő. Közz szereplő vagy, minden belefér. Ez üzlet, bennem még harag sincs. Az ismertségnek nagy ára van.

Elmész vadászni, a haverokkal beülsz a kocsmába, hülyültök egy jót. Az meg úgy jelenik meg a bulvárból, hogy Stohl, a terminátor szétverte a kocsmát, mert valaki felvette a mobiljára az ökörködésünket. Belesodrószt egy helyzetbe, és máris rád sütik a bélyeget, hogy balhész vagy. Hamis képet alakíthatnak ki az emberről. Hiába vagy az ország első színházának színésze. A második balesetemenél hamarabb volt ott egy újságíró, mint a saját feleségem. Engem nem tudott lefotózni, másik embert fotózott le az intenzív osztályon.

Amikor a címlapokat először meglátod, az rohadt egy érzés. A kereskedelmi televíziózással együtt született meg a bulvár is. Claudia, Tilla és én az elejétől itt vagyunk. Tilla valamit nagyon tud, mert őt nem bántják, körülötte nincs botrány. Engem viszont botrányos fickónak könyveltek el. Pedig nem feltétlenül vagyok az. Igaz, hevesebb vérmérsékletem van az átlagnál. A legrosszabb, hogy a

szeretteid sem maradhatnak ki a felhajtásból. Éva, szegény, Éva asszony volt a sajtóban, Ancsika, Ancsika a címlapokon is. Engem meg Buciznak. Néha úgy érzem, Magyarországon emberről ennyit még nem írtak, mint rólam. Mindenféle hír kapcsán állandóan téma voltam. Az olvasó vagy azért, mert szeret, vagy azért, mert gyűlöl, de megveszi az újságot. Csámcsog rajta, hogy mi történt ezzel a barommal. Ha nemet mondasz az újságíróknak, azzal zúdítod a fejedre a legnagyobb bajt. Jáksó azt tanácsolta, adj nekik koncot, akkor békén hagynak. Én erre nem vagyok alkalmas, nincs rá időm, én nem ilyen típusú ember vagyok. Nem akarok kéthetente dobni egy kis hírt. Rólam nem akkor írnak, amikor történik velem valami, hanem folyamatosan. Hozzávágnek egy irdatlan ökörséget, és címlapra teszik. Két, két és fél évig húzódik egy sajtóper. Ha nyersz, hárommillió forint körül kapsz. A cikkel harmincmillió körül keresnek, megéri nekik? Hát persze. Ilyen a média.

Egyszer meg is vertek. Már a Való Világot vezettem, amikor elmentünk a szerkesztőkkel egy szórakozóhelyre. Lilu volt a műsorvezető társam, vele beszélgettünk, ő koktélozott, én magyaráztam neki, hogy mennyire fontos a stáb. Együtt vagyunk egy csapat. Odalépett hozzánk egy csávó, hogy akar velem beszélni. Kértem, várjon egy keveset, mindjárt. Aztán odamentem a sráchoz, szóltam neki, megfordult a pultnál, rám nézett, és durr... Mondtam neki, hogy te hülye vagy? Megütöttél! Erre még háromszor pofán vágott. Leesett a szemüvegem, a földre zuhantam. Azt sem tudom, ki volt. Baszta a csőrét, hogy ott vagyok. Ki akartam menni utána, nagyon erős voltam, de már nem lehetett szétverni a fejét. A tulajok elnézést kértek. Ők tudják, hogy ki ez az ember, nyugodjak meg, elintézik a dolgot. Nem szeretett, azért ütött meg.

Az ilyesmi nem visel meg lelkileg, feldolgozható kellemetlenség, a hírnévvel jár. Ha élvezem a jó oldalát, el kell viselnem a rosszat is. De történt velem olyan is, amit a mai napig nem tudok megemésztetni. Ijesztő, sőt hátborzongató.

A Kamaraszínházban játszottam, amikor előadás után megvárt egy néni. Adott egy porcelán Szűz Mária-medált. Akkora, mint egy ötforintos. Mindig ott várt a kijáratnál előadás után vagy néha előtte, és beszélgettünk. Jött a névnapom, kaptam tőle egy bőr pénztárcát. Volt benne tízezer forint. Mondtam, nagyon kedves, ha nem sértem meg, a pénztárcát megtartom, de a pénzt visszaadnám. Arra kért, hogy hallgassam meg, miért adja nekem. Beültünk egy presszóba, és elmesélte, hogy meghalt a férje, de előtte a fia is. Már a főiskolán kinézett magának, a fiát látja bennem. Ez a gondolat belefészkelte magát a fejébe, nem tudja kiverni. Mit mondhatsz erre?

Mondtam neki, ha akar, bármikor jöjjön, és beszélgessünk. Akkor még nem tudtam, hogy nem feltétlenül tettem vele jót, olajat öntöttem a tűzre. Elkezdett rajta elhatalmasodni a rajongás, a kényszerképzet, hogy én tulajdonképpen a fia vagyok. Úgy is kezelt. Megadtam a számomat, elkezdett hívogatni. Én sajnos nehezen mondom nemet. Összehoztam anyámmal meg a nagymutterrel, igranak meg egy kávé, beszélgessenek. Mondtam neki, hogy van anyukám, nagyon jó

családban élek. Azt felelte, akkor hadd legyen a keresztanyám. A végén még össze is járt anyámmal.

Egyszer felhívott – már nem éltem Évával –, mindenről tudott. Számon kérte, hogy mit csinállok! Később megkeresett az ügyvédje, hogy szeretne velem eltartási szerződést kötni. Nem akartam, de az ügyvéd, aki nem tudom, hány éve intézi az ügyeit, rábeszélte. Ennek a nőnek tényleg senkije nincs, csak maga. Minden percét maga tölti be, maga miatt él. Ha segíteni akar rajta, fogadja el a szerződést. Rám íratta a házat, s innen kezdve már muszáj volt vele tartani a kapcsolatot. Elkezdett fenyegetőzni, ha nem álltam a rendelkezésére. Karádon voltam éppen vadászni, amikor este csörgött a telefon, az orvosa hívott, a néni nem nyitja ki az ajtót, a telefont sem veszi fel. Mentem a házhoz az orvossal együtt, nekem volt kulcsom. Benyitottunk, sötét volt, rohantam be, ő éppen a lépcsőnél állva kapaszkodott. Mentő, kórház. Bementem hozzá az anyámmal, és mondtam, hogy ezt most szeretném befejezni, beszéltem az ügyvéddel, kérem, hogy bontsuk fel a szerződést. Értse meg, hogy nekem nincs ehhez se időm, se idegrendszerem. Ott helyben visszaadtam a kulcsot is. Mire ő mindent megfogadott, megígérte, hogy soha többé nem csinál ilyet. Elnézést kér, ő nem akart nekem rosszat. De nem engedte, hogy felbontsuk a szerződést. Február huszonharmadika a születésnapom. Kaptam tőle egy csokor virágot. Annyi szál rózsza, ahány éves voltam. Ez volt az utolsó ajándéka.

Másnap hívtak, közölték, hogy a néni a születésnapomon este meghalt. Kérték, hogy másnap menjek ki a házhoz. Kimentem az anyámmal, ott volt az orvosa is. Szívinfarktus vitte el. Volt egy zárt szekrénye, kinyitottuk, és azt hittük, rosszul látunk. A szekrényben volt egy oltár, amin csak én voltam, mindenféle képeken. Jéggé dermedve álltunk az anyámmal... A néni kezén volt egy horzsolás, pont olyan, amilyen nekem is van.

Megörökölttem a házat. Eladtam, a pénzt meg kölcsönadtam. És persze senki nem adta meg, így hát a pénzből már semmi sincs. Sajnálom, de annyira szürreális az egész. Úgy van lelkiismeret-furdalásom, hogy nincs közöm a dologhoz. Csak jót tettem vele, mégis engem kísért az emléke. Elérte, hogy valaki emlékezzen rá.

Ki az a Stohl András?

„Imádom a népszerűséget. Annak minden árnyoldalával együtt.”

18. FEJEZET

A hírnév ára

„És akkor kivettem a kilencszáznyolcvanezer forintot a Rolexért. Szerintem az eladó még mindig csak néz maga elé.”

Meséltem már, hogy a nyolcadik kerületben nőttem fel, kétszobás lakásban. Nálunk mindig elfogyott a pénz. A zaci nem volt ismeretlen fogalom számomra. Amúgy a szüleim igyekeztek úgy intézni a dolgot, hogy mi, gyerekek a szegénységből semmit se vegyünk észre. Nem fordult elő, hogy ne lett volna mit enni. Minden gond a szüleim vállát nyomta, a hónap végén inkább rendszeresen kölcsönkértek vagy mentek a zálogházba.

A szegénységünkről csak azért beszélek, hogy érthetőbb legyen a pénzhez való viszonyom. Mert híres vagyok, de gazdag nem. Nem is tudom, miért. Pedig sokan azt gondolják rólam, hogy nálam kolbászból van a kerítés. Senki nem hinné el, hogy milyen csehül állok. Most mentünk a postára befizetni kétszázhatvanezer forintot csekkeken, mindenfélét. A postás néni közölte, hogy nincs a számlán fedezet. Kérdeztem, az hogy lehet? A színházi fizetésem erre érkezik, rajta is kellett volna lennie minimum ennyinek. Felhívtam a bankot, kiderült, hogy tegnap inkasszóztak négyszázkilencvenhatezer forintot, és még van rajta egymillió forint inkasszó. Két fizetésem is erre fog elmenni. Tehát nincs semmiféle tartalékom. Hogy miért nincs? Egyfelől azért, mert nem vagyok alkalmas arra, hogy a pénzt megtartsam. Másfelől, mert rendkívül rossz üzletember vagyok. Harmadszor, hihetetlenül hiszékeny is vagyok. Negyedszer, rendkívül jóindulatú. Sokat szerepeltem a tévében, gyakran láttak, de azt elfelejtik az emberek, hogy én közben egy teljesen hétköznapi életet is élek.

Nekem nincs nagy autóm, középkategóriás van. Életem nagy vásárlása volt. Kaptam kocsit egy szponzortól az RTL-en keresztül, hihetetlenül kedvesek voltak, akkor érkezünk meg a Survivor forgatásáról, kihozták a repülőtérré, ott adták át, azzal mentem haza. Nagyon szerettem azt az autót. Aztán a szponzornak valami problémája lett az RTL-lel, és gyakorlatilag kivették a seggem alól. Telefonáltak, hogy hol vagyok, mondom, most megyek a Kunigunda utcába. Jó, akkor jönnek az autóért. Kérdeztem, milyen autóért? Közölték, hogy most azonnal elveszik az autót, mert zűr van köztük és az RTL Klub között. Mondom, hát ember, itt furikázom, mindennel tele van. Álltam a Kunigunda utcában két zacskóval a kezemben, és néztem, hogy megy el a kocsi. Akkor azt mondtam, hogy nekem több szponzorautó nem kell. Még csak nem is haragszom rájuk, mert ők nem rám haragudtak. Besétáltam a cuccaimmal, és a felvétel után taxival mentem haza. Akkor már futott a *Tűzvonalban* című sorozat a főszereplésemmel. Jó pénzt hozott, abból vettem egy Subarut. Családi autót akartam, volt négymillió forintom készpénzben, mondtam, ezt tudom befizetni,

a többit pedig törleszttem nekik. Nézett rám az értékesítési igazgató, és azt mondta, jó. Így lett nyolcmillió forintos autóm. A nevemre is írták azonnal, nagyon rendesek voltak. Ez az első nagyon jó autóm története.

De nemcsak ennek van története, hanem az órának is. Sokan megnézik, igazi Rolex. Még a Katonában dolgoztam, volt mellette egy órás, ott vettem. Nagyon drágák voltak az órák, és akkor úgy éreztem, hogy még nagyon távol van az az idő, amikor én egy ilyet megvehetek. De azért mindig nyálcsorgatva néztem a kirakatban a gyönyörű órákat. Szerettem volna nagyon egy rendes darabot. 2001-ben volt egy médiabál, az Év Műsorvezetőjének adták át a díjat, ami egymillió forinttal járt. Én kaptam meg a díjat. Amikor odaadták az összeget, még aznap elmentem az órásbolt mellett. Akkoriban már dolgoztam az RTL-nél, s úgy voltam vele, hogy ezt az egymilliót most elköltöm magamra. Kicsit topisan, de legalábbis nagyon lazán bementem a boltba, ránéztem egy nagyon szép órára, kilencszáznyolcvanezer volt az ára. Levettem az én órámat, körülbelül tízezer forintot ért, rátettem a filcre. Az eladó pali kesztyűben tette elém a Rolexet, én meg jól megmarkoltam, és felcsatoltam. Kérdeztem, hogy foszforeszkál-e ez az óra, mert én vadászom éjjel. Nézett rám, mint valami hülyére, és mondta, uram, ez az óra természetesen foszforeszkál, hiszen ez egy Rolex, kérem. Mondtam, akkor megveszem, és kivettem kilencszáznyolcvanezer forintot a pultra. Aztán kijöttem. Bementem az Annába kávézni, annyira feszült lettem, hogy teletöltöttem a kávémat cukorral. Ettől nevetni kezdtem saját magamon. Szerintem az az eladó még ma is ott áll megrökönyödve.

Én nem tudom futtatni, menedzselni magam. Lehet, hogy kellett volna keresni egy menedzsert, aki egy csomó mindent fel tudott volna hajtani nekem. Abból becsörrenhetett volna a pénz. Senki nem érti meg, hogy én csak akkor keresek pénzt, ha jelen vagyok, és dolgozom. Én nem egy vállalat vezetője vagyok, aki akkor is keres, ha elmegy nyaralni, mert közben a vállalkozás megy tovább, termeli a pénzt. Én csak akkor jutok pénzhez, ha színpadon, képernyőn vagy mikrofon előtt állok. Minden egyes forintért tennem kell, a szó szoros értelmében. Az RTL Klubnál és a Nemzetiben is havi fix fizetésért dolgozom. A Nemzetinél ezért évente kilencven előadást le kell játszanom. Általában márciusra telik le a kilencven, innentől két hónapig – mert májusig tart a szezon – az eljátszott előadásokért kapok X összeget. Ez sem egy nagy pénz, tízhúszezer forint között kapok előadásonként. Ez arra elég, hogy nyárra összegyűljön egy kisebb összeg. És persze a szinkron, ami elenyésző ehhez képest. Azt persze élvezem, hogy „szórakozva” keresem a pénzt, hogy azt csinálom, amit nagyon szeretek. Közben persze minden áldott este bele kell dögleni. A *Reggeli* után próba, aztán szinkron, este hattól tízig színház. Mindennap. Havonta egy-két olyan nap van, amikor elmehetek a családdal valahová.

Havonta kétszázezret adok a gyerekekre, kétszáznegyvenezeres hitelem van, százötvenezeret költök az utazásra, Ancsi autója kilencvenezer, anyám százezeret kap tőlem, van a kétszázhatvenezeres csekk, és akkor még az adóról nem is

beszéltem. Számolják ki, mennyi marad a napi kiadásokra: vásárlás, evés, tankolás. Majdnem koppra szaladok a hónap végére. Én félek a sárga csekkektől. Tisztességesen fizetem az adót, nem veszek számlát, erre alkalmatlan vagyok. Jön egy kis pénz, már azt hiszed, hogy elmehetsz nyaralni, és akkor jön a papír, hogy fizessél be másfél millió adót. Úgy érzem, a májamat tépik ki. A belemet is kidolgoztam.

A főiskola után elég hamar tisztességes keresetem lett. Nem voltam rákényszerítve arra, hogy nézzem az árakat. És ha van pénzed, akkor jönnek a barátok, akik aztán kének, én pedig adok. Eddig összesen húszmilliót adtam kölcsön, és ebből semmit nem kaptam vissza. Van egy barátom, akinek tízmilliót adtam, csődbe ment, még nem tudja visszaadni. Ötmilliót adtam az ukránnak a közös vállalkozásunkra, eltűnt Ukrajnában, nem merem odaadni egy adósságbehajtó cégnek, mert félek. Tudja, hol lakom. A volt feleségem és Ancsika is ordítózik velem, hogy mondjak nemet, ha kölcsönkének, és hogy követeljem vissza a pénzem. Képtelen vagyok rá. És amikor elmondják, hogy miért nem tudják megadni, én őszintén elhiszem a magyarázatukat. Nem tudom azt mondani, hogy holnap rád küldök valakit.

A *Tuning* magazintól jött egy csaj, a motorokról beszélgettünk, ki akart menni Barcelonába, adtam neki kétszázezer forintot. Arra gondoltam, majd csak visszaadja, de azóta se hallok felőle. Színész kollégám is kért tőlem kölcsön, eltelt azóta hat év. Ezen már tényleg csak mosolygok. Addig, amíg nincs inkasszózás, nem érdekel. De akkor ez nagyon ciki. Azt érzem, hogy ökölbe szorul a kezem. De ez van, nem tudok bánni a pénzzel. Imádok adni. Imádom látni, ha ettől valaki boldog. Ha esetleg visszakérem, az kurva szar ézés.

Nyolcmilliót betettem egy barátom asztalosüzemébe, egy árva fillért sem kaptam vissza. Harmincévesen egy családi ház tulajdonosa lettem, a számlámon viszont nincs semmi. Sokan irigylik, ahogyan élek. Nem kéne. Misi, a sofőröm nagyon szegény családból jött. Ő tanítja meg nekem, hogyan kell boldogulni. Olyasmiket tud, amik bennem fel sem merülnek.

Ancsival volt egy emlékezetes nyaralásunk. Hat szabad napom volt abban az évben. Még nem volt meg a kicsi. Kiválasztottuk Törökországot. Azt akartam, hogy úgy érezzük, királyok vagyunk, semmivel ne kelljen foglalkozni. Nem érdekel, mennyibe kerül. Kettőnknek egymillióba, befizettem. Felültünk a repülőre, megérkeztünk. Fallal körülvett kis város volt, étterem, saját strand, majdnem úgy nézett ki, mint a prospektusban. Még nem volt kész a tengerre néző szobánk, mire megérkeztünk, ajánlották, hogy sétáljunk. Furcsa volt, hogy mindenki oroszul beszélt. Ancsika elkezdett pityeregni. A medence mellett egy grúz óriás állt, ő vezetett minket. Elindult, egyre távolodott a tengertől. Hová megy? A harmadik épületnél befordult egy sikátorba, majd közölte, hogy ez lesz a szállásunk. Murvás szarra nézett a szoba, a minibár üres volt. Erre felhúztam magam. Az én kis angolságommal elmagyaráztam neki, hogy nem ezt rendeltük. Felhívtam az utazási irodát, mondták, hogy azonnal jönnek, intézkednek. Valóban intézkedtek is. Olyan, amelyet rendeltem, nincs, csak a családi

lakosztály. Gyakorlatilag apartman. Hétkor vacsora. Menjünk le, kérdezzük meg a recepción, hol együnk. Olasz, orosz, török étterem volt. Se az olaszban, se a törökben nem volt hely, az oroszban végképp nem. Egyetlen estére tudtunk asztalt foglalni: az elutazásunk előttire. Hatalmas tömeg volt, csupa orosz. Kinyílt az ajtó, és mint a siserehad, beszabadultak, attól kezdve folyamatos orosz gajdolást kellett hallgatnunk. Amikor a hangulat a tetőfokára hágott, megszólalt az Amuri partizánok... Se az asztalhoz, se az ételhez nem fértünk hozzá, ráadásul csak orosz ízlés szerinti kaják voltak. Álltunk a tálcánkkal, ha jött a pincér, mindent lesodort az asztalról.

Olasz étterem. Az előétel pizza. Evőeszköz nincs, a pincér kivette Ancsi kezéből, azzal vágta kétfelé. Kértünk bort, átment a másik asztalhoz, odahozta a bontott üveget, és töltött. Na, menjünk innen, ez borzalom. Törökországban akartunk nyaralni, de ez nem Törökország volt, hanem Oroszország. Bementünk a bazárba, teát, whiskyt lehetett kapni. Rákot ettünk. Esténként meccset néztem. Napoztunk, tévéztünk – egymillióért. Vettünk egy gyűrűt is Ancsinak. Végül mégis volt egy jó esténk. Tengerparti étteremben homárt ettünk, azt akartam, hogy hibátlan este legyen. Odahúztak egy tévét, még tűzijáték is volt. Négy pincér ugrált körülöttünk. Az egy emlékezetes este volt.

Nem vesz körül luxus. Drága órám van, ezenkívül csak a vadászat volt a fényűzésem. A fegyvereim mind jók. Nem olcsó mulatság. A keresőtávcsövem is kiváló. Amit lőni akarsz egy évben, azt előre ki kell fizetned. Ennyi. Rengeteg baráti meghívásom van, amikor nem kell költenem.

A medence akkor épült, amikor Ancsika terhes lett Franciskával. Ő mondta, hogy milyen jó lenne. Gondoltam egyet, felhívtam a vadásztársamat, aki ezzel foglalkozik. Mennyiből lehetne megcsinálni? Baráti árat mondott, meg be is segített a munkatársaival. Így van nekünk medencénk. Kurva sokat szenvedtem vele, mert ehhez sem értek. Még szöveget sem tudok beverni, biztos, hogy ferde lesz. Nincs más luxus. Nincs festményem, aranyam, csak a nagy szívem. De abban nagyon sokan elférnek. Ha a gyerekek velem vannak, akkor semmire nem mondok nemet. Nincs szükség arra, hogy neveljem, mert az anyjuk remekül kezeli őket. Olyan jó, amikor a tizennyolc éves lányom megkérdezi, hogy mikor megyünk el bulizni, mert azt csak velünk lehet...

Ki az a Stohl András?

„Nagyon hiú vagyok, szeretek jól kinézni. Szeretem jól érezni magam, de a ruhák például nem érdekelnek. Azért dolgozol sokat, hogy így öltözhess, mondta ezt nekem valaki. De én ebbe beleszarok, nem érdekel, hogy mit viselek. A baleset a lelkemet is megtépázta, és a testemre is kihat. Lusta vagyok gyúrni. Kell nekem, hogy rám szóljanak, mert ahogy a lelkem, úgy a testem is szétesik. De persze nem akarom, hogy elkrepálódjon valami a testemben.”

19. FEJEZET

Szerelem első vérig – a vadászat

„A vadászok között is vannak szar emberek. Mint bárhol.”

A legnagyobb büntetés, amit életemben kaptam, hogy elvették a puskáimat. Nem tudom, hogy mennyi időre. Merthogy fegyvertartási engedélye csak büntetlen előéletű embernek lehet. Azt hiszem, tíz évbe telik, mire újra engedélyt kaphatok. Nagyon nehéz benyelni, hogy tíz évig ne vadászhaszak, mert gyerekkorom óta része az életemnek, mindig fegyverek és vadászok között voltam. Nekem teljesen természetes, hogy fegyvert fogok. Ez egy bensőséges viszony.

Egészen más ember vagyok, amikor vadászom. A hétköznapokon pörgök, rohanok, kint felüdülök, átlényegülök. Valaha vadállat lehettem. Akkor érzem jól magam zöld ruhában, gumicsizmában, ha leülhetek a földre. Minden egyes percét élvezem.

A magyaroknál valahogy még ez is a visszájára tud fordulni. A béka segge alatt van a vadászok megítélése. A média mindig felfújja, ha baleset történik. Csak tökéletesen felismert célpontra lehet lőni. Ha valaki meglő egy embert, onnantól kezdve nincs miről beszélni. Ha pedig tudja, hogy emberre lő, akkor nyilvánvalóan gyilkos. A vadászok között is vannak szar emberek, mint bárhol. Az orvvadász például hurokkal ejti el a vadat. De ha valaki igazi vadász, akkor elhivatott. Vannak vadászó emberek és vannak vadászok. Persze az utóbbiak életébe is beleférnek kis huncutságok. Nem tudok olyan vadászról, akinek a hűtőjében ne lenne vad.

Én apu révén lettem vadász. Az ő idejében még nem volt probléma, hogy aki lőtt valamit, abból ettek, és a maradékot hazavitték. Ez ma már törvénysértés, ez vadlopásnak számít. Beírod, amit lőttél, megveszed, és akkor feldolgozhatod. Egészen más volt, amikor az apámmal vadásztam, akkor is más volt, amikor én kezdtem el vadászni, és most is más. Apuval nagyon szerettem kijárni, hihetetlen figurákat ismertem meg. Apu azt mondta, ha jól akarod magad érezni, fiam, akkor menj el vadászni. És ha valakit meg akarsz ismerni, vidd el vadászni. Az én baráti köröm is az én fajtámból tevődik össze. Régen azért mentek vadászni, hogy jól érezzék magukat együtt az emberek. Most irigyek, alávágnak a másiknak, ahol csak tudnak.

Magaslesre ültettek, disznózni akartam. Leszállt a köd, csak tejfehérséget láttam. Télen fél hatkor csoma sötét van. Lövések, jajgatás. Aztán gajdolnak, mint az istennyila. Majd csak jönnek értem, gondoltam, de két óra is eltelt, mire jöttek. Kiderült, hogy valaki lőtt egy szarvasbikát. Hú de jó, örömködtem. Odavitték. Fekszik egy bika, nincs kizsigerelve. Nagy agancsú bika, selejt bika, de nagy súllyal. Két vadász fekszik mellette picca részegen, énekelnek.

Berúgtak. Hogy visszük el? Megjelent egy autó, majd még egy, majd tíz másik. Körülállták a szarvasbikát, asszonyok, férfiak, gyerekek poharakkal, kajával, valahonnan előkerült egy tangóharmonika, aztán két cigány hegedűvel, és akkor kezdtük a zsigerelest. Fantasztikus volt. Fogtam a bika lábát, felejthetetlen élmény volt. Aztán irány a borospince, ott folytattuk a bacchanáliát. A vadászat ilyen is lehet, de persze nem csak ilyen.

Apuval gyerekként mentem, figyeltem. Ilyenkor az apám is mindig megváltozott. Otthon rendkívül szigorú szülő, nagy elvárásokkal, de nagyon jó apa kiváló humorral. Kint megejtően kedves ember lett, óvó, aggódó, odafigyelő. Ennek az sem mond ellent, hogy olykor még pálinkát is adott, mint egy igazi férfinak. Persze néha szívatott is: este fél tízkor hozatott velem kintről vizet. Koromsötét, borzasztó hangok, zörejek, mégis a helyén van minden.

Olyan jó, amikor a petróleumlámpát letekerik! Volt az egésznek egy zsongása. Jönnek a történetek a félhomályban, egy gyereknek ez óriási élmény. A kályha csöve izzik. Melengető emlék. A vadászháznál volt patkány, az ablakpárkányon jött be, a fater adott egy kispuskát, én voltam a patkányvadász. Talán hatéves lehettem, nem felejttem el. Úgy éreztem, befogadtak a felnőttek világába.

Amikor elértem azt a kort, hogy lehetett fegyvertartási engedélyem, lett puskám... Saját magam kimehettem a területre. Ott nem kérhetsz tanácsot, ott saját magadra vagy utalva. A vadászat egy állandó verseny, ami az életemre is igaz. Nagyon benne van az ujjamban a lövés. Szeretek löni. Először bolond az ember, később egyre megfontoltabb. Rámegyek egy disznóra a nyílt tarlón, meg kell állni. Közéire be lehet lopni. Jön a lövés. Nem úgy van, ahogy a tévében látod. Nagy az adrenalinsokk, nem tudod, sikerül-e vagy sem. Ha eltalálsz, de elszalad, jönnek a kétségek. Meglőtted, nem lőtted, hol lőtted meg? Megtalálsz a vért, most jön a neheze. Addig kell menned, amíg meg nem tudod váltani a szenvedéstől. Vadászláz is van, mindenkinél másképp jelentkezik. Egyeseknél akkor, amikor meglátják a vadat, másokra abban a pillanatban tör rá, amikor eldördült a lövés, akkor kezdenek remegni. Én az utóbbi vagyok. Baromi fura helyzet. Aztán jön a tényleges munka, ki kell zsigeregni az állatot, el kell vinni leadni. A belsőség a vadászé.

Hiába imádom, nem nagyon tudom meggyőzni az embereket a vadászat szépségéről. Rajkai Zoli kollégám azt mondta, hogy elképzelni sem tudja, mit kell csinálni egy vadászaton. Elhívtam. Magaslesre vittem. Tizenegy és két óra között lehetett csak aludni, ez a holtidő. Végig fent volt, figyelt. Fél négyre keltem fel. Jött ki a szarvasbika a tarlóra. Lőjj már, rángatta az ujjamat. Folyamatosan lökdösött, persze, hogy elhibáztam. Ő vörösben látta az egészet, elképzelni sem tudta, hogy ez ilyen. Akik elítélik a vadászatot, olyanról beszélnek, ítéleznek, amit nem értenek, nem tudnak.

Ancsika sem értette, hogy hogy lehet két órán át állni és beszélgetni egy disznó fölött. Elvették a puskáimat, de a vadászingedélyemet meghagyták, így hát most ijjal vadászom. Így vihetek vendégeket is. Jóval nehezebb az ijas

vadászat, de legalább kint vagyok. Minden vadászat más, nincs két egyforma. Nagy kaják vannak. Pápa mellett voltunk vadászvendégek. Este életem legfinomabb kajáját ettem, csülkös-velős pacalt. Elmondhatatlan. Ott nem művész úr vagy, hanem Bandikám. Puncikám, aki a pacalt főzte, egy állati jó fej vadász mondta, hogy neki még a sírjára is azt írják, hogy Punci, mert a rendes nevén nem sokan ismerik. Az aktuális ügyeket is megbeszéljük kint: politikát, devizaárfolyamot. Nekem a vadászat adta ezeket az embereket, hihetetlen jó barátokat. Amikor megyek, boldog vagyok, amikor jövök, akkor szomorú, mély letargia fog el. Amikor ez az üresség megszáll, akkor viszont legjobban a család hiányzik.

Aztán megint alig várom, hogy újra mehessek. Így forognak körbe a dolgok.

Azt sem tudják az emberek, hogy ha nem lennének vadászok, vadak sem lennének. A selejtezés miatt is nélkülözhetetlenek, hogy ne maradjon élve beteg állat. Amelyik bikának nem jó az agancsa, az gyilkos bika. Megöli a jót, ő hágja meg az összes tehenet, és selejtes állatok születnek. Ezért kell, hogy a vadász a selejtet kilője. Persze a vadászat fontosságát nem lehet pár mondatban összefoglalni.

Minden évszaknak megvan a maga varázsa. A szalonkák március huszadikán jönnek meg, és tizenöt percig húznak. Ma már nem szabad rájuk vadászni. Érzed a föld szagát, hallod a rügyfakadást. Teliholdkor mentem az erdőben mínusz tíz fokban, távcsöveztem, besütött a hold, mintha üvegpör lenne felszórva. Velem szemben felbukkant egy vaddisznó, láttam, ahogy folyik le a hó az orrán, hihetetlen élmény volt. Térdig érő ködben jön a szarvasbika a tehenekkel. Eldőlt, a ködből lógott ki az agancs. Valami fantasztikus látvány. Annyi szépség van ott!

A falu utolsó házától állt háromszáz méterre egy magasles. Vártam a disznóra, rám szállt a köd. Egyszer csak szóltak, hogy ellik a borjú, segíteni kéne. A férfi a fejénél állt, az asszony a hasánál, nekem egy kötelet adtak a kezembe, az asszony azt mondta, hogy amikor szól, húzzam. Én voltam a szülész. Amikor kihúztam, betemették korpával az újszülöttet, életre nyalta az anyja. Boldog voltam.

Ki az a Stohl András?

„Döbbenetes, hogyan változtatja meg az embereket a siker. Elhiszed, hogy te vagy az Isten, ez a legveszélyesebb. Erős jellempróba a pillanat, amikor sztár leszel. Ha nem vagy erős jellem, elfelejted, honnan jöttél, mindent elfelejtesz, belevakulsz a saját szépségedbe, sikeredbe. Elveszíted a régi gesztusaidat, elveszted azokat, akik szerettek és segítettek. Engem ilyen módon nem változtatott meg a siker. Csak annyi, hogy felelőtlen voltam, vagyok.”

20. FEJEZET

Ancsi

„Gyönyörű feneke volt. Le sem vettem róla a szemem, amikor megláttam.”

Nem gondoltam volna, hogy lesz az életemben még egy nő, aki úgy tud szeretni, mint Éva, és akit úgy szeretek, mint Évát. Biztos, nagyon sokat változtam. Sohasem szerettem például, ha elalvás előtt simogatnak. Úgy látszik, öregszem, mert Ancsi azzal fogott meg, hogy simogat. Mindig lestük a Nemzetiben a fiatal táncosokat, és először az tűnt fel, hogy milyen jó segge van Ancsinak. Mondtuk Kaszával, hogy ühüm... Az egyik esti próbán már nagyon fáradtak voltunk. A szünetben ült Ancsi a kanapén, megkérdeztem, odadőlhetek-e, mondta, persze, és az ölébe hajtottam a fejem, úgy néztük a tévét. Ahogy ott feküdtem, elkezdte birizgálni a fejem, nagyon finom az érintése. Azt éreztem, hogy ez nekem baromi jó, olyan otthonos, olyan nagyon meleg. És akkor elkezdtünk flörtölni. Akkor már bőven elvált voltam, a facér fiúk életét éltem. Flörtöltem, az egyik azt mondta, ez hülye, a másik kiröhögött, de azért mondjuk el, hogy a csajoknak ez igen jólesik. Nem tudtam, hogy bejövök-e Ancsinak vagy sem. A színházban sokat voltunk együtt, és teljesen kézenfekvő volt, hogy elkezdtünk járni. Mindig nagyon édes volt. Próbák után boroztunk, aztán egyszer csak azt mondtam, hogy Ancsika, gyere, vigyél haza. Onnantól kezdve volt magánéletünk. Sok filmet néztünk együtt éjszakáig, pedig tudtuk, hogy reggel próbánk van. És egyszer csak több lett ez, szinte észre sem vettük, hogy mikor és mitől, de több lett.

Szegeden voltunk, a *Csárdáskirálynőt* játszottuk, ő benne volt a tánckarban. Akkor már együtt éltünk. Elmentünk egy este táncolni, valami bitang dögösen táncolt. Borzasztóan büszke voltam rá, hogy az én csajom. Jó volt nézni. Az én társaságom hozzá már idős. Tizenkét évvel fiatalabb nálam. Biztos szeretne még bulizni. Volt, hogy elment, de nem tudott felszabadultan szórakozni. Reggeltől estig vigyorog, az anyám is ilyen. Jó vele együtt lenni.

Ancsi soha nem adott semmilyen okot a féltékenységre. Fogyózik, ami nagyon jót tesz neki. Megint virágzik. Nagyon bírom, hogy mindig odafigyel magára. Ment egy megbeszélésre, elképesztően csini volt. Kérdeztem is, hogy hova mész? Láttam, hogy már az sem esik jól neki, hogy egyáltalán felmerült bennem. Nem vagyok féltékeny, pedig egyébként az a típus vagyok. Ha csak a gyanú árnyéka vetül a páromra, nagyon be tudok rágni. De nála nem. Nem tudok választ adni arra, hogy van pofám féltékenynek lenni.

Nagyon sok mindent szeretek benne. Például, hogy teljesen bolond, olyan, mint egy nagy gyerek, tökéletesen váratlan dolgokat produkál. És hihetetlenül jóízűeket tud nevetni. Voltunk a Tropicariumban vele és a lányokkal. Jött a cápa, erre azt mondta: mi lenne, ha megszólalna, hogy helló, Protká vagyok, mert olyan a foga. Ezen aztán Rebekával akkorát tudtak nevetni... Lucával a

táncos múltja miatt is megértik egymást, hiszen a lányom táncművészetire jár. Minden stimmel vele. Ő az a csaj – Éva után először –, aki azt mondja nekem, hogy érezd magad jól, de vigyázz magadra. És nem azt kérdezi, hogy miért megyek el otthonról. Már hetedik éve vagyunk együtt. Ez a kritikus év. Hihetetlen, nem is vettem észre. Mi még mindig átöleljük egymást, csókkal köszönünk, és csókkal válunk el. Passzolunk egymáshoz. Most már egész egyszerűen igénylem, hogy cirógasson. Ezeket az apró gesztusokat meg lehet szeretni. Nagyon ritkán vagyok rá mérges. Csak akkor, ha ő nagyon mérges. Olyankor rossz hangszúllyal kiabál, én pedig megijedek. Az nem nagyon jó. De addig nincs baj, amíg képesek vagyunk két-három óra múlva azt mondani, hogy ne haragudj. Jól megvagyunk együtt.

Baromi jól főz, pedig nem tudott előtte. Elképesztő érzéke van hozzá. Én viszont nagyon tudok dicsérni. Ezt ő élvezi, tetszik neki. Ancsika egy percig nem unalmas, mindig tud jópofát mondani, amitől én beszarok a röhögéstől.

Csodálatosan tudunk nyaralni. Kiutaztunk Horvátországba, mert egy barát felajánlotta az apartmanját. Nyolc órát utaztunk dög melegben, az apartman meg ijesztően lepukkadt volt. Ancsika sírógörcsöt kap ilyenkor, én pedig mindig visítva nevetek. A tulajnak azt kellett mondanom, hogy visszarendeltek Pestre, és gyorsan elhagytuk a helyszínt. De nagyon jó nyaralásunk volt, egészen délről indultunk, és jöttünk fölfelé, közben mindig megálltunk valahol. Opatijában maradtunk a leghosszabb ideig. Az nagyon jó volt, pedig csak ketten voltunk. Én nagyon társasági ember vagyok, szeretem, ha sokan vannak körülöttem. Nem is értem azokat, akik kifekszenek egy hétre a partra. Ancsi meg ezt szereti.

Jött a baba. Kislány lett, Franciska. Nagyon szerettem volna már egy kisfiút. Szerettem volna átadni azt, mit én tudok meg gondolok a világról. A lányoknak mást tud átadni egy apa.

Ancsi nagyon akarta a babát. Éppen lementem Sellyére, utánam telefonált, hogy most van peteérése, azonnal jöjjenek. Mondtam, nem tudok menni, erre ő utazott le. Egyszer majd kiteszünk a szoba falára egy táblát, hogy Stohl Franciska ekkor és ekkor itt fogant. Percre pontosan tudjuk, hogy mikor. Már csak azért is, mert szétvertük az ágyat, akkorát szerelmeskedtünk. Aztán elvégezte a tesztet, és pozitív lett. Hát én megint nagyon megijedtem. Úgy, mint az első gyereknél. Ez úgy látszik, nagyon jellemző rám. Most mi lesz? Megint sírás, pelenkázás, jönnek a gyerekbetegségek? Addig szabadon éltünk, oda mentünk, ahova akartunk. De ha már ott van, egy babát nem lehet lekapcsolni.

A tizenkettedik heti ultrahangon úgy tűnt, hogy pöcse van. Nagyon beleéltem magam abba, hogy kisfiú lesz. De a tizenhatodik héten kiderült, hogy kislány. Kimentem a kocsiba, és elbögtem magam. Azért, mert azt gondoltam, hogy nekem nem lesz fiam soha az életben. Három gyerek, három lányt férjhez kell adni. Három lány életét egyengetni kell, három lakás, három esküvő, ez iszonyú felelősség. Negyedik gyereket nem feltétlenül tudnék vállalni, de ez sem biztos. Lehet, hogy ez a jóisten bosszúja, amiért nőcsábász voltam: itt van három lány, gondoskodj róluk, és óvjad őket az olyan barmoktól, amilyen te voltál.

A bögéssel kiszállt belőlem minden félelem, görcs, és onnantól kezdve halálosan boldog vagyok, hogy három kislánynak apukája lehetek. Franciska érkezése óta csupa jószág vesz körül, mosolyogva alszik még most is.

Luca világrajövelekor a kórházi folyosón álldogáltam, nagyon nehéz szülés volt. Rebusnál a szinkronstúdióban dolgoztam. Éva kifejezetten azt kérte, hogy ne menjek be, van neki éppen elég baja. Ancsi viszont azt akarta, hogy ott legyek, de én nem akartam bemenni. Az volt a kompromisszum, hogy addig vagyok bent, amíg megindul a szülés. Fél egykor felkeltett, elment a magzatvíz. Jöttek a görcsök, az ötperces fájások. Felhívtuk a nőgyógyászt, beültünk egy kád vízbe, és néztük az órát. Aztán kocsiba ültünk, onnantól kezdve nagyon kellemes élmény volt. Kapott egy koktélt, vigyorgott, mint a vadalma. Szóltak, hogy elkezdünk szülni. Volt rajta mindenféle szerkezet. Ancsi mondta, ha akarok, kimehetek, de akkor már maradtam. Semmit nem láttam, mert a hatalmas pocak mindent eltakart. Fogtam a kezét. A borzasztó fájások között el tudott aludni. Nagyon édes volt. Aztán megjött Franciska. Egy gyönyörű szép világos, makulátlan tisztaságú kisbaba jött ki belőle. Azonnal felsírt, és odaadták Ancsinak. Ez egy világbajnok gyerek! Soha semmi baja nincs, végigalussza az éjszakát, nincs semmi gáz vele. Ancsit nagyon tisztellem azért, hogy a nap minden percében képes a gyerekkel foglalkozni, játszani, feláldozni a saját életét a gyerekért. Én erre alkalmatlan vagyok. Tudok játszani, de aztán lemerül az agyam tőle. Kitaláltam, hogy én vagyok a hím oroszlán, aki játszik a gyerekkel, de amikor már nincs kedve, akkor odatolja őket az anyaoroslánnak, aki folyamatosan foglalkozik velük. A hím oroszlán csak fekszik, és nézi a tévét. A nagyokkal már nincs ilyen gondom. Luca felnőtt ember, büszke vagyok rá, hogy milyen éretten gondolkodik. Rebusból hihetetlen szeretet árad felém. Melengeti az apai szívemet. Luca távolságtartó, Franciska gyönyörű, és öröm látni, ahogy a kis agya egyre többet fog fel a világból. Vicces apa vagyok én. Tekintélyem van. A két nagynál legalábbis.

Franciskának néha nehéz a légzése, olyankor kórházba kell vinni. Ancsika mindenért kórházba menne, én nem. Ancsinak volt igaza, hogy kórházba vitte.

A nagycsaládos összejöveleket nagyon nem szeretem. Ez látszik is rajtam. Rajtam kívül mindenki más imádja. Félek a karácsonytól, nyomaszt, de az első ital után már minden nagyon jól megy, jó házigazda vagyok. Figyelek rá, hogy minden jól menjen. De ha elfáradok, akkor nem röstellem megkérdezni, hogy mikor mennek haza. Persze viccesen, de azért értik.

Sokszor felmerült már, hogy Ancsival összeházasodunk. Úgy volt, hogy 2009 nyarán lesz az esküvő. Nem zárkózom el a házasságtól, de olyan pasi vagyok, aki bepánikol. Ancsikánál is bepánikoltam, amikor közölte, hogy terhes, Évánál is. Felmerült bennem, hogy innen kezdve nem mehetek sehova, felelősséggel tartozom. Egyszer már megkértem Ancsika kezét. Ez a minimum, ami jár neki azért, amit mellettem végigcsinált. Korrekt, de önző is tudok lenni. Állandóan küzdök ezzel. Nagyon szeretem, aki mellettem van, de ha el akarok menni bárhová, akkor elmegyek. Ha nem ezt tenném, a szeretteim látnák a kárát,

mert rájuk hárítanám a bennem lévő feszültséget. Éva mondta is, ha otthon maradtam: menj, mert csak pufogsz, és ennek semmi értelme.

Nem tudom, honnan van a nőkben ennyi türelem, odaadás! Bennem ez nincs meg, az apám is ilyen volt. Hihetetlen energiával tudnak bánni a gyerekekkel. Ezért én messzemenőig hálás vagyok nekik. Az állatvilágban is az anyaállat törődik a kicsinyével, az apaállat meg csak döglik. Nekem hamar elfogy a türelmem, és ha nekem egyszer elegendem van, akkor elegendem van.

Ki az a Stohl András?

„Megváltoztatott Ancsi, és talán az idő is. Nálam nem úgy van, hogy egyszer csak felállok, és elmegyek otthonról. Ezek a helyzetek egyszer csak adódnak. Vagy a színházban alakul úgy. Azt kéri, hogy legalább telefonálj vagy küldj egy SMS-t. A nagy férfi azért nem telefonál, mert attól fél, hogy rossz kedve lesz az asszonynak, és azt neki hallgatnia kell Ez már nem a huszonöt éves Stohl András. Varasodnak a kutacsok. A bulik többnyire a vadászathoz vagy a horgászathoz kapcsolódnak. Egyszerű bulik ezek már. Nagyon szeretek és tudok is élni, de nem vagyok már az az aranyifjú, aki régen voltam.”

21. FEJEZET

Tűzvonalban

„Borzasztóan sajnáltam, hogy elveszítettem ezt a szerepet.”

Nagyon megtisztelő, amikor az emberre írnak egy szerepet. A *Tűzvonalban* című sorozatot nekem és rólam írták. Mivel a legjobb barátom, Soós Péter rendezte, tökéletesen rám tudta szabni a főszerepet. Ha valaki, akkor ő nagyon ismer engem. Végigkísérte a házasságkötésemet, a válást, a gyerekeket. A forgatókönyvíró, Fonyódi Tibor elé letette az arcképemet, és egy csomó mindent elmondott az életemről, ami kiteljesítheti Bordás őrnagy szerepét. Fonyódi az én életemet is beleszötte ebbe a figurába, ez adja jellemének a hátterét. Furcsa, mintha már a címe is rólam szólna, a mostani állapotomat tükrözné: úgy érzem magam, mintha folyamatosan lőnének rám.

Sorozatokat marha nehéz jól csinálni. Kevés pénz van rá, ritkán lehet jót alkotni, szegényszaga van. A németeknél például rengeteg pénz van egy-egy snittben. A Cobra 11 első három percében olyan színvonalú akció van, mint Magyarországon három részben. Gyengék a forgatókönyvek is. A *Tűzvonalban* ebből a szempontból nem tipikus magyar produkció.

Amikor megkaptam az első hat részt, nem tudtam letenni, alig vártam már, hogy jöjjön a következő. Ez nagyon jó jel. Tudtam, hogy Péterrel jól és könnyen fogok dolgozni. Egyetlen nehézség volt csak: rengeteget kellett fenn lenni. Az elején ugyanis főleg éjszakánként forgattunk, sokszor reggel hatig is. Egy nap alatt irdatlan mennyiségű jelenetet kellett felvenni. Egy mozifilmben naponta két percet kell leforgatni tizenkét óra alatt. Nekünk tizenöt-tizenhét perc hasznos anyagot kellett felvenni. Egy nap alatt végeztünk el kétheti munkát úgy, hogy nem engedtünk a produkció igényességéből. Kurva nehéz volt. De a nehézségek baromira összekovácsolták a társaságot, és a tévénézők is elkezdtek szeretni. Jó és nagy színészek is szóltak, hogy szeretnének benne lenni. Nagyon beleástuk magunkat a munkába, ötven-hatvan napja forgattunk, úgy kezdődik a felvétel hang indít, felvétel indít, kamera forog, tessék, kezdődik a jelenet. A tizedik órában forgattunk, iszonyú fáradt voltam, én kezdtem a jelenetet, nem tudtam, hogy mi jön. Kérdeztem, gyerekek, hogy kezdődik? A hangosztály meg mondta, hang indít... Nem volt idő bénázásra, nagyon profin kellett dolgozni.

A *Tűzvonalbant* még a kritikusok is dicsérték. Pedig a krimi különösen nehéz műfaj, nagyon sokféleképpen el lehet rontani. Ha nem elég érdekes a történet, rosszak a párbeszéddek, ügyetlenek az akciójelenetek, nem tökéletes ritmusban vágják, azonnal oda a feszültség. Itt minden összeállt. Sajnálom, hogy elvesztettem a szerepet, de megértem a produkció döntését. Igazuk volt, a harmadik balesetem után hiteltelenné váltam Bordás őrnagyként.

Ki az a Stohl András?

„Nem agyalom túl a problémákat. Nem foglalkozom vele. Ha valami elmúlt, hát elmúlt.”

22. FEJEZET

A harmadik baleset

„Amikor vezettem, azt éreztem, hogy egyszerűen nem történhet velem baj. Hogy úgyis haza fogok érni.”

A harmadik nagy balesetem tavaly történt. Sokszor elmondtam már mint vallomást. Aznap belém bújt a kisördög, de egész nap. Lehetett érezni, hogy nem vagyok normális. Már az előadás alatt szórakoztam a kolléganőmmel. Elkezdtem élvezni, hogy húzom. Nem tudtam kiszállni belőle, pedig csak hülyéskedtem, hiszen semmi olyat nem mondott, ami okot adott volna rá. Este fel is hívott, hogy mi ez az egész, akkor elárultam, hogy csak hülyéskedtem. Az egész estében volt valami furcsa. Bolondabb voltam, mint szoktam. Megittunk két-három üveg bort a színházban. Átmentem a Tháliába, ott mindig találkozol valakivel, akivel nagyon jókat tudsz beszélgetni. A presszó előtt, a kocsiban felszívtam egy csík kokaint. Éberebb, sokkal nyitottabb leszel tőle, megmásítja a világot. Másnap megbánod. Hazafelé még egy presszóba is bementem. Beszélgetni akartam, dumálni valakivel, erre volt igényem. Hajnal lett belőle. Beültem az autóba, és hazafelé vettem az irányt. Nem éreztem azt, hogy milyen állapotban vagyok, milyen baj történhet. Gondoltam, hazaérek, és kialszom magam. Tök egyenes az út, ilyenkor előtör az emberből a macsó. Senkit nem szeretek megkérni, hogy vigyen haza, pedig azt kellett volna tennem. Az útvonalra nagyjából emlékszem. Egy körforgalomból kellett kijönnöm. Három másodpercre bóbiskoltam el. A szakértő szerint százhusz-százharminccal mentem. Az óra viszont kilencvennél állt, amikor a baleset történt. Nem firtattam a szakértő véleményét. De akkor miért a 90-nél állt meg az óram?

Hatalmas csatt, kimásztam. Ott állt egy fiatalember, most is nagyon hálás vagyok neki, hihetetlenül higgadtan, kifejezetten megértően beszélt velem, egyáltalán nem bántott. Kérdeztem, hogy vannak, mondta, ők jól, menjek a másik kocsihoz. Odamentem, ketten ültek benne. A nő jajveszékelt, Pali bácsinak pedig nagyon fájt a lába. Kiabáltak. Sok mindenre nem emlékszem, rövid jelenetek ugranak be. Azt persze tudtam, hogy nagy a baj. Amikor visszamentem a fiatalokhoz, kértem egy szál cigit. Egy dohányos ilyen helyzetben azonnal rágyújt. Majd vissza Pali bácsiékhoz, akinek a lánya telefonált, nagyon hangosan beszélt. Rángattam az ajtót, próbáltam kiszabadítani, közben Pali bácsi lánya folyamatosan kiabált. Iszonyatosan szidott. Nem volt bennem érzélem, csak katatón módon kóvályogtam. Valaki rám szólt, hogy ne rángassam az ajtót, mert szét fogom vágni a kezem, de ezt is csak a későbbi tanúvallomásokból tudtam meg, nem emlékszem rá.

Felhívtam Ancsikát, megkértem, mondja azt, hogy ő vezetett. Ezzel nem tudok mit kezdeni. Ez egy jellembeli szarság. Ott kóvályogtam a két autó között,

megérkezett a mentő, elgurult mellettem, odament Pali bácsiékhoz. Megjött Ancsi, kiszállt, és se szó, se beszéd, lekevert egy irdatlan nagy fülest, majd elindult az öt sértett felé. Én beültem az autójába, és elhajtottam. Ezzel sem tudok elszámolni, erre nincs magyarázat. Talán a fejsérülés. Az effajta fejsérülés olyan zavart vált ki, hogy az ember gyerekké válik. Ezt az orvostól tudom. Az ember elkezdi a felelősséget áthárítani. Meg akarja szüntetni a pillanatot, amelyben bajt csinált. Mint egy gyerek.

Hazaértem, felmentem a hálóba, magam mellé tettem a picit, belefűrtam a fejem a párnába, és vártam. Nem telt el öt perc, és már ott voltak a rendőrök, telefonáltak, hogy jöjjenek le. Lementem, beültettek a rendőrautóba, elvittek. Ancsikával semmit nem tudtam beszélni, egyeztetni. Egyetlen szóval sem utaltam arra, hogy kértem tőle valamit. Nem mindegy, mit mondtam neki a telefonba, ha végül nem aszerint cselekedtem? Végig elismertem mindent.

Vérvétel. Azt sem tudom, hol vették le a vért. Már világos volt. Nagyon álmos, középkorú orvos végezte. Nem volt feldobva, hogy meg kell vizsgálnia, de úgy éreztem, mintha sajnálna, hogy ilyen helyzetbe kerültem. Nem úgy kezelt, mint egy bűnözőt, vagy mint Stohl András, kicsit kelletlenül, de végezte a dolgát. Aztán bevittek a fogdába. Ledőltem, mert nagyon fáradt voltam.

Nem tudtam, hogy Pali bácsinak eltört a lába. Akkor még fel sem merült bennem, hogy valakit súlyosan megsebesítettem. Jött egy rendőr. Elmondtam neki, hogy mi történt. Egy civil ruhás rendőrhöz vittek, aki nagyon rendes volt velem. Végigvettük a történeteket. Semmit nem tagadtam, nem akartam lerázni a felelősséget magamról. Mindent elismertem. Meghozták egy nagy zsákban a cuccaimat. Rabosítottak. Az nagyon szar érzés. Amikor azzal végeztek, kivittek a rendőrség hátsó kijáratán. Azért ott, mert az épület előtt már gyülekeztek az újságírók. Ancsika egy, a rendőrök által kijelölt helyen várt engem. Nagyon kedves volt, együtt érző, borzalmasan féltett, meg a gyereket, a családot. Hazavitt. És onnan kezdődött a borzalom.

Ki az a Stohl András?

„Nem gondoltam én a családomra sem az iváskor, sem a kábítószer-fogyasztáskor, olyankor senkinek nem jut eszébe a családja. Ilyen önző vagyok. Csak az érdekelt, amit akkor éreztem, nem gondoltam arra, hogy mi lesz a következménye. Csak az elmúlástól félek. Csak attól félek, hogy soha többet nem leszek.”

23. FEJEZET

A vádlott

„Borzalmasan sírtam. Tudtam, hogy nem lehet már meg nem történtté tenni az egészet.”

Lidérces három nap kezdődött. Azt nem lehet elmondani, hogy milyen volt. Az agy elképesztően jól működik, kizárja a rossz emlékeket, gondolatokat. Csak bambultam magam elé, fekete lyuk, hullámokban lelkiismeret-furdalás, és aggodás, hogy mi fog történni.

Ancsi látta, hogy az összeomlás szélén állok. A balesetkor a kokain semmit nem számított, mert addigra lebomlott. Másnaposság érzés, kialvatlanság, iszonyú szar fizikai állapot. Jönnek az SMS-ek, telefonok. Ancsi sírt, ketten voltunk otthon. Én akkor bögtém el magam először, amikor egy hozzám nem is közel álló emberrel beszéltem telefonon. Fel-alá járkáltam a kertben, és gondolkodtam. Apátia és irdatlan lelkiismeret-furdalás. Hogy nézek az emberek szemébe? Borzalmas lelkiállapot. Tudod, hogy mit tettél, és hogy nem lehet meg nem történtté tenni.

Elkezdtek jönni az SMS-ek és a telefonok. Mindenki higgadtan beszélt velem. Kolosi Péter és Alföldi Robi is hívott. Mit tegyünk? Nyilatkozzak-e? Az egyik azt tanácsolta, hogy beszéljek minél többet, a másik azt, hogy hallgassak. Mindenki mást mondott. Álltam, mint egy hülye, teljesen kiszolgáltatottnak éreztem magam. Őrjítő.

Az RTL Klub híradójában kértem bocsánatot. Egy kicsi feszültség kiment belőlem, az jó volt. De csak percekre.

Fura módon kicsit jobb volt utána. Aztán Xanax, 3 napig. Otthon nem volt, Ancsi egyik kedves, szomszédban lakó barátnője adott. Nem lehetett tudni, hogy meddig bírom idegekkel. Ancsi félt attól, ami ránk várt. A lányok? Luca nagyon pipa volt, Rebus meg volt ijedve, de senki nem vonta meg tőlem a szeretetét. Erősen fogták a kezemet.

Vasárnap – nagyon szar nap – sorban érkeznek az ügyvédek, tanácsadók. Szar, amikor azt kell nekik mondani, bocsánat, de nem te fogsz képviselni. Minden beszélgetésnél összeszorult a gyomrom, úgy éreztem, nem tudom végigcsinálni. Aztán egy nagyon közeli barátom azt mondta, megvan a megfelelő ember, és el is vitt hozzá. Egy olyan tiszta szemű, tiszta fejű fiatalemberrel találtam magam szemben, akiben megbízhattam.

– Azt kell látnia a bírónak, hogy maga nem egy bűnöző, hanem becsületes ember, aki elkövetett egy borzasztó nagy hibát. Azt javaslom, ne tegyen semmi olyasmit, ami azt sugallja, hogy ki akar bújni a felelősség alól. Azt tanácsolom, hogy mindent ismerjen el – nagyjából ennyit mondott, és abban a pillanatban azt éreztem, hogy levettek egy vödröt a fejemről, és azt mondtam, ha török, ha

szakad, ez a csávó fog engem védeni. Úgy hívják, dr. Péchy Kristóf. Lehet, hogy rosszul döntöttem, de én most is így csinálnám. Lehet, hogy hülye vagyok. Nem tudok megváltozni, ilyen ember vagyok.

Három-négy napra rá orvoshoz mentem, mert szédültem meg zsibbadt a kezem. Kiderült, hogy agyrázkódásom van. Kristóf azt mondta, nem jól veszi ki magát, ha ezzel előállunk, mert akkor már tudtuk, hogy Pali bácsinak súlyos combnyaktörése van. Nem fér bele a stratégiába, hogy kibúvót keresünk. Nem is került szóba az én sérülésem. Talán hiba volt, de akkor én is így láttam jobbnak.

Azt hittük, hogy egy-két hét alatt lecseng a médiafelhajtás, de fél évig minden áldott nap címlapon voltam. Úgy döntöttem, nem szólalok meg. Ezzel azt értem el, elindult a lavina: nyakló nélkül gyártották a cikkeket, egészen abszurd teóriákat és történeteket gyártva. Ütöttek, rúgtak, vágta, ahol értek. Persze megérdemeltem, de tulajdonképpen ellenem hangolták az egész országot. A bulvársajtó hatalom. Egy átlagos közúti baleset miatt bűnöző lett belőlem. Közellenség, mint Szaddám Huszein. Ezt a lavinát nem tudtam megállítani. Éreztem, hogy kicsúszott a kezemből a dolog. Elkezdődött az örület. Közben dolgozni, játszani kellett. Negyvenkét évesen, a Nemzeti színészeként egy kocsi csomagtartójában kellett becsempészni a színházba. Így éltem.

Vasárnap bementem Pali bácsihoz, ott is várakoznak az újságírók. Pali bácsi nem fogadott, de a nővérek nem köpködtek, mindenki mosolygott. Még mindig szeretetet láttam a szemekben. Álltam bénán a folyosón, mert vizit volt. Aki arra járt, mind végigmért. Másnap újra megpróbáltam. Öt perc után mégiscsak fogadott. Meg volt műtve a bal lába, a keze felkötve. Vittem neki valamit. Elkezdődött egy iszonyatosan kínos beszélgetés, kértem, hogy bocsásson meg. Az öreg végül elég normális hangon kezdett velem beszélni.

– Én nem haragszom magára, de miért nem jött arra öt perccel később? Akkor ez az egész nem történt volna meg.

Mondtam neki, Pali bácsi, mindent megpróbálok jóvátenni. Kijöttem, úgy éreztem, legalább valamin túl vagyunk. Újra haza.

Összebarátkoztam Kristóffal, az ügyvéddel, összejártunk. Furcsa, azt mondja, hogy még soha egyetlen ügyfelével sem alakított ki ilyen kapcsolatot. Ő még mindig hisz az ügyvédi becsületben, még ha ez nem is a legkifizetődőbb a karrierje szempontjából. Olyasmi, mint egy békebeli ügyvéd, a tárgyalás előtt nem beszél a bíróval, mert meggyőződése, hogy az a fontos, amit a bíró a tárgyalóteremben hall. Csak hát a bíró is olvas *Blikket*... A tárgyalás előtt két-három nappal Kristóf meghívott magukhoz vacsorázni. Végigvettük a lehetséges forgatókönyveket. A fogházban az ember egyedül, vagy legfeljebb négy társsal együtt ül egy cellában, enyhe bűncselekményért kerülnek ide az emberek. Három hónap után látogatód jöhet, három napra eltávozást kapsz, és harmadolni lehet a büntetést. A börtön szigorúbb büntetés: sokan vannak egy cellában, majdnem mind erőszakos bűncselekményt követett el. Nehézfiúk. Hetente egyszer fürödhetsz. Hat hónapig senki nem látogathat, nincs eltávozás. A

tárgyalás előtt Kristóf azt nem merte kijelenteni, hogy felfüggesztettet fogok kapni, de azt igen, hogy nem börtönt, hanem fogházat. Két év négy hónap börtönt kaptam. Neki szakmai kötelessége volt fellebbezni, és én is úgy gondoltam, hogy így van rendjén.

A tárgyaláson irdatlan sok fotós, fullasztó hőség, pedig március volt. Általában két-két és fél év telik el, mire egy ilyen balesetnél az első tárgyalást kitűzik, nekem tizenegy hónapra rá kitűzték. Az eltelt idő is enyhítő körülmény, nekem ezt sem adták meg. Tanúkihallgatások. Borzasztó volt, mert nyolcszor kellett végighallgatnom, hogy milyen szar ember vagyok. Borzasztó volt látni, ahogy Pali bácsi lebicegett a lépcsőn, ugyanakkor azzal nyugtattam magam, hogy háromszor is leguggolt a zacskójába kotorászni. Ebből arra következtettem, hogy talán olyan nagy baj nincs.

Visszatérnék a srácra, aki a baleset helyszínén olyan kedves volt velem. A tanúkihallgatások folyamán ugyanis eltérőek voltak a vélemények. Mind a két lány matt részeg volt a baleset idején. Az egyik csaj azt mondta, úgy be van rúgva, hogy mindjárt elhányja magát. Az egyikük rendkívül elítélően beszélt rólam. A srác viszont azt vallotta, hogy teljesen normálisan beszéltem. Végig azt állította, hogy normális voltam. Rákérdezett a bíró, hogy találkozott-e velem a baleset óta. Mondta, hogy nem, pedig tényleg úgy tűnt, hiszen úgy beszélt, mintha mindent előre megbeszélünk volna, hogyan segíthet leginkább. Mindenki, aki szándékosan súlyosbította a dolgomat, kapott pénzt, csak ő nem, mert jogilag nem volt sértett. Elszenvető volt. Megkeresem majd ezt a fiút, és adok neki pénzt, az egyetlen embert, aki segített rajtam, kárpótolni fogom. Mégpedig bőven.

A tárgyalási szünetben elmentünk enni. Kristóf bizonytalan volt, azt mondta, nincs feltétlenül jó előérzete. Aztán bementünk, és én leültem a vádlottak padjára. Iszonyú érzés ott ülni egyedül. Miután megérkezett mindenki a terembe, a bíró kérte, hogy csukják be az ajtót, álljanak fel. Feszült csend, a bíró a főszereplő, minden szem rá szegeződik. Stohl András, két év négy hónap börtönbüntetésre ítélem. Vártam, hogy hozzáteszi: felfüggesztem. De csak annyit mondott, üljenek le. Eldöntöttem, hogy semmilyen érzelmet nem fogok kimutatni. Lassan tudatosult bennem, hogy baszd meg, ez két év négy hónapot adott nekem. Ránéztem Kristófra, láttam rajta, hogy nagy baj van. A bíró azért adott ilyen kemény büntetést, mert sok ilyen eset van, és nagy lesz a visszatartó ereje. Utólag mindenki nagyon okos volt. Nem tudom, ennél a bíróságnál mi lett volna a jó stratégia.

Kijöttünk, beültünk a kocsiba. Visítva röhögtem hazáig. Azt mondtam, ez elképzelhetetlen. Meg kell, hogy kapd a magadét, ez nem kérdés, de elképzelni sem tudtam, hogy ezt le kell ülnöm. Egy órakor volt az ítélethirdetés, egy óra két perckor a Klubrádióban már megszákították a híreket – azt hiszem, Brezsnjev halálakor történt utoljára ilyen –, és bemondták, hogy Stohl András két év négy hónapot kapott.

Mind a két lányom az interneten követte a tárgyalást, az ítélethirdetés után mindkettőt zokogva kellett kihozni az iskolából. Most is megmutatkozott, hogy vészhelyzetben erős vagyok, praktikusan cselekszem. Összeverbuváltam az egész családot nálunk. Ők sírtak, én viszont nyugodt, magabiztos voltam. Azt mondtam, ide figyeljétek, ezt úgy, ahogy van, felejtsetek el. Nem lehet úgy élni, hogy állandóan ezen gyötrődünk. Majd a másodfokú tárgyaláson kiderül, hogy mennyi időre kell mennem. Ne terheljétek ezzel az agyatókat, mert megbolondulunk. Majd amikor megjön a jogerős ítélet, akkor elkezdhetünk sírni, ha olyan lesz.

Március 21-én este bejött hozzám Kristóf a színházba. Mélységesen fel volt háborodva. Nagynevű ügyvédek is azt mondták, hogy ilyen még nem volt, jogszerű az ítélet, de a magyar bírói gyakorlatban ilyen súlyos büntetést még nem adtak. Kristóf fel volt tüzelve, azt mondta, most már van mi ellen harcolni, most már nagyon erősen tud majd küzdeni.

– Most teljesen más stratégia kell, ugye tudod? – kérdeztem.

Igen, tudja. Úgy érzi, képes is rá, mert személyes ügyként kezeli. Hétfőn délelőtt felhívott, ha tudok, menjek be az irodába. Kimentünk cigizni az udvarra, és már láttam rajta, hogy valamit nagyon elhatározott. Elbukott egy pert, és úgy érzi, az ő hangja nem lesz elég erős a másodfokú bíróságon, arra kért, hogy tegyük félre az ügyvédi hiúságát, keressék másik védőt magamnak.

Ruttner Györgyöt választottuk. Ő egészen más habitusú ügyvéd. Nemcsak a tényekkel, bizonyítékokkal, féknyomokkal érvel, hanem érzelmi hatásra is törekszik. A különbséget úgy tudnám érzékeltetni, hogy a színpad egyik oldalán egy tehetséges főiskolás áll – ő Kristóf –, a másikon pedig Bessenyei Ferenc, ő Ruttner. Olyan védőre volt szükségem, aki nem védekezik, hanem átveszi az irányítást. Egy cápa kellett. Ruttner korábban már ajánlkozott, most a farmján találkoztunk. Könnyen meg tudtunk egyezni. Ettől kezdve olyan ügyvéd képviselt, aki pontosan megszabta, hogy mikor mit nyilatkozzak. Meg akarta változtatni a közhangulatot, azt akarta elérni, hogy a közvélemény reálisabban ítélje meg az ügyemet. A másik fontos szempont az volt, hogy mindenki lássa, valóban megbántam, amit tettem. Szerinte első fokon azért kaptam olyan súlyos ítéletet, mert a bíró nem hitte el, hogy őszinte a bűnbánatom.

Elkezdődött egy teljesen másfajta stratégia. Irdatlan energiát és szaktudást mozgósított az ügyemben. Kimentem hozzá a farmjára, sétáltunk egyet. Hogyan tovább? A közvéleményt szerinte azért kell megváltoztatni, mert a bírót minden befolyásolja. Elindított egy jól felépített, profi kampányt mellettem. Ebben szerepet kapott minden, ami az érzelmekre hat, elsősorban a családom. Igazi tanmese az ügyem, ami arról szól, hogyan lehet valakiről egy bizonyos képet kialakítani, és hogyan lehet ehhez felhasználni a médiát. Sorban jelentek meg azok a cikkek, amelyek már Ruttner közreműködésével születtek meg. A sajtó hálás volt, hogy végre információkat kap, én pedig végre nem sodródtam az árral, az ügyvédem átvette a kezdeményezést.

Egyáltalán nem volt ínyemre, hogy a nyilvánosság előtt apám szenvedélybetegségéről kellett beszélnem, és arról, hogy a nővérem négy gyerekkel egyedül maradt, és én segítettem. Nincs ebben hazugság, csak szar érzés ezt használni, ezzel takarózni. Akármennyire ellenemre volt, be kellett ismernem, hogy Ruttner vérprofi, rá kell hagyatkoznom. Különben is, ha az ember bajban van, meg lehet győzni. Az is fájdalmas volt, hogy azt tanácsolta, hagyjam abba a Való Világot. Mondtam, hogy nem tudom, mert a kellős közepén vagyunk. Értsem meg, az átlagembernek nem az jön le, hogy maga micsoda kötelességtudó profi, hanem, hogy leszarja az egészséget, vidáman illegeti magát egy tévéshow-ban.

Ruttner felhívott, hogy nagyon fontos lenne, megegyeznünk minden sértettel még a másodfokú tárgyalás előtt. Mert az is enyhítő körülmény, hadd lássa a bíróság, hogy én mindenkit megpróbálok kártalanítani, megpróbálok valamiképpen jóvátenni azt, amit elkövettem ellenük. Magyarán, fizessünk kártérítést az igénylőknek.

Az elsőfokú tárgyalás előtt kaptam egy levelet a második autó tulajdonosától. Oldalról mentem neki a kocsijának, senki nem sérült meg. A levélben az állt, hogy szeretne kártérítést kapni, fizessenek neki peren kívül. És részletezte a kárát: 1,8 millióért vette az autót, fizessenek ki ennyit érte, valamint további hét-nyolcszázézet a lelki megrázkódtatásért, valamint fizessem ki a buszjegyét, mert nem tudott másképp eljutni valamilyen temetésre. Összesen hárommillió forintos kártérítést kért. Mi akkor természetesen írtunk egy válaszlevelet, még Kristóffal, hogy megértem a kárigényét, de a kötelező felelősségbiztosítás minden ilyen igényét teljesíti. Bár nem lennék kötelezve erre, háromszázézet forintot átutalok fájdalomdíjként, hogy a lelkét ápoljam. A hölgy visszaírta, hogy köszönettel elfogadja a háromszázézet, de ezen felül még kér 2 millió 400 ezer forintot. Erre már nem reagáltam, mert ezt az összeget a kötelező felelősségbiztosítónak én már befizettem, pontosan 1 millió 700 ezer forintot.

Ruttner azt mondta, ez az előzmény, de mindenképpen kellene fizetnünk ennek a hölgynek is. Fizettem még ötszázézet a tulajdonosnőnek, aki nem volt ott, és a fiának is négyszázézet, ő vezette az autót. Az egyik sérült lánynak fizettem százhetvenötezer forintot, elfogadta. A másikat felhívta Ruttner, azonnal adta az apját, aki közölte, nem elég a százhetvenötezer, fizessük be kétszázhetvenötezerért a gyereket egy görögországi utazásra, attól meggyógyul a lelke. Ruttner felhívott ezzel, azt mondtam, hogy egy fillért se. De értsem meg, mondta, hogy jogi szempontból ők is sérültek, a bíróság figyelembe veszi, hogy kártalanítottam őket. Nehéz volt meggyőzni, mert ez a lány mindent elkövetett, hogy befeketítsen, sárt dobált rám. Ruttner viszont ragaszkodott hozzá, hogy fizessenek, így aztán kapott tőlem kétszázötvenezer forintot.

Pali bácsinak 2,5 milliót ajánlottam egy összegben, vagy 1,5 milliót egy összegben és havi negyvenezeret, amíg él, de ő ezt kevesli. Egymilliót letétbe helyeztem két nappal a másodfokú tárgyalás után azzal, hogy amikor Pali bácsi

gondolja, hozzáfér ehhez az összeghez. Tízmilliót kér, kétmilliót pedig a lánya. Nem tudok ennyit kifizetni, nincs ennyi pénzem. Ruttner szerint halálesetnél szoktak három-négymilliós kártérítést kérni. Hála istennek, nincs maradandó sérülése, csak a lába tört el.

Ki az a Stohl András?

„Munkán belül nincs konfliktusom az emberekkel. Engem nem szoktak bántani.”

24. FEJEZET

Kábulat

„Én nem vagyok sem alkoholista, sem narkós. Narkós végképp nem. Nem hazudok.”

Fiatalkoromban még nem volt kemény drog, csak fű, de manapság, ha művészkörökben forogsz és eljár sz bulizni, egy idő után óhatatlanul kapcsolatba kerülsz a narkóval. Mert egyszerűen sikk, másfelől jópofa kipróbálni. Senki ne várja, hogy bárkit is név szerint felnyomok. Ez elképzelhetetlen számomra. Pedig igen komoly botrányt tudnék kelteni, ha elmondanám, kikről tudom, hogy kábítószerrel fogyasztanak. Ha engem valaki megkínált, akkor egy belső körbe kerültem, és az kizárt, hogy ezzel visszaéljek. Nem is tudom, milyen erkölcsi meghatározás illik az olyan emberre, aki ezután feldob. Nem vagyok rá dühös, csak nem értem. Adtam neki jó szívvel, ő elfogadta jó szívvel, és utána tönkretesz.

A társadalom homokba dugja a fejét. Könnyebb most bűnbakot faragni belőlem, mindent rám okádni, mint szembenézni azzal, hogy mennyien drogoznak. A főiskolán nem volt akkora szám, néha előkerült a fű, volt, akit ezért rúgtak ki. A Tilos az A-ban hozzá lehetett jutni. Kurva nehéz volt letüdözni, köhögtünk, mint a kutya. Inkább a piálás volt jellemző. Aki iszik egy buliban, az nem tud füvezni, mert elhányja magát. Hollandiában kipróbáltuk az igazit. Érdekes volt.

Amikor először kaptam kokaint – lévén a szervezetem még nem szokta meg a hatását, ezért – nagyon jó volt. Manapság, ha valaki megkínál, általában negyedannyira sem használ már. Nem azért, mert hozzászokott a szervezetem, hanem mert az már nem az a szer.

Szerencsétlen dolog, hogy ha ma Magyarországon bármilyen módon kapcsolatba kerül a kábítószerrel a neved, az irtózatosan nagy botrány. Egyszer Dopeman írt egy könyvet, és leírta, hogy én kábítószerrel vételeztem vele. Ez valóban így volt, kábítószerrel vételeztem vele. Rendkívül meglepett, hogy egy könyvben beszélt róla, fogalmam sincs, mi motiválta. Hol marad az idézőjeles barátság? Boldog volt, hogy vele kábítottam, aztán meg feldob. Mindenesetre érdekes volt.

Egy átlagos bulit kell elképzelni. Ehhez semmilyen jogcím nem kell. Odajön hozzád valaki, és megkérdezi, kérsz? Kimész a vécébe, és visszajöttök, mintha mi sem történt volna, buliztok tovább, mint bárki más, csak van egy közös titkotok a háromszáz résztvevő között.

Egy februári napon éjszaka egy szórakozóhelyen voltam. Egy csapat, két rossz lánnyal, elmentem velük bulizni, fogyasztottunk kábítószerrel, majd hazamentem. Fél év után otthon kopogtak, három civil ember állt az ajtóban. A Nemzeti Nyomozó Irodától jöttek, házkutatást tartanak, mert feljelentettek

kábítószer-fogyasztásért. Szeretnék, ha bemennék velük. Semmi akadály, mondtam. Ancsikának írtam egy papírt: „Ne ijedj meg, elvittek a rendőrök, nem lesz semmi baj, majd jövök.” Nem tudtam, miért jöttek. Az egyik srác kábítószerdíler volt, a másikat keresik, egy holland narkóscsapatról bontották le a srácot, a két lányt is megtalálták. A két lány köpte be a nevem. Soha többé nem láttam őket, egyszer fogyasztottam velük. A rendőrségen elém tettek egy albumot, kérdezték, kit ismerek. Az utolsó oldalon a saját fényképem nézett vissza rám. Gondolom, mindenkinek megmutatták. Jól be voltam szarva.

Másnap már a *Blikk* és a *Bors* is hozta, hogy a Stohlt bevitték. Akkor kapták el a Való Világból ismert Segalt. Kitalálták, hogy Segal volt a dílerem. Ebből az kerekedett ki, hogy a Stohl narkós. Gondoltam, jobban járok, ha bevallom, mert akkor hamarabb leszálnak rólam. Az újságok mégis hihetetlen nagy feneket kerítettek az ügynek, médiakampány lett körülöttem. Semmi nem volt igaz abból, amit leírtak, nincs dílerem, senkinek nem kellett tartania attól, hogy feldobom, mert nem volt körülöttem senki.

A rendőrségen pisilni kellett. Megjött az eredmény, a vizeletem negatív volt. Azért el kellett járnom az elterelésre, mert akkor jobban jövök ki a dologból. Kérdezte a doki, milyen rendszerességgel fogyasztok kábítószeret. Azt mondta, ha valaki rajta van a szeren, akkor az látható, rajtam meg semmi. Nagyon jókat beszélgettünk, fél évig jártam hozzá. Szabállysértéssel megúsztam. De ez csak az ügy hivatalos része, mert ha egyszer elterjedt rólad, hogy narkós vagy, baromi nehezen vakarod le magadról. Hiába tudom, hogy nem vagyok drogos. Így vagyok elkönyvelve: Stohl az alkoholista drogos. A kokaintól nem tudok szerelmeskedni. Vagy kokain, vagy szex. Nekem a Viagra sem jó. Az biztos, hogy a balesetem idején a kocsiiban nem találhattak Viagrát. Mégis megjelent az újságokban, hogy Viagra hevert az autóülésen. Még képet is közöltek róla, biztos vagyok benne, hogy utólag manipulált fotó volt. Nem tudom, mi szükség volt rá, talán aznapra nem volt elég szenzáció. Egyszer egy felet kipróbáltam, azt hittem, szétrobban tőle a fejem, féltem, hogy agyvérzésem lesz.

A nagylányaimmal már beszéltem a kábítószerokról, ők pontosan tudják, hogy én nem vagyok narkós, de azzal is tisztában vannak, hogy használtam, fogyasztottam. Nagyon tisztán és nyíltan beszélünk erről, minden kertelés nélkül. Nem titkoltam el előlük semmit. Még azt is mondtam, ha ki akarják próbálni, ám tessék, nagyjából leírtam nekik, hogy mi a hatása, de szerintem ne tegyék. Alkoholal együtt pedig soha, mert az alkohol és a fű nagyon rossz keverék. Az alkoholról még nyíltabban beszélünk. Nem vagyok vaskalapos, nem várom el, hogy ne igyanak. Olyan a viszonyunk, hogy mindent megbeszélhetünk. Kirúgunk a hámból, de nagyon vigyázunk egymásra. Nincs más lehetőség, mint hogy beszéljünk róla. Ez az egyetlen módja annak, hogy megértsék, milyen következményekkel jár a tudatmódosító szerek fogyasztása. Felfogták. Van eszük, jól vannak nevelve. Ennyi.

Minél jobban telik az idő, annál inkább érzed, hogy a kábítószer lószart sem ér. Az utóhatása borzasztó, másfél napos szenvedés. Sokan ezért nem

fogyasztanak kábítószer. Már én sem fogyasztok, és nem is hiányzik. Semmiféle elvonási tünetem nem volt. Az egyik barátomnak viccesen azt mondtam, hogy tizenhat éve drogozom, és még nem szoktam rá. És tényleg nem. Ez a problémakör nincs, azért tudok róla nyíltan beszélni.

Még Fekete Pákót is belekeverték, azt állították, hogy szembesítettek minket. Elhatároztam, hogy nem nyilatkozom. Tűröm, amit tűrnöm kell. A barátaimat is cseszegették, hogy szólaljanak meg a drogügyemről. Bodrogit és Alföldit is megkértem, hogy ne beszéljen. Hajdú Péter persze nem tudta kihagyni, hogy a műsorában foglalkozzon a témával. Mindenkit felhívott, végül Bakáts Tibor Settenkedőt hívta be a stúdióba, hogy védjen meg engem. Százötvenezeret kapott érte. Bakáts jól megvédett, közölte, hogy mindenki tudja, hogy Stohl drogos. Egy ember százötvenezerért képes ilyet mondani, nem törődve vele, hogy milyen bajba sodor egy másik embert. Deutsch Tamás vádolt, Havas Henrik védett, szintén Hajdú Péter műsorában. Ez a két ember jobban tenné, ha mélyen hallgatna. Nem akartam elhinni, hogy ez a két ember a tévé nyilvánossága előtt erről merészel beszélni.

A balesetem éjszakáján tök egyedül voltam a kocsiban. A baleset előtt fogyasztottam drogot, de a karambol idején már nem voltam kábítószer befolyása alatt. Elterelésre köteleztek. Ez mindenkinek jár. Ez a dolog automatikus jogi menete. Minden második héten pisilem. Hogy lássák, hogy folyamatosan tiszta vagyok. Egyszerűen csak huggyozni kellett, és kész. Lekerült az ügy a napirendről, a vádiratban már nem szerepelt.

Ki az a Stohl András?

„Nagyon unom, hogy a botrány óta bizonygatnom kell, hogy nem vagyok drogos. Őszintén, így néz ki egy kábítószerfüggő?”

25. FEJEZET

A drogtorné

„Borzasztóan bántóak tudnak lenni a gyerekek.”

Miután a drogozást sikerült leválasztania a vádról, Ruttnernek az az ötlete támadt, hogy szervezzünk drogmegelőző, felvilágosító körutat. Mondtam, hogy remek ötlet. Még nem tudtam, hogy semmiféle prevenció nincs a fiataloknak. Tizennyolc év alatt nincs kezelés a drogfüggőknek, nincs rehabilitáció. Nyilvánvalóan azért is vállaltam, mert ez enyhítő körülmény lehet, a bíróság figyelembe veheti, mint valamiféle közérdekű munkát. De egy idő után valóban fontosnak éreztem ezeket az előadásokat. A bőrömön éreztem, hogy a gyerekek tőlem jobban elfogadják a tanácsokat, mint egy orvostól vagy rendőrtől, akitől még félnek is.

Voltam egy monori gimnáziumban, egy idő után eldurvult a helyzet. A gyerekek nagyon bántóak tudnak lenni. Semmi tisztelet, úgy beszéltek velem, mintha az osztálytársukat fikázták volna. Ott ültem negyvennégy évesen, a Nemzeti színésze, és egy tizenhét éves srác alázott.

– Figyelj, ha te egy átlagember lettél volna, és így be lettél volna stohlozva, akkor már régen lecsuktak volna, vagy előzetesen lennél. Ilyen jóban vagy az igazságszolgáltatással?

Akkor egy picit elborult az agyam, de vigyáznom kellett, nehogy durva legyek. Végül is azért mentem, hogy kérdéseket tegyenek fel, én meg válaszoljak.

– Fogalmad sincs, miről beszélsz. Egy átlagember sokkal kevesebbet kapott volna, mint én. Még egy halálos kimenetelű balesetnél is előfordult, hogy a vádlott felfüggesztett büntetést kapott. A két év négy hónap börtön példátlanul súlyos ítélet.

Eleinte elképzelésem sem volt, mihez kezdjek egy ilyen előadáson, hiszen ilyet még soha nem csináltam. Odaálltam teljes mellszélességgel, és meséltem arról, hogyan történt a baleset. Utána jöhettek a kérdések. És elindult a lavina. Mindig van ezekben az iskolákban egy-két vagány srác, valószínűleg én is ilyen voltam, aki abban a szerepben tetszeleg, hogy ő be mer kérdezni Stohl Andrásnak, és úgy kérdez, ahogyan senki. Azt gondoltam, sokkal kedvesebbek lesznek a srácok, sokkal jobban meg fogja őket hatni a történetem, és hogy – ne vessenek meg az olvasók – Stohl Andrásal találkozhatnak. Megdöbbenve tapasztaltam, hogy hihetetlenül kegyetlenek. Én húszéves koromban nem mertem volna egy negyvenes, országosan ismert színésszel így viselkedni. Valószínűleg megértően és félénken kérdeztem volna valamit. Ebben a mai generációban nyoma sincs ilyenfajta visszafogottságnak, úgy estek nekem, mint a hiénák. Mivel nem adtam interjút az újságoknak, csak olyan anyagot hozhattak

le, amit az ügyvédem ellenőrzött, az újságírók eljöttek az előadásaimra, papírfecnikre kérdéseket írtak, és a gyerekek kezébe adták, hogy ők tegyék fel a kérdéseiket. Mintha a saját kérdéseik lennének. Azért ez egészen döbbenetes...

A kíméletlen kérdések iszonyatosan fájtak, az első négy-öt beszélgetés irdatlanul széttépte a lelkemet. Tudtam, hogy szükség van rá, de nem gondoltam, hogy ennyire nehéz lesz. Nem hittem, hogy ennyi cinizmussal és kegyetlenséggel fogok találkozni. És hogy azt érzem majd, egyáltalán nem ér semmit, amit eddig tettem, elértem. Egy mai fiatal a legkevésbé sem érdekli, hogy mit tettem le az asztalra, hány szerepet játszottam, milyen kitüntetésem vannak, mennyi munka fekszik abban, amit a hivatásomban elértem. A sajtó elérte azt, hogy csak az nem köpött le, aki nem akart, az nem rúgott belém, aki nem akart, mert büntetlenül lehetett. Mert azt látták az újságban, hogy erről az emberről büntetlenül bármit le lehet írni. Ennek hatására a gyerekek között vagányságnak számított belém harapni egyet.

Elmeséltem otthon Ancsinak, milyen hangulat van az előadásaimon, azt tanácsolta, hogy nagyjából tájékoztassam a srácokat, hogy mi történne az én helyemben egy átlagemberrel, és hogy mi történik velem. Ebből kiindulva elmeséltem nekik, mi a különbség a fogház, a börtön és a fegyház között. Jó drámaian, hogy legyen súlya, hogy érezzék, mit jelent a rám mért két év négy hónap börtön. Jogszerű volt a bírói döntés, de a magyar gyakorlatban nem szokványos. Ezzel nagyjából kihúztam a probléma méregfogát. Innentől kezdve egy picit fogyaszthatóbbak lettek ezek a beszélgetések.

Voltak nagyon szép, emlékezetes találkozások is. Két beszélgetésre kiutaztunk Erdélybe. Lélekemelő volt. Az első, Margittán, kifejezetten zavarba ejtő volt, mert olyan fogadtatásban volt részem, mint amikor a szocialista államban kiszáll egy pártvezető. Vastapsot kaptam, miközben egy súlyos közlekedési balesetet okoztam. Valahogy nekik fontos volt az, hogy egy magyar színész, egy magyar műsorvezető, akitől sokat kaptak, és akit nagyon szeretnek, eljött közéjük. Csodálatos élmény volt, nagy szeretettel megyek majd vissza oda.

Vagy amikor Lakon voltam, ahol a lakosság nyolcvan százaléka roma. A beszélgetés végén kérdezték, hogy nincs-e kedvem elmenni hozzájuk a cigánysorra. Volt. Beléptem egy cigányházba, és összegyűlt az egész utca. Mondták, ha legközelebb megyek, sütnék nekem kaparót, ami egy lángosféle. Amikor eljöttem, páran a kezembe adtak egy szalmából készült vudu babát azzal, hogy ezt ők megáldották, és legyen velem a másodfokú tárgyaláson. Betettem az öltönyöm zsebébe, és ott is volt velem a tárgyalóteremben. Az ilyesmi azért marha jólesik az embernek. A mai napig szeretettel gondolok vissza arra a két órára, amit a cigánysoron töltöttem.

Ki az a Stohl András?

„Bírom én a hántást. Igazság szerint én bármit kibírok.”

26. FEJEZET

Ítélet előtt

„Ha az orromhoz nyúlok, mert izzadok, hétszázezer kattanás. Persze azért, hogy leírassák, hogy Stohl azért nyúlt az orrához, mert nyilván megint kábítószerezett.”

Jött az utolsó hét, amikor egyre jobban elkomorodik az ember. Annyi mindent tettünk, hogy megfordítsuk a közhangulatot, hogy valahogy ellensúlyozzuk a rágalomhadjárat hatásait, de vajon mire mentünk vele? Rengeteg munka volt ebben. Mindenféle szempontból. Emellett óriási lelki terhet cipeltem. Bárkivel találkoztam, mindenki a bírósági ügyemről, a balesetemről kérdezett, és arról, hogyan bírjuk a megpróbáltatásokat. Nem akarlak ezzel zavarni, mondták, de... Nem zavartak, hiszen abból állt az életem, hogy ezzel foglalkozom. De miközben erről beszéltem, minden alkalommal felzaklatott, újabb hullámokat keltett a lelkemben.

Az utolsó előtti tárgyalás előtt azt reméltem, hogy végre megkapom az ítéletemet, és legalább a teher egy kis része lekerül rólam. Eljött a reggel, felöltöztem. Megnőtt a hajam, megkértem a Sanyi fodrászt, hogy nyírja le. Akkor érkezett vissza Horvátországból. Elmentem hozzá, beültem a székbe, és egy kicsit úgy éreztem magam, mint aki a halálára készül. Mint a halálraítélt a kivégzés előtt.

Az egész ország tudta, hogy mikor kezdődik a másodfokú tárgyalás, nem tudtam úgy kilépni az utcára, hogy valaki ne jöjjön oda megszorítani a kezem, hogy ne szóljon oda valaki: nagyon drukkolunk. Amikor tankoltunk, az egész benzinkút kisereglett elmondani, hogy drukkolnak nekem. Ebben a hangulatban értem a bíróságra. Láttam, hogy ott van Töröcsik Mari, érkezik Bodrogi és Garas. Hihetetlenül jó érzés volt, hogy ezt megtették értem ezek a csodálatos művészek.

Elindultam befelé, és megint kétszázezer újságíró fogadott. Villantak a vakuk, csattogtak a gépek. Az első tárgyalás után azt írták az újságok, hogy nem is köszöntem Pali bácsinak, ami természetesen nem igaz, mert odamentem hozzá. A tárgyalóteremben mindenre figyelni kellett. Arra, hogy mi van nálam, mi nincs nálam, amikor kipakolom a zsebeimet. Nehogy bármiféle előkerülő tárgy okot adjon egy következő újságcikkre. Egészen elképesztő a fotósok és az újságírók viselkedése. Ha Ancsi a vállamra teszi a kezét, hétszázezer kattanás. Ha az orromhoz nyúlok, mert izzadok, hétszázezer kattanás. Persze azért, hogy leírassák, hogy Stohl azért nyúlt az orrához, mert nyilván megint kábítószerezett. Elképzелhetetlen, hogy milyen gesztusokra kell figyelni. A hétórás tárgyalás alatt arra is vigyáznom kellett, hogy ne piszkáljam a körmömet, mert rám szegeződtek a kamerák. Nyilvánvalóan a kezemet is vette

egy. Erősen fegyelmeznem kellett magam, hogy ne küldjem el a kurva édesanyjukba az összes újságíró. Az a legkevesebb, hogy amikor a gyerekeim elmentek előttem, harminc centire beledugták a fényképezőgépet a gyerekeim arcába, sorozatra állítva. De már csak neveltünk, mert nem tudunk tenni ellene.

Fent, a hetediken volt a tárgyalás, tulajdonképpen egy ebédlőben. Lent egy nagy per folyt, eredetileg oda voltunk kiírva, de attól tartottak, hogy botrány lesz ott, ezért ők voltak a földszinten, mi meg a hetediken. Irtózatosan szigorú biztonsági intézkedések mellett kezdődött a tárgyalás. Először csak én mehettem fel az ügyvédekkel a hetedikre, mindenki másnak az ötödiken kellett várakoznia a fotósokkal együtt. Kern Andrásnak, Töröcsik Marinak, Garasnak, Bodroginak is. Egy lány valahogy mégis felkeveredett, odajött, és azt mondta, ő mindig feketében jár, de ma lilát vett fel. Csak azért jött oda hozzám, hogy ezt nekem elmondja.

A teremben szinte csak olyan embereket láttam, akik segíteni akartak. Töröcsik Mari egyszer csak azt mondta, nem bírja ezt a tömeget, ne haragudjak, nem tud bent maradni. Ruttner erőszakoskodni kezdett, legalább addig maradjon, amíg a bíróság bejön, utána elmehet. Ökölbe szorul a gyomrom: ha ez a fantasztikus nő megtette, hogy miattam eljött, akkor az ügyvéd ne erőszakoskodjon már. Értettem én, hogy Ruttnernek fontos, hogy a bíróság is lássa, ott vannak Töröcsik Mariék, mégis méltatlannak éreztem, hogy győzködi. Természetesen Mariék megvárták, amíg bejött a bíróság. Odaléptek hozzánk, megszorították Ruttner kezét, és azt mondták: vigyázzon rá. Gyönyörű, megható pillanat volt.

Körülnéztem. Csodálatosak a lányaim, Ancsi gyönyörű, ott a nővérem, az egész család. Szívbe markoló érzés volt, hogy ott állnak mögöttem, támogatnak, érzem a szeretetüket. Csak anyukám nem jött el, és nagyon örültem, hogy nem jött el, mert nem bírta volna idegekkel. Misi, aki hurcol engem, kiment hozzá, ott volt vele, és beszélgettek. Addig beszélgettek, amíg véget nem ért a tárgyalás. A szünetekben persze hívtuk anyut, hogy tudja, hol tart az ügy. Iszonyatosan izgult mindenki.

Jönnek a közjátékok. A bírónő kiszúrja, hogy Rebeka rágózik, kiküldi. Majd újra megszólal a bírónő, hogy Garas művész úr mögött az a rózsaszín inges, szemüveges fiatalember hagyja el a termet a rágóval. Kulka János – mellesleg Kossuth-díjas színész – kimegy, és közben azt mondja: fiatalembernek szólítottak, már megérte eljönni. Természetesen a bírónő utána helyesbít, elnézést kér, Kulka művész úrról van szó.

Elkezdődött a per, és aztán hosszasan zajlott. Bejött az orvos szakértő, aki azt állapította meg, hogy maradandó sérülést okoztam Pali bácsinak. Elmondta az érveit. Ruttner nagyon kemény volt. Az egész tárgyalás egy amerikai filmhez hasonlított. Nagyon hatásos jeleneteket lehetett látni, de átélni rendkívül fárasztó. Hosszan ecsetelték, hogy maradandó vagy nem maradandó a sérülés. Már annyira zsibbasztó volt a vita, hogy a bírónő kérdésére azt feleltem, úgy gondolom, ezt a témát meglehetősen körüljártuk, haladjunk tovább.

Ezután még egy tanú jött, akire egyáltalán nem emlékszem, mert valóban kihagyhatott az emlékezetem, agyrázkódásom volt. A csávó elmondta, hogy amikor másodszor odamentem és rángattam az ajtót, ő rám szólt, hogy ne rángassam, mert az üveggel szét fogom vágni a kezem. Én semmire sem emlékszem ebből. Ő maga is elmondta a tanúvallomásában, hogy úgy mentem el mellette, miközben beszélt hozzám, mintha ott se lenne. Az első tárgyaláson ez a fiú nem volt jelen, nem tudták előállítani, körözést adtak ki. A másodfokúról valahogy értesült, és megérkezett. A bíró mindig megkérdezte a tanúkat, hogy kének-e utazási költséget, amiért eljöttek a tárgyalásra. Ez a srác azt mondta, ha lehet, akkor kér. Én ültem a padon megszeppenve, mert minden költség engem terhel. Kérdezte, mivel jött. Vonattal? A csávó: nem. Autóbusszal? A csávó: nem. Kocsival? A csávó: nem. Akkor mivel jött? Repülővel. Kérdezi a bíró, hogy honnan. Azt mondja a csávó, Kanadából. Az fasza. Szóval egy kanadai repülőjegyet is ki fogok fizetni a perköltséggel együtt. Erre érkezett haza, erre a tárgyalásra. Szuper.

Szünet, ebéd, kijövünk, Sváby, Alföldi, a nővéremék, Soós Péter, Ancsi, gyerekek, beülünk egy étterembe. Mindenkinek az volt a véleménye, hogy teljesen más hangulatú a tárgyalás, mint az első volt. Bennem ott motoszkált a félelem, hogy ez csak megtévesztő máz. Nagyon érdekes, hogy a nők általában naivabbak. Ancsi és a nővérem úgy érezte, mintha a bírónő anyáskodó lenne. Úgy beszélt velem, mintha egy rossz kisfiút próbálna jó irányba terelni. A fiúk sokkal rafináltabbak, ők azt mondták, talán cselről van szó: a bírónő viselkedése elaltat, megnyugtat, figyelmetlenebb leszek, és hátha elkottyantok valamit. Mindenki máshogy élte meg a dolgot. Én meg, mint egy hülye gyerek, ott álltam középen, és néztem egy filmet, amelynek én vagyok a főszereplője.

Visszamentünk a tárgyalásra. Újabb orvos szakértőt rendeltek ki. Egy órakor Ruttner már elárulta nekem, hogy nagyon nagy valószínűséggel aznap nem lesz ítélet. Ennek egyfelől nagyon örültem, másfelől irtózatosan megviselt, mert tudtam, hogy nincs vége, tovább kell cipelnem a terhet, tovább kell így élni. A bírónő elmondta, hogy elnapolja a tárgyalást szeptember 6-ra. Láttam Alföldin, hogy ő sem boldog, hiszen a Nemzeti igazgatójaként fel kellett állítania egy műsortervet úgy, hogy nem tudhatta, szeptember 6-án vajon mit fog mondani a bíróság. Augusztus 22-én elkezdődik az évad, elkezdődnek az új próbák, a felújító próbák, én kilenc előadásban voltam benne, elvileg még három bemutatóm lenne. Az tizenkettő. Nem mindegy, ki veszi át a szerepeimet. Hogy lesznek a felújító próbák, a beugró próbák? Mindenre csak szeptember 6-án kaphatott választ. Az RTL Klub helyzete sem lett könnyebb: nem tudták, hogy számíthatnak-e rám valamelyik műsorban.

Ez a várakozás nagyon nehéz volt mindenkinek. Közben mégis jó érzéssel jöttem ki a tárgyalóteremből. Nekem is az volt az érzésem, hogy nagyon-nagyon odafigyelt rám a bírónő. Sokkal emberibb tárgyalásnak éreztem, mint az elsőt. Mindenki azt kérdezgette: ez most jó nekem? Nem tudtam. Fogalmam sem volt. Csak nagyon fáradt voltam.

Ki az a Stohl András?

„Mit jelent nekem a szabadság? Majdnem mindent.”

27. FEJEZET

Barátok és ellenségek

„Bochkor Gábor attól félt, hogy megütöm. Elég gyáva fazon.”

A másodfokú tárgyalás után elkezdték támadni a prevenció turnét. Gondolom, nem volt már hír... Az egyik alapítvány elterjesztette, hogy én ezeken az előadásokon kábítószer-fogyasztásra buzdítom a fiatalokat, ami nonszensz. Ennek az alapítványnak egy embere bement a *Mokka* című reggeli műsorba, és jó nagy reklámot csapott magának. Ekkor találtuk ki azt, hogy csatlakozik hozzánk egy drogpreventor, egy orvos szakember, aki mindig tényekkel egészíti ki a beszélgetéseimet. Így ebbe sem lehetett belekötni. Nevetséges az egész, de nevet kell adni a gyerekeknek. Sokszor ért az a vád, hogy ki akarom mosni magam, mert félttem a seggemet. Azt gondoltam, be kell nekik bizonyítani, hogy én komolyan veszem ezt a küldetést, ezért akkor is folytatom, ha lezárult az ügyem. Hogy írásos bizonyítéka is legyen, csatlakoztam a Jólét Alapítványhoz. Szerződésben vállaltam, hogy négy éven keresztül minden hónapban egyszer elmegyek egy prevenció előadást tartani, valamint minden évben megpróbálok egy jótékonyági gálát összehozni, és azon műsorvezetőként részt venni. Attól a pillanattól kezdve, hogy ezt aláírtuk, ez egy törvényes elkötelezettség, vannak jogi következményei. Remélem, ez elég ahhoz, hogy az emberek felfogják, nem csak azért csinálom, hogy enyhítő körülmény legyen. Ennél többet nem tudok tenni.

Nyár közepén megkerestek a robogós mentős alapítvány képviselői, hogy szeretnének nekem segíteni. Mi lenne, ha egy ilyen robogóhoz adnám a nevemet? Azt válaszoltam, hogy szívesen, de ennél sokkal többet is megtennék. Engem öt évre egészen biztosan el fognak tiltani a gépjárművezetéstől. Van egy 1100-as Moto Guzzim, harmincnyolcezer kilométer van benne, gyakorlatilag új. Ezt szeretném felajánlani a mentősöknek, de nem akarok körülötte hűhót. Ők viszont akartak egy kis felhajtást, mert az nekik jó reklám.

Beszéltem Ruttnerrel, azt mondta, várjak ezzel a másodfokú tárgyalás végéig, mert félre fogják magyarázni. Döbbenet, segítenél egy mentős csapatnak egy motorral ingyen, de nem teheted meg, nehogy az jöjjön ki, hogy Pali bácsinak nem fizetem ki a kártérítést, de a nyolcszázezer forintos motoromat odaadom a mentősöknek. Megegyeztem a mentősökkel, hogy amint vége van a tárgyalásnak, abban a pillanatban felajánlom nekik ezt a motort. Akkor is megkapják, ha engem becsuknak. Így is lesz, ez nem kérdés.

Ez volt az első nyaram, hogy nem dolgoztam, csak szinkron munkáim voltak. Mindenki számított rá, hogy letöltendő büntetést kapok, így nem mertek velem kalkulálni, sem a nyári színházak, sem a készülő filmek. Az egyfelől jó volt, mert többet lehettem a családdal, másfelől szar, mert én soha nem

henyélttem. Mindig a munka adta meg az életem ritmusát. Most egy iszonyatos vákuumba kerültem, nem tudtam mit kezdeni magammal. Nagyon furcsa érzés volt. Ráadásul volt időm gondolkodni, ami még rosszabb. Szóval nehéz nyár volt.

A baleset után minden ellenem fordult. Csak ártott, hogy műsort vezetem, hogy vezető színész vagyok. Példát lehet statuálni, hogy felfigyeljen rá a civil ember. Egy átlagember esetében csak ő, a sértett, és az ügyvédek dolga az egész, az enyém közügy lett, mindenki erről beszélt, rádióban, újságban, tévében. Két év négy hónap börtönbüntetés nagyon súlyos ítélet, másnak a büdös életben nem adtak ilyen súlyosat. Azért kaptam ennyit, mert ismert vagyok. Lehet, hogy mégsem kell kitűnni. Furcsa. Senkit nem érdekelt, hogy éveken át szórakoztattam az országot. Mindenki a fejemet akarta.

Nekem nagyon fontos volt, ahogy a színházban viselkedtek velem. A Nemzetiben szinte tüntető tapsot kaptam minden este. Már folyt a másodfokú tárgyalásom a bíróságon, amikor az *Úri murit* játszottuk, amiben egy vehemens, nagy életű embert, Csörgheő Csulit játszottam. A második felvonás úgy kezdődik, hogy egyedül ülök egy karosszékből. Kezemben egy kellékpuska, amit megtöltök – vaktölténnyel természetesen. Durran, de nem lő ki semmit, a fegyver csöve ólommal be van öntve. Elsütöm a puskát, marha nagyot szól. Ez mindig rendkívül hatásos pillanata az előadásnak, a nézők meglepődnek a lövéstől. Hallom, hogy zsongás van. Kérdezem, mi van. Mondják, kijött egy nő, azt mondja, hogy kéri a panaszkönyvet, feljelent engem és Alföldit: hogy mert egy elítélt bűnöző kezébe lőfegyvert adni hatszázötven ember előtt? Hiába bizonygatták neki, hogy ez kellékfegyver. Ilyen elvetemült emberek is vannak.

Tartuffe, amiben Orgont játszom. Berohanok a színpadra, megállok, csönd, kifordulok, és belenézek az első néző szemébe. Iszonyú csönd, iszonyú feszültség. Mindig azt várom, mikor veszi el a tekintetét. Egyre nehezebb. A szöveg elkezd másról szólni. Borzalmas az egész, iszonyatos csönd végig. Nem tudom, milyen lesz a reakció. A végén dörgedelmes taps. Szimpátiatüntetés. Mindenki sír, én is és a nézők is. Másnap szünet. Szerdán *Úri muri*. Örületes kuss a nézőtéren, aztán felállnak, és jönnek előre. Olyan érzelmi magasságokat éltem meg a színházban, mint korábban soha. Aki eljön a színházba, az már nem akar nekem rosszat. Aki nem akar meghallgatni, az nem jön el. Alföldi csak a gyerekelőadásaimat tiltotta le. A *János vitéz* örületes volt innentől kezdve. Máshogy szólt minden, rengeteget hozzátett mindaz, ami velem történt. Mintha egy rákos ember játszana egy rákost. Tudod, hogy nem színház, hanem valóság. Hol a határ a kettő között? Hatásosabb lettem a színpadon, mint eddig. Olyan hátizsákot, súlyt cipelek, amely majdnem minden mondatomra kihat. Erősebb a fájdalom, a nevetésem. Amit kimondok, az minden nézőben másképp csapódik le. Ettől gyönyörű ez a szakma. Ebben a helyzetemben nem lubickolok, de ha bejövök a színpadra, néma csönd van, megáll a levegő.

A TV2 műsoraiban szinte kéjes gyönyörrel tálalták az ügyemet. Élvezték, hogy a konkurens RTL Klub egyik arca bajba került. Előfordult, hogy a hírműsoruk felét nekem szentelték, én voltam a fő hír, utánam következett minden, ami a világban történt. Hajdúnál rendszeresen napirenden voltam, gonosz módon tálalta a történeteket. A balesetem sértettjei közül behívta a stúdióba a lányokat. Mit ad isten, az egyikük épp a felvétel alatt lett rosszul, ki kellett vezetni. Teljesen világos volt, hogy megrendezték a jelenetet. Neki ez is belefér. Őt nem érdekli a három gyerekem, őt az a két százalék érdekli, amellyel növelheti a nézettséget. Így van ez. Felhívtam Gergőt, akivel korábban együtt dolgoztam. Kérdeztem: tényleg meg akartok ölni? Mit akartok? Micsoda hatalom ez?!

Hajdú Péter nagyon furcsa srác. Amikor a *Reggeliben* a vendégem volt, az volt az érzésem, hogy egy nagyon helyes, nagyon közvetlen, jópofa gyerek. Van ilyen, hogy civilben nagyon jó fej, ám amikor meglátja a kamerát, egész egyszerűen megbolondul. Semmi sem szent neki. Teljesen mindegy, hogy ismer téged civilben, az édesanyját is eladja két forintért. Nem tudok rá haragudni, ez egy embertípus, nincs ezzel az égvilágon semmi baj. De az nem véletlen, hogy minden ismerősömnek herótja van tőle. Ettől függetlenül nézik a műsorát, és lehet, hogy őt nem érdekli, miként vélekednek róla az emberek. Normálisan lehet vele beszélgetni adáson kívül, ezért értetlenül állok az előtt, ha egy címlapon látom, hogy a nyelvével a felesége szájában turkál, és kikacsint a kamerába. Egyszerűen nem értem. Nem érzem személyes támadásnak, amit ellenem tett. Ez kizárólag az üzletről szól.

Az újságírókra sem haragszom, csak nem értem. Nem értem, hogy képes valaki arra, hogy nap mint nap gyártsa a foshányó, tudvalevően valótlan cikkeket. Mert ő ezzel pénzt keres. Hogy van az, hogy nem gondol bele, hogy a hazugságaival milyen hullámokat gerjeszt? Hogy tönkreteszi családok életét. Nem értem. Nem értem azt sem, amikor valaki ítél. Azt sem értem, amikor a tárgyalás napján egy rádióműsorban SMS-szavazásra biztatják a hallgatókat, hogy döntsék el, bűnös vagyok-e vagy sem. Szerintem nem tudják, hogy mit tesznek. Mint a *Szent Johannában*: aki Johanna halálát kívánja, a máglyán égő hús bűzét megérezve azt mondja, én nem tudtam, hogy ez milyen. Azt kívánom, hogy ezek az emberek soha ne tapasztalják meg, hogy milyen érzés ez.

Bochkor Gábort régóta ismerem. Főiskolás korom óta, volt nálunk bulizni. Egyszer valaki felkeresett egy magánéleti problémájával. Elmesélte, hogy mit művelt vele Bochkor. Én beszéltem vele, elmondtam, hogy szerintem nem túl férfias dolog, amit csinált. Akkor valami eltört köztünk, és onnantól kezdve, ha csak lehetett alám vágott, furkált. Olyan típusú ember, mint Fábry, aki a saját műsorában a mikrofon előtt önti rád a szart, válaszolni pedig nem tudsz rá.

Ancsikával mentünk Törökországba, és Bochkor megint valami nagyon durvát beszólt a reggeli adásban. Balázsi Panna ment be hozzá, és elsütötte neki, hogy ti is utaztok a Bumeráanggal Törökországba, ami tök jó, mert Stohl is azzal a járattal megy. Az utazás napján reggel fél négykor csöngött a telefonom, Bochkor Gábor hívott, hogy ne haragudjak, de ő nem úgy gondolta. Ugye, nem

lesz baj a repülőtéren? Mondtam, Gábor, dehogyan lesz, jó utat nektek. A nagyon bátor, mély hangú ember igen vékony hangon beszélgetett a telefonban, nehogy véletlenül egy pofon elcsattanjon.

Most mit mondjak erre? Mert nagyon semmit sem tudok.

Egyszerűen én csak nem értem. Máig sem értem.

Ki az a Stohl András?

„Nem az a típusú ember vagyok, akinek csak a hangja nagy. Én egy kemény kötésű srác vagyok. Nem félek én senkitől.”

28. FEJEZET

Kétségek között

*„Ruttner a kocsiban közölte, hogy ja, egyáltalán nem biztos, hogy minden
rendben lesz. „*

Közeledtünk szeptember 6-hoz. Ahogy fogyott az idő, úgy jöttek a hullámok. Egyre nehezebb volt. Megint rágni kezdtem a körmöm, elkezdtem parázni.

A tárgyalás előtt tizenegy nappal leutaztunk a pécsi egyetem gólyatáborába, Sikondára. Az autóban latolgattuk Ruttner Gyurival az eshetőségeket. A másodfok első tárgyalása után azt mondta, úgy érzi, nagyon jó irányba haladnak a dolgok. Miután kiderült, hogy nem maradandó Pali bácsi sérülése, még nagyobb önbizalommal vártuk a folytatást. Erre a kocsiban bolhát ültetett a fülembe. Közölte, hogy kétféle lehetőség van, el kell döntenünk, merre felé menjünk, milyen ügyvédi technikát alkalmazzunk. Egyfelől vannak bizonyos hiányosságai az elsőfokú tárgyalásnak, ezek miatt meg lehet támadni, és talán el lehet érni, hogy hatályon kívül helyezték a két év négy hónap börtönbüntetést. Ekkor újra elsőfokú tárgyalásra küldik az ügyet. Újra előről kezdődik az egész. Ez azt jelenti, hogy megint újra eltelik hat-nyolc hónap, vagy talán egy év is, mire elkezdődik az újabb per. Ennek az az előnye, hogy időt nyerek. De milyen időt? Egy év teljes bizonytalanságban, kétségek között. Sem a televízió, sem a színház nem tudja, hogy mikor lesz újabb tárgyalás, nem tudnak velem számolni. Másrészt jó, hogy időt nyerünk, mert az idő enyhítő körülménynek számít, mivel azzal kell együtt élned, hogy egy ügy vádlottja vagy.

A másik lehetőség az, hogy az új enyhítő körülményekre építjük a védelmet, a balesetben érintettek kártalanítására, Pali bácsi nem maradandó sérülésére. Ez arra elég, hogy jóval enyhébb büntetést kapjak. Melyik a jobb? Melyiket célozzuk meg?

Ekkor nagyon megijedtem. Addig ugyanis az ügyvéd úr magabiztosan állította, hogy nagy valószínűséggel jól jövök ki az ügyből. A kocsiban kiderült, hogy ez egyáltalán nem biztos.

Az volt a baj, hogy nagyon sokan, szinte mindenki, akivel találkoztam, azt várta, hogy most már nem fogok rács mögé kerülni. Lassan kezdtem elhinni, hogy tudom tovább folytatni az életemet. A lelkem mélyén tudtam, hogy másképp is történhet, de a bajban az ember könnyen illúziókba ringatja magát. Úgy gondoltam, bár a börtönt is kibírom, kizárt, hogy börtönfokozatot kapjak. Biztos voltam benne, hogy legrosszabb esetben fogház lesz a büntetés. Nem mindegy, mert a fogházbüntetés lényegesen enyhébb. Igaz, a tényen nem változtat, hogy el kell hagynom a családomat és azt a két munkahelyet, ahol a kenyereket kerestem. Itt nemcsak rólam van szó, hanem rajtam kívül ötven színész munkájáról, további százötven emberről a színházban, és ki tudja,

hányról a televízióban. Ez itt a gáz. Én nem egy lakatos vagyok, aki ha nem megy be dolgozni, akkor legfeljebb nem készül el az a munkadarab. A színházban rengeteg pluszmunkát jelent, ha helyettem be kell állni. És itt a bizonytalanság, ami a legborzalmasabb. Ezért akartam nagyon, hogy legyen vége szeptember 6-án. Mondják ki az ítéletet. Nem akartam, hogy hatályon kívül helyezték.

Ki az a Stohl András?

„Én soha nem elemeztem a helyzetet. Soha nem gondoltam arra, hogy egyes helyzetekből mit tanultam. Szerintem olyan nincs, hogy valaki megváltozik. Adott kódok vannak. Attól csodálatos ez a világ, hogy minden ember más, minden embernek más a küldetése, és másmilyen az ujjlenyomata. Szerintem ha valaki megváltozik, akkor valamelyik élete nem volt vele szinkronban, valamelyik hamis volt. Nem arról van szó, hogy valaki leszokik-e a piáról vagy a cigiről, hanem az alapvető tulajdonságait meg tudja-e változtatni. Szerintem nem. Erre mondják, hogy kutyából nem lesz szalonna.”

29.FEJEZET

A börtön árnyékában

„Iszonyú szar volt hallgatni, hogy mit vihetek be a börtönbe és mit nem.”

Kabala hajnyírásra mentem előtte való este. Ruttner a lelkemre kötötte, hogy nézzek ki normálisan. Mindig úgy beszél velem, mintha elmebeteg lennék. Nyolcszor elmondja, hogy tiszteletteljesen beszéljek a bíróval, adjuk meg a bíróságnak a tiszteletet. Elmondta, mint az anyukám, hogy öltönyben legyek. Mondtam, fodrászhoz is megyek. Nagyon jó, mondta. Megyek Sanyihoz. Kiderült, hogy a Lilu butikja átalakul fodrászszalonná. Én voltam az első vendég, mert még nem nyitották meg. Beszélgettünk a tárgyalásról, mit várok. Ugyanazt mondtam, amit korábban a családnak. Persze a szívünk szerint szeretnénk, ha felfüggesztettet kapnék, de biztos vagyok benne, hogy hosszú távon ez nem lenne jó. Irdatlan népharagot generáltak volna belőle. Én fogházra gondoltam.

Felvettük Rebus. Luca nem akart az utolsó este kijönni hozzánk. Négyen voltunk együtt, Rebeka, Ancsi, Franci meg én. Pizzát rendeltünk, Öcsi hozta ki, az a főtí barátom, akihez rendszeresen járunk. Felfokozott hangulatú volt az utolsó este, tévéztünk, és megpróbáltunk lefeküdni. Én általában nagyon jó alvó vagyok, és most sem volt különösebb baj, háromnegyed egyig fent voltam, Ancsika már szuszogott mellettem, a kicsi nem vett észre semmit, Rebus is nyugodt volt. Azon törtem a fejem, hogy mi lesz. Eszembe jutott, hogy még börtön is lehet az ítélet. Akkor mi lesz? De rögtön jött egy másik gondolat, és elhessegette az előzőt, ilyen állapotban nem lehet végiggondolni semmit. Aztán elszunnyadtam.

Reggel letusoltam, haját mostam, parfüm, öltöny, ing, nyakkendő, levasaltam a galléromat, megjött Misi, Ancsiék elvitték a kicsit az óvodába, onnan jöttek a bíróságra.

A tárgyalásra menet amint lekanyarodtunk a Hungária körútról, láttam, hogy rengetegen vannak. Találkoztam a presszóban Ruttnerékkal, az asszisztens hölgy táskáját én vittem, mert annyi cuccuk volt. Vicces volt, hogy én is viszek dolgokat a bíróságra. Amikor „lőtávolba” értünk, akkor átadtam a táskát. Kilencre volt meghirdetve, én mindig pontosan érkezem a tárgyalásra, de most a bíróság már bent ült. Kicsit kínos volt, hogy majdnem késtünk. Nem kedveltem a helyet az elsőfokú tárgyalás miatt, rossz érzés töltött el, amikor bementem. Ott volt Imre barátom, akitől egy lovat kaptam, Kotroczó Róbert az RTL-től. Ancsikától SMS-t kaptam, hogy mindenki bent van, igyekezz már! Sváby az utolsó pillanatban érkezett, még meg tudtam puszilni. Ott ült a bírói tanács. Pali bácsiék még nem voltak bent. A bírónő kérdezte, hogy megérkeztek-e, igen,

válaszolták. Ettől függetlenül elkezdte, és éppen azt mondta, nem állapítható meg, hogy a baleset okozta Pali bácsi állapotát, amikor az öreg belépett.

A másodfokon más volt az ügyész, mint az első. A másodfokú első tárgyalásán egy végtelenül szimpatikus, csendes, egyáltalán nem bántó ügyész ült bent. Ehhez képest a mostani rendkívül keményen beszélt, azt képviselte, amit a kollégája az első fokon. Minden súlyosbító körülményt előhozott, de semmilyen enyhítőt nem fogadott el. Azon döbbsentem meg leginkább, hogy a huszonnégy állomásos drogprevenციót sem sorolta az enyhítő körülmények közé, mert a drogot levették a vádról. Holott ezeken a beszélgetéseken az italról is beszélek a gyerekeknek. Megdöbbsentem azon a céltudatosságon is, ahogy megpróbálja minél súlyosabbra kihozni az ítéletet. Érdekes egy szakma: arra törekszel, hogy egy ember minél súlyosabb ítéletet kapjon. Nagyon megijedtem, hogy az ügyész elkezdte ilyen erősen tolni.

Pali bácsinak eredetileg rendkívül szimpatikus ügyvédnöje volt, de egyszer csak eltűnt. Az újságból tudtam meg, hogy a hírhedt Mester Csaba képviseli, aki általában celebeket véd. Ő is ott ült. Sarkalatos pont volt, hogy mit állapítanak meg a sérülésről. Jöttek az orvos szakértői vélemények, az első, aztán a Ruttner által felkért szakember. Ő sem azt mondta, hogy nem maradandó a sérülés, hanem azt kifogásolta, hogy véleménye szerint nem kielégítő az első vizsgálat, rossz módszereket alkalmaztak. Ezen lovagolt az ügyész. Ezért kértek a másodfokúra új eljárást. Az új szakértői bizottság minden modem eszközzel megvizsgálta Pali bácsit. Valóban vannak elváltozások, de ezek nem a baleset következményei, hanem időskori gerincferdülésből adódnak. Az ügyész azt kívánta, hogy legyen még egy orvos szakértői vélemény. A bírónő ezt elutasította. Az egész bírói testületből nagy szimpátia áradt felém, de az ügyész nagyon ravasz volt. Soha nem tudtam, hol tart, mire gondol. Az előző tárgyaláson közvetlenül a hátam mögött ültek a szeretteim, meg tudtak érinteni, könnyebb volt. Itt meg két méterre ültek, és csak szemkontaktust tudtunk tartani. Próbáltam nyugtatni őket. Pali bácsi családjától is tartottam, mert nem voltak éppen higgadtak. Idegesítő volt, ahogy kommentálták az eseményeket. Attól félttem, hogy meghallják Ancsiék, nehogy ebből szóváltás kerekedjen. Semmiképpen nem lenne jó. Megpróbáltam szenvtelen maradni, ügyeltem, hogy mikor törölöm meg az arcomat, az orromat, a szememet. Úgyis ugrani fognak rá a fotósok.

Szünet. Kifelé menet rengeteg kamera fogadott, az ATV száguldó riportere kérdezett, szerinte azt nyilatkoztam, hogy soha nem ülök autóba – ezt valamelyik újság hozta le, pedig én ilyet soha nem mondtam –, s nem az lett volna-e helyesebb, ha azt mondom, hogy soha többé nem fogyasztok alkoholt vagy kábítószer? Erre az ökörségre végképp nem tudtam reagálni, nem is válaszoltam. Ezután Kárász Robi jött oda, a TV2 kirendelt riportere, élőben, mint azt később megtudtam. Egy normális kérdést tett fel. Mondtam, hogy a tárgyalás után állok rendelkezésére, mindig is ezt hangoztattuk. Erre megint a számba dugta a mikrofont. Megkérdeztem tőle, Robi, melyik részét nem értetted

a mondatnak? Akkor abbahagyta. Nem értem Robit, azt hittem, jóban vagyunk. Korrektebbnek gondoltam. Hosszú évekkel ezelőtt, amikor még nem tévézett, meghívott egy rendezvényre. Akkor még csak sajtós volt. Emlékszem, akkoriban még nagyon nyalta a seggemet.

Ment a tárgyalás, befejezte az ügyész, nagyon hatásosan beszélt. Nem látja indokát, hogy az elsőfokú ítéletet megváltoztassák. Módosíthatta volna a vádat, de nem tette, azt kérte, hogy a bíróság hagyja helyben az előző ítéletet. Ezután jött Mester Csaba, hihetetlenül szerepelt mindenki. Ruttneren láttam, hogy nagyon felhúzta magát. Elég hatásosan és jól beszélt. A bírónőt figyeltem, semmilyen érzelmet nem láttam rajta. Nem Ruttnert figyelte, hanem a hallgatóságot, de Ruttner szövegére figyelt. Marha érdekes volt. Őt hasonló ügyet is felhozott, amelyben enyhébb ítéletet kaptak a vádlottak, mint én. A hallgatóságra és a bíróságra is hatott. Még egy verset is elmondott, azt hittem, beszarok.

Kétszer is elkapott a bögés, de muszáj volt tartanom magam. Nagyon nehéz volt. Levettem a szemüvegem, hogy megtöröljem az arcom, erre leejtettem. Szidtam magam, hogy lehetek ilyen béna! Pali bácsi felállt, tartott egy bemutatót. Érdekes volt ez az egész cirkuszi színjáték. A bírónő bejelentette, hogy befejezettek nyilvánítja a tárgyalást, és fél háromkor ítéletet hirdet. Sokkal neccesebbnek éreztem, mint máskor. Biztos voltam benne, hogy nem ad felfüggesztett. Elmentünk kajálni a családdal, próbáltam nyugtatni őket. Ancsi, Luca és Alföldi Robi sem merte kimondani azt, amit érzett. Persze mindenki azt szerette volna, hogy felfüggesztett legyen, de senki nem merte kimondani. Volt egyfajta empátia a bíróságban. A bírónő azt is mondta, hogy a tárgyaláson egy kicsit belém láttak. Nem voltak elfogultak velem, de nem éreztem negatív jeleket. Beszéltem Kristóffal, az első ügyvéddel. Azt mondta, hogy az elsőn dőlt el minden, borzasztó nehéz onnan visszahozni, de úgy érzi, most fogom azt kapni, amit az elsőn kellett volna. Ezeket is elmondtam Ancsinak és a gyerekeknek. Azt láttam, egyre inkább felkészültek a kedvezőtlen ítéletre.

Vissza a bíróságra! Megadtam azt a tiszteletet a bírónőnek, hogy csak akkor ültem le, amikor mondta. Körülöttem mindenki ült. Pali bácsiék még nem voltak ott. Álltam, és folyt rólam a víz. Jött Mester Csaba és az ügyész. A bírónő kérdezte, itt van-e Pali bácsi, mondták, hogy nincs, a lánya pedig nem tudja, hogy egyáltalán jön-e. Akkor csukják be az ajtót, folytatódik a tárgyalás. Még a nadrág is rezgett rajtam. El kellett mondania, hogy mi volt az ítélet első fokon, és bele kellett foglalnia, hogy a másodfok ezt megváltoztatja. Kimondta, hogy tíz hónap börtön. Tudtam, ha nagyot mond, akkor felfüggesztett, ha kicsit, akkor letöltendő. Ezt mondtam Ancsiéknak is. Tíz hónap. Tudtam, hogy letöltendő, de felezéssel. A közügyektől nem tiltott el, de a jogosítványtól igen. Az első fokon azt sem tudtam, hogy mi volt az indoklás.

Foglaljunk helyet. Na megint végig kell hallgatni, gondoltam. Elkezdett beszélni a bírónő, és úgy éreztem magam, mintha egy olyan tanárnő vagy anya előtt állnék, aki ráncba szedi a gondolataimat. Tisztán, kedvesen, pontosan

fogalmazott, szeretet, segítő szándék volt a hangjában. Még azzal is vigasztalt, hogy nem olyan hosszú idő az az öt hónap, András. Azt mondta, maga borzasztóan fél, hogy be kell mennie a börtönbe, de ő szándékosan adja ezt a büntetést. Azt akarja, hogy végre rossz legyen nekem, hogy végre vállalom kelljen a felelősséget. Fontosnak tartotta, hogy legyen egy komoly sorompó az életemben. Tíz évvel ezelőtt megígértem, hogy nem fordul elő többé ilyen, de megint bajba kerültem. A letöltendő börtönbüntetés arra is jó lesz, hogy két-három év múlva is elrettentsen a hülyeségektől. Majd azt mondta, menjenek haza. Tudom, furcsa ezt mondani, de jó volt hallgatni az ítélet indoklását.

Az járt a fejemben, hogy letöltendő. Az, hogy öt hónap. Nem mertem hátranézni egyszer sem. Nem tudtam, hogy mi lesz, ha hátranézek. Amikor már hátranéztem, hála istennek, nem láttam semmit. Én nyugtattam a családot, hogy minden oké. A nővéremen láttam legjobban a megrendülést, rajta, aki kőkemény szikla. Rebus pityergett, de az indoklásra már összeszedte magát. Ancsi és Luca erre az ítéletre számított. Ancsika anyukája mondta, hogy ez a bírónő olyan szeretettel beszélt veled, mint anya a hülye gyerekével. Ancsi anyukája sem volt összetörve. Mindenkinek szemében láttam, hogy nagyon sajnál.

– Ne sajnáljátok – mondtam –, én ezt megérdemeltem.

Odamentem Ruttnerhez, hátba is veregettem, aztán a három bíróhoz léptem, lehajoltam hozzájuk, és annyit mondtam, hogy köszönöm. Tényleg úgy éreztem, hogy meg kell köszönnöm nekik. Akkor még nem is igazán fogtam fel, csak éreztem, hogy mennyire így van. Ruttnerrel és még két emberrel beszélünk, próbáltunk kimenni, de azonnal nekünk estek a kamerákkal, azonnal kérdeztek. Azt hiszem, normálisan válaszoltunk.

Kifelé megláttam Bodrogit és Hollósi Fricit. A két öreg kitalálta, hogy májusban vonuljak be, mert akkor októbertől megint tudok játszani. Mondtam, ez nagyon jó ötlet. Fel sem fogtam, miről beszélünk. Csak később gondoltam végig, hogy úgy kéne egy szezont végigjátszanom a Nemzetiben, hogy letöltendő büntetés vár rám. Kizárt. Megint volt egy újságírói hullám, elkaptak. Még az RTL-nek interjút adtam, aztán irány haza!

Megálltak az autók az utcán, sokan kiszóltak, hogy nagyon sajnálják. Mondtam, hogy ne sajnálják. Azt éreztem, ha felfüggesztettet kaptam volna, nem tudtam volna megállni az emberek előtt. Tönkretett volna a bíróság, ha felfüggesztettet ad. Misi értem jött, és hazavitt. Anyám meglepően jól viselte. Az ítélethirdetéskor elbőgte magát, de aztán átbeszélgették a dolgot. Azt mondta:

– Bandikám, ez olyan, mintha bevonulnál katonának.

Meglepően jól viselte. Ancsi megengedte, hogy lemenjek a fiúkkal megnézni a moldáv meccset. Nem maradtam ott, a végén azonnal hazamentem. Együtt voltunk, valahogy megbékéltem a sorsommal. Az összes barátom halálra vált hangon beszélt velem a telefonban. Nekem kellett tartanom bennük a lelket.

– Értsétek meg – mondtam –, hogy ez így jó. Ennél az ítéletnél egész egyszerűen nincs kisebb tétel.

A férfiak abba gondoltak bele, mi lenne, ha nekik kellene bemenni. A nők másképp állnak hozzá. Megnéztem a különböző híradásokat. Az RTL normálisan, korrekt módon számolt be a történelekről. A TV2 Mokkaja: a vendég Stohl András barátja, Kukorelly Endre. Én nagyon tisztetem őt, de soha nem voltunk barátok. Kukorelly mondta is, hogy ez túlzás. Más kapcsán hívhatták be, szerintem bepalizták. Láthatóan zavarban volt. Sajnáltam, egy normális íróember. Majd kapcsolták szegény Stadlert. Visítva nevettem.

Másnap vártam Misit, mert kettőre be kellett mennem a Nemzetibe. Mindenki nagyon aranyos, édes volt. Összeültünk, Robi elmondta, hogy átveszik a szerepeimet. Csak egyetlenegy előadásba nem ugratnak be, az *Uri murit* nem veszi át senki, azzal megvárnak. Elmondta, ki mit vesz át, volt nagy nevetgélés. Aztán kiültem én is, szembefordultam a társulattal, és elmondtam, nagyon büszke vagyok, hogy ennek a társulatnak lehetek a tagja, és hogy ezek az emberek vesznek körül a Nemzetiben, és nagyon sajnálom őket, hogy ennyi pluszmunkát vesznek miattam a nyakukba. Mondanám, hogy a beugrópróbák alatt fogyasszanak az én számlámra a büfében, ha nem tudnám, hogy meg is tennék. Persze megint elbögtem magam. Pedig én olyan jól elvagyok ezzel az ítélettel. Vagy csak kamuzok? És persze mindenki bögött. Ölelgettek. Ne ölelgessetek, mert jövök én még ide.

Mivel a Nemzeti Színház állami intézmény, és engem elítéltek, Alföldinek azonnali hatállyal fel kellett bontania a szerződésemet. Újraköti majd, ha letöltöttem a büntetésem, és kijöttem. Ez borzalmasan szar érzés, de Robi nem tehetett mást, nincs mese. Ez törvény, ez jogszabály. Ez közlekedési bűncselekmény volt. Ezt mindenki tudja. Nem kapok hát egy fillért sem.

Az egyik újságban olvastam, hogy az RTL Klub akkor dönt, hogy akar-e velem dolgozni, ha letöltöttem a büntetésem. Lehet, hogy holnap már hív Kolosi, nem tudom. A csatorna mindig kiállt értem.

Éveket öregedtem az utóbbi néhány hónapban. Nem tudom, nincs-e bennem rákos daganat. Igazi, nagy összeomlásom nem volt, csak fáradtság, pillanatnyi bölgések. Marhára tartottam magam végig. Nem kívül, hanem belül rág valami, ami ebből az idegbajból fakadt. Ugyanakkor – bármennyire disszonánsan hangzik – attól, hogy ez a szörnyűség bekövetkezett, vagy csak ennek apropóján, rendkívüli szeretet kezdett áradni felém. Sosem tudtam, hogy ennyire mélyen szeretnek engem az emberek. Nemcsak a család, a barátok, hanem általában az emberek. Komáromban egy lány pénzt vett ki az automatából, meglátott, remegőgörcsöt kapott, otthagya a kártyáját, kirohant, könyörgött, hogy adjak neki autogramot, én vagyok a kedvence. Menjen vissza a kártyájáért mondtam, visszarohant, szerzett tollat, papírt. Pusztit is adtam neki. Annyira meg volt zavarodva, hogy nem arra indult, amerre kellett volna, egyszer csak visszatért. Ez csak egy példa a sok közül. Levélben írta meg valaki, hogy

mennyire fontos vagyok az ő életében. Hogy amikor bekapcsolja a tévét, engem lát, és neki ez rengeteget jelent. Ez hihetetlen.

Jönnek a barátok, de mi nem mutatjuk ki, hogy szeretjük egymást. A gyerekek még őszintén meg tudják ölelni egymást az óvodában. De ahogy öregsünk, nem merjük kimutatni az érzéseinket. Kijöttek az RTL-esek is hozzám, harmincan, rendeztek nekem egy meglepetés bulit. Tizenegykor jöttek, délután négykor elmentek. Egyetlen fejes sem volt ott persze.

Elképesztő, ahogy Ancsi zokszó nélkül végigcsinálta ezt az egészet. Soha nem bántott, legfeljebb csak hümmögött. Fura. Jó lenne, ha én is meg tudnám mutatni néha, hogy mennyire tudok szeretni. Nem tudom, hogyan fogom meghálálni ezeknek az embereknek a szeretetét, támogatását. A közelieknek meg a távoliaknak, még a legtávolabbiaknak is.

Furcsa volt, alkoholbetegek házában voltam, és megszólalt egy nő. Belegondoltam-e abba, hogy micsoda isteni adottságot kaptam a szüleimtől? És hogy ez micsoda felelősség. Nem fogja fel az ember, hogy ez mit jelent. Azt gondolom, ha felfogja, akkor baj van, mert akkor elkezd úgy viselkedni. Én nem is akarom felfogni soha. Ilyen akarok maradni, amilyen vagyok. Csak nem akarok soha többé senkinek fájdalmat okozni. Ha kijövök a börtönből, elveszem Ancsit. Én sosem tervezek túl messzire előre, nem agyalok év közben a karácsonyon. Általában csak a holnapig gondolkodom, tovább nem. Mi a fenének kínozzam magam? Lehet, hogy hazaengednek majd a börtönből, fene tudja.

Elmentem Ruttnerhez, hogy megkérdezzek néhány praktikus dolgot. Mit lehet bevinni, és mikor látogatni? Mi a rendje? Ruttner sorolta. Borzalmas volt, beszűrődő fényben ültünk az irodájában, gyakorlatilag egy barát ült velem szemben. Az egyik barát felolvassa a másiknak, hogy mit vihet be, iszonyú szar volt. Havonta egyszer látogathatnak, két tizennyolc év feletti, két tizennyolc év alatti lehet egyszerre bent. Milyen tisztálkodási eszközt vihetsz be, hajtógáz dezodort nem. Ételt, nescafét, papucsot, civil ruhát, és lehet néha telefonálni. Hát ez szar volt. Ez börtön, nem fogház. A fogházban van egyszemélyes cella, a börtönben nincs, vihetsz be könyvet, tévét 37 centisig. Sorolta, sorolta, és csak néztem magam elé arra gondolva, hogy tényleg be fogok menni. A gyűjtőben kell jelentkezni reggel kilenckor, ha többen vannak, akkor beraknak az úgynevezett száraz pisilőbe, így hívják a rabok, és egyenként szólítanak. Ki fogom bírni. Attól nem félek, hogy bántani fognak. Miért bántanának? Mindenki tudja, hogy Stohl András megy be. A BV sem engedheti meg, hogy megsérüljek, mert az biztos, hogy kitudódik. Talán nem lesz semmi. Én kaméleon vagyok, megtalálom mindenkivel a hangot. A konfliktust elbírom, kibeszélem. Attól jobban félek, hogy lelkiileg fogom-e bírni. Megváltozik minden: mások a szagok, a színek, a hangok, a helyzetek, rácsok vesznek körül, gyakorlatilag a személyiségedet is elveszted. Egyenruha, beállni a sorba, fene tudja, hogy lesz.

Nem tudom, mikor telefonálhatok először, mikor lehet levelet írni. Felbonthatják, megnézhetik a tartalmát, a bejövőét is. Félelmetes, misztikus helynek tűnik a börtön, aztán lehet, hogy mégsem. Majd meglátjuk.

30. FEJEZET

Az utolsó szó jogán

Az utolsó szó jogán I. – Ancsika

Amikor megismerkedtünk, elég rossz passzban volt. Nagy trauma volt számára, hogy elvesztette a családját. Aránylag hamar kiderült, hogy ez nem futó kaland lesz. Érdekes volt, hogy a kapcsolatunk legelején úgy esett, hogy egy barátnőmmel elmentem egy jósnőhöz. Az idős néni kártyából jósolt, és a barátnőmnek és nekem is mindent megmondott. Két és fél hónapja voltunk együtt Andrással, ezt a néni persze nem tudta, de megmondta, hogy ez a kapcsolat messze nem csak testi kapcsolat, hanem szerelem, és bizony sokáig fog tartani... Ekkor még azt gondoltam, hogy a néni nem igazán van a helyzet magaslatán. De ahogy telt-múlt az idő, beláttam, hogy mégis igaza lesz.

Történt egyszer, hogy szegény Kaszás Attiláéknál voltunk vacsorázni, és az este végén a kezembe nyomta a lakása kulcsát. Meglepődtem a gesztuson, ugyanakkor nagyon boldoggá tett, hiszen akkor, abban a percben döbbsentem rá, hogy Bandika is viszonzozza az érzéseimet.

Nagyon sokat neveltünk, értettük egymás humorát. Sokat számított, hogy nem voltak kínos csöndek közöttünk. Nagyon szorosán egymáshoz tartozunk, pedig még közös hobbink sincs. Számos alkalommal kimentem vele vadászni, de szerintem nem fehér embernek való kint éjszakázni. Szerettem volna a kedvében járni, csak azzal nem számoltam, hogy a lesen csöndesnek kell lenni, csakhogy én allergiás vagyok... Mindenképpen a kedvében akartam járni, ezért, hogy ne zavarjam őt a tüsszögéssel, bevettem egy erős, allergiára való gyógyszert. Majd még egyet, és még egyet, hogy biztosan hasson. A nap végére őt gyógyszer csúszott le, mondanom sem kell, hogy igazán csöndes lettem tőle. Allergia nem is lett, de napokig elaludtam este nyolc körül.

Soha nem erőltette, hogy menjek vele vadászni, de a kislányunk születése előtt én szívesen tartottam vele, és ő mindent elkövetett, hogy jól érezzem magam, hozott lábzsákat, meleg ruhákat.

Volt egy nagyon emlékezetes élményem. Bandikával az erdőben voltunk, és kerestünk egy szarvast, amit előző este a társaival meglőttek. Már hosszú percek óta sétáltunk, amikor Bandi váratlanul szólt, hogy álljak meg. Én ránéztem, és akkor vettem észre, hogy az állat mellettünk, az erdőben, a fák között állt, tőlünk másfél méterre. Ő azonnal tudta, hogy ez az állat, amelyiket előző nap megsebzett. Bandi kért, hogy hunyjam be a szememet. Mielőtt megtettem, még belenéztem az állat nagy barna szemébe, majd egy hangos dörrenést hallottam. Tudtam, hogy meghalt. Borzalmasan elkezdtem sírni, és abban a pillanatban nagyon utáltam, hogy vadászik. Persze tudom, hogy jót tett a szarvassal, de szörnyű volt látni. S ez még nem minden. Hiszen utána beültem a kocsiba, s

amikor épp kezdtem megnyugodni, a visszapillantó tükörből láttam, hogy egy lefűrészelt szarvasláb repül a levegőben. Na, újra rám tört a zokogás. Bandi tudta, hogy most nagy dolgot kér, de megkért, hogy segítsek neki a platóra felhúzni a testet, hiszen ő egyedül nem bírja. Alig bírtam odanézni. Egy vadászbarát szerint ott követtem el a nagy hibát, hogy belenéztem a szenvedő állat szemébe.

Bandi egyébként nem az az ember, akivel hosszabb ideig csak kettesben lehet lenni. Igényli a nagy társaságot. Amikor Törökországban nyaraltunk, akkor döbbsent rá, hogy ő még soha nem volt ennyit kettesben valakivel. Szüksége van a társaságra. Kellenek a haverok meg a menés. Tényleg nagyon sokan állnak mögötte. Rengeteg SMS érkezett a balesete után, több száz: bármiben segítünk, csak hívjatok, pénzzel is. Nagyon sokan szeretik. Persze a haverok között vannak olyanok is, akiket én nem tartok barátoknak. A közös piálások után egyszer sem mondták, hogy ne ülj kocsiba, hívok egy taxit.

Alapvetően nem tartom felelőtlennek. Mindig is rengeteget dolgozott, óriási elvárásoknak kellett megfelelnie. Eszeveszett tempót diktált, irdatlan mennyiségű munkát vállalt, nem hiszem, hogy feltétlen szüksége volt rá, hanem mert ebben sem tud nemet mondani.

Tudom, hogy gyakran megkörnyékezik a nők. Emiatt egy lánnyal volt is egy kis mosolyszünetem. Flörtölni kezdett Andrissal, és én ezt nem szeretem. Nekem eszembe sem jutna más pasijával kacérkodni.

Amikor vidékre ment dolgozni vagy vadászni, rákérdeztem az ilyen dolgokra, és azt mondta, borzasztóak a nők. Ízléstelenül, szemérmetlenül viselkednek. Mondtam, figyelj, te nem ismered a nőket. Éva is mindig ezt mondta neki. Hiába. Pedig tényleg nem ismeri őket. Jó példa erre, amikor egyszer egy modellel kellett mennie egy műsorral kapcsolatos fotózásra, majd egy elejtett félmondatából kiderült, hogy egy autóval mennek. Kérdeztem tőle, hogy miért kell egy autóval menniük? Mire ő azt felelte, mert a lány fél, hogy nem talál oda. Hozzátennem, hogy a hölgy első ránézésre sem az az elveszett típus...

Gyakran észre sem veszi, hogy mit akarnak tőle. Annyira naiv. Mert ő nem akar tőlük semmit. Az embereket sem ismeri, alapvetően hiszékeny, jóhiszemű, és ezt sokan kihasználják. Ő senkinek nem szól, hogy adja vissza a pénzét, amikor megszorultunk, inkább az anyukámtól kértem pénzt. Ő nem kér. Tudom, hogy fiúgyereket szeretett volna. Nagyon vágyott rá. Kicsit kényelmetlen volt a nőgyógyászsom előtt, hogy morcos lett, amikor kiderült, kislányunk lesz. De mire beértünk a színházba, már kezdte megemészteni. Az borzasztóan rosszul esett, hogy amikor Sváby András interjút készített vele a Playboy számára, azt éreztem, hogy végig csak ezt taglalják. Az volt az érzésem, hogy Andris folyamatosan arról beszél, hogy nem fia lett. Hosszan dédelgettem ezt a sérelmemet. Sírtam a teraszon, hogy akkor biztos nem kell majd neki ez a baba. Egészen belelovaltam magam. Aztán belenyugodott, hogy őt már mindig nők

fogják körülvenni. Mondtam, ha fiad lenne, rugdosná a fákat, Franciska meg majd szaladgál a lepkék után...

Én mindenképpen szeretnék még egy gyereket, de tiszteletben tartom, ha Andris másképp dönt. Amikor Franci még kisebb volt, nagyon ellenszenvesen reagált még a gondolatára is: nem akar még egy gyereket. Borzalmas érzés volt. Elmentünk egy keresztelőre, ahol ő volt a keresztapa. Franci elaludt a kezében, szopizta az ingét, Andris oda volt, valósággal olvadozott. Akkor megkérdezte: mi lenne, ha lenne még egy gyerekünk? Mondtam neki, hogy tényleg? Igazán ezt akarod? Mire ő ennyit mondott szenvtelenül: á, csak vicceltem. Akkor megint nagyon sírtam. Volt egy-két olyan mondata, amelyből azt következtetem ki, hogy most már biztosan ellene van.

Négy év lenne a két gyerek között, nem tudnának együtt játszani, én mégis nagyon szeretném, ha lenne egy kistestvér. Igaz, éppen most adtam le a fölös kilókat Franci születése után. András észre is vette.

A kapcsolatunk során egyetlenegyszer éreztem a féltékenység nyomát a hangjában. Amikor már lefogyva dögös cuccokba öltöztem, s mentem egy megbeszélésre, akkor indulás előtt megkérdezte, miért is vagy te ilyen csinos? Egyébként többször próbáltam vele bulizni, de nem ismerjük a menő helyeket, általában egy pizzériában kötöttünk ki. Mi általában csak barátokkal megyünk el szórakozni, ott, ahol nem vagyunk kitéve az állandó figyelemnek és beszélésnek, még ha pozitívak is. A Rapülök koncertre is a Lucával mentem, mert féltő volt, hogy a nézőtéren neki beszólogatnak. Ma már az sem igazán jellemző rá, hogy kimarad éjszakánként. Inkább csak az, hogy a próba után a színházban bent marad beszélgetni.

A baleset előtti estén azt mondta, itt vagyok a színházban, kicsit dumálunk, majd jövök. Éjszaka látom, sehol nincs. Felhívtam, hallottam, hogy „már jó a hangulat”, ettől mérges lettem. Legalább hagyott volna üzenetet, hogy tudjam, hol van – gondoltam magamban. Duzzogtam egyet, felhúztam magam. Miért nem lehet szólni? Elaludtam és azt álmodtam, hogy ő meghal. Még az újságok is megírták, nem tudom már, hogy kinek meséltem el. Azt álmodtam, hogy a tévében bemondják, hogy Stohl András meghalt. És akkor csörgött a telefon: gyere, mert összetörtem két autót.

Azonnal összekaptam magam, de hirtelen nem tudtam, hogy mit kezdjek a kicsivel. Abban az időben tízből tíz éjszakát átaludt, ezért azt gondoltam, hogy biztonságosabb otthon hagyni őt a kiságyban, mint kivinni egy baleset helyszínére, ahol nem tudom, hogy milyen látvány fogad. Ahogy tudtam, hívtam anyukámat, aki rohant hozzá.

Amikor a párod ilyen bajba kerül, akkor nem tudsz gondolkodni. Sokan megdorgáltak, hogyan engedhettem, hogy autóba üljön és elhajtson a helyszínről. Valóban hazaengedtem a kocsimmal, de csak az törjön felettem pálcát, aki került már hasonló szituációba.

Sokkot kaptam.

Egy pillanat alatt összedőlt az addigi életünk, és ez nagyon feldühített. Azt gondoltam, hogy tehetett ilyet? Miért tette? Mi értelme volt az egésznek? Hiszen irigylésre méltóan élünk, minden szerencsésen alakult, nincsenek mindennapi gondjaink. Hét év után is szeretjük egymást. A két család is szeretetben él, összetartunk. Miért kellett ez? Lerombolt mindent, amiért dolgozott, amit elért. Mit tett a családjával, a munkájával? Vége a tévének, a színháznak, vége mindennek. Még most is mérges leszek, ha erre gondolok. Nem könnyű gyökeresen megváltozni, de remélem, hogy ebből az esetből végre sokat tanult.

A sérültek közül a két lányt nagyon sajnálom, nehéz életük lehet. Mindketten borzasztóan részegek voltak, egy metálkoncertről jöttek. Náluk nem volt nagy csattanás. Nem esett bajuk. Beszoltak, hogy miért engedtem el Andrist. Én meg csak hebegtem. Nekem jöttek, a bíróságon meg eskü alatt azt vallották, hogy én akartam megütni az egyiküket. Pedig nem így volt. Ők jöttek felém fenyegetően, én pedig felkészültem, hogy ha atrocitás ér, akkor tudjak reagálni. Ahogyan viselkedtek, az számomra visszataszító volt, és ez a viselkedés nem ért véget a baleset napján... A fiúkkal semmi gond nem volt. Kínos volt odamenni azokhoz, akiknek ekkora bajt okozott a párod, de normálisak voltak. Az időérzésem cserbenhagyott. Jött a rendőrautó, és hazavitt. A sofőr annyira gyorsan hajtott, hogy rázkódtam hátul. Szenvtelenül hátraszólt, hogy amúgy maga is ivott? Nem, én otthon aludtam, mondtam.

Andris hazajött, és befeküdt az ágyba. Borzasztóan meg volt ijedve. Én azzal vigasztalom magam, hogy a sors talán így mentette meg az életét. Mert ha ez a karambol nem következik be, akkor ott folytatja, ahol abbahagyta, és a következőt már nem ússza meg élve.

A baleset reggelén kijött hozzám két rendőr, nagyon aranyosak voltak, tudták, hogy izgulok. Segítettek. Mondták, hogy vigyék be Andrisnak másik farmert, mert ami rajta volt, azt elvették bizonyítékként. Bűnrészesnek éreztem magam, mert egy kis cetlire ráírtam: „Szeretlek, minden rendben lesz.” Becsúszattam a nadrágja zsebébe. Baromira örült neki. Oda volt érte.

A baleset után én elsősorban a kicsi érdekét tartottam szem előtt. Nem engedtem tévét nézni, de még arra is vigyáztam, nehogy újság kerüljön a kezébe. Ekkor éreztem meg először, hogy bizonyos médiumoknak tényleg teljesen mindegy, hogy igazat írnak vagy sem. Az első estén azt gondoltuk, hogy Franciskát a tesómnál hagyjuk, de aztán mindkettőnknek nagyon hiányzott, visszahoztuk, jót tett a jelenléte, oldotta a feszültséget. Amikor jött a hír, hogy Pali bácsinak combnyaktörése van, megijedtünk, mert egy ilyen idős embernél ennek súlyos következményei lehetnek. Megállás nélkül szólt a telefon, mindenki ajánlott egy tuti ügyvédet. Andris mindenkinek hitt, nem tudta, melyiküket válassza. Végül maradt Péchy Kristóf. Bandival mindketten baromi őszinték, nagyon passzolnak egymáshoz. Rendkívül szimpatikus volt. Nagyon szeretik egymást a mai napig, de az elsőfokú tárgyalás megmutatta, hogy az ő ügyvédi stílusa nem alkalmas arra, hogy Andrist kihúzza a csávából. Ruttner

nagyon szerencsés választás volt, senki sem hozott volna ki többet ebből az ügyből, mint amit ő másodfokon elért.

Ott voltam az első tárgyaláson. Vallomást tettem, és ki is jöttem. Borzasztó volt a terem hangulata. A folytatásban már nem vettem részt, Kristóf is azt mondta, hogy felesleges megjelennem.

Az első ítélethirdetésnél kocsiban ültem. Jöttem hazafelé, a kocsiban tudtam meg az eredményt: két év négy hónap. Nagyon sírtam. Andris nyugtatgatott, majd otthon megbeszéljük. Mindenki sajnálta, vigasztaltak minket, biztattak, hogy a másodfokú tárgyaláson biztosan kedvezőbb ítélet születik majd. Csak abban bízhattunk, hogy ennél rosszabb nem lehet. Máig nem értem, hogy fordulhatott elő, hogy az első bíró három szakértő vizsgálati eredménye alapján két év négy hónapot adott, utána meg kiderült, hogy Pali bácsi sérülése nem is maradandó. Hogy az istenbe van ez? Mégiscsak egy emberről és a családjáról van szó!

A harmadik tárgyalás azért volt furcsa, mert nagyon jóindulatúnak tűnt a bírónő. Hálás voltam neki. Megörültem, hogy szimpatikus bírónk van. Úgy éreztem, végre felcsillant a remény. Úgy jött be a tárgyalóterembe, hogy máris reménykedni kezdett az ember. Aztán megérkezett az újabb orvosi vizsgálat eredménye: nem maradandó Pali bácsi sérülése. Akkor még erősebb lett a hitem: nem történhet nagy baj. Ha be kell vonulnia, akkor is legfeljebb fogházba, rosszabb nem lehet, úgy hat-nyolc hónapra. Azt tudtam, hogy csodaszámba menne, ha felfüggesztenék.

Attól nem félek, hogy a börtön után nem lesz színházi munkája, mert nagyon sokan akarnak vele dolgozni. Igaz, nem biztos, hogy a színházban még Robi lesz a főnök. Rengeteg kiadásunk van, svájci frank hitel, de valahogy majd csak átvészelnék ezt az időszakot. Franciska most még fontosabbá vált számomra. Hároméves lesz, tökéletesen képpen van. Érti, amit a tévében lát, felfogja, ami körülötte folyik. Biztos, hogy nagyon fogja hiányolni az apját. Zavarni fogja, hogy nincs. Rebekát is félttem, ő gyenge lábakon áll a válás óta. Tartja magát, de nem olyan erős, mint amilyennek mutatja. Én kibírom. Ki fogjuk bírni.

Nekem András mindennél fontosabb. Nagyon-nagyon szeretem ezt a hülyét.

Az utolsó szó jogán II. – Luca

Aput vagy nagyon szeretik, vagy nagyon utálják az emberek. Mi imádjuk. Tisztelem is. Becsülöm azt, amit csinál, tisztában vagyok vele, hogy milyen keményen dolgozik.

A drog nem jellemző rá. A gyerekek százszor többet drogoznak, mint ő. Nézzék meg a szülők, hogy mit csinálnak a gyerekeik a bulikon. Az alkohollal sem volt baja, amikor anyuval összekerültek. Minden rossz akkor kezdődött, amikor elkezdett tévézni. A csajozás is. Akkor kezdte el csalni az édesanyámat. A totális önpusztítás. Már én is megmondtam neki, hogy kívülről ezen nem lehet segíteni, neki kell eldöntenie, hogyan tovább. Tudni kell nemet mondani, de ő

nem is nagyon akar nemet mondani. Sokszor mérges vagyok rá, mert úgy érzem, sosem fog megváltozni. El kellene mennie valakihez, egy szakemberhez, aki segít. Jó lenne, ha egy kívülállónak el tudna mondani mindent. Kitakarítaná a lelkét, rendet tenne a belső világában.

Amúgy fantasztikus a kapcsolatunk. Nekem eszembe sem jutna, hogy ne szóljak neki, hogy hol vagyok, meg hogy ittam. Igen, három pohár bort. Én sosem fetrengtem a buliban a földön. Ezt neki is köszönhetem. Franciskával más, mint velünk volt. Mire hazaért, mi általában már aludtunk, sok minden kimaradt az életünkből. Közben meg annyira jó fej! Nagyon szerethető, és ő is nagyon szeret.

Mindig nagyon elfoglalt volt, kiskoromban alig láttam, szinte nem is ismertem. Anya mindig mondta, hogy apa nagyon szeret, csak ő ilyen, így kell őt elfogadni. Kevés helyen tudott velünk lenni, de akkor nagyon harsány volt, hogy mindenki lássa, ő itt van, az ő kislányai vagyunk. Volt egypár érdekes szülinap. Rendszeresen együtt buliztunk, bulizunk. Az nagyon mókás. A másnap is.

Tizenhét évesen lett először barátom. Alapvetően az olyan típusú fiúk tetszenek, mint amilyen ő. Értelemszerűen ő ennek annyira nem örül. Egyszer panaszkodtam egy srácnak: jaj, apa, nem olyan, mint te! Akkor nagyon boldog volt. Amikor feljött hozzám a fiúm, és ott is aludt, csak anyu tudta. Neki nem mertem elmondani. Apa meg egyszer csak beállított Ancsival, mi még az ágyban. Az én nagy csajozós apukám pedig halál zavarban volt. A srác meg csak állt. Iszonyúan kínos jelenet volt. Álltunk a kertkapuban, zavarában mindenféle hülyeséggel viccelődött. Jó apa, tudtuk, hogy eljön ez a nap, essünk túl rajta! – mondtam én, de ő csak beszélt összevissza mindenféle butaságot. Képtelen volt kezelni a helyzetet, hogy van ott egy másik hím is. Aki együtt volt az ő kislányával... Megsajnáltam...

Másodszorra már nem volt gond. Apával haverok vagyunk, de néha rájön, hogy ő egy szülő, és olyankor rákezdi, hogy ezt nem így kéne csinálni.

Volt egy vadidegen srác egy buliban, aki megkérte a kezemet. Odament apához, hogy „hívhatlak papának? Luca csodálatos lány, megkérem a kezét.” Ez nagyon tetszett neki. Mert milyen rendes, tisztelettudó gyerek. Helyes, jó kiállású fiú volt.

A válasz nálunk nagyon jól ment. Sok mindenre nem emlékszem, törölte az agyam. De jó volt, hogy beavattak a dologba. Nem volt nagy válási csetepaté. Amikor Fótról elköltöztünk, Rebus megkérdezte, hogy apa is jön-e velünk. Nem, mondta anya, csak mi lányok megyünk. Mi még a korábbi barátnőjét, Tündét is elfogadtuk. Később kiderült, hogy nem igazán szeretett bennünket. A válasz megviselte mindkettőjüket, de nekünk ezt soha nem mutatták ki, se apa, se anya. Anyu soha nem hangolt minket Ancsi ellen, nincs is köztünk semmi gond.

Hülyéztem már le, mire azt mondta, jaj, hogy beszélsz az apáddal? Ezt nem lehet, ilyen nincs! A baleset után nem tudom már, miket mondtam, de zokogva üvöltöztem vele a telefonban. Hogy képzeled? Hányszor kell még...? Szombaton

történt a baleset, felkeltünk, mentem volna balettra, és látom, hogy anyu keresi az ügyvéd számát. Mi van? Baj van, apádnak megint balesete volt. Jól van, remek. Sírás, bementem balettra, fél tízkor csörög a telefon. Apa volt, vidáman közölte: kijöttünk, már jövünk haza, nyugi, minden rendben van. Úgy felment bennem a pumpa, hogy még ezek után képes kedélyeskedni. Akkor ő is érezte, hogy most nem a szokásos pufogásról van szó. Nem tudom, mikor voltam ennyire mérges, vagy egyáltalán voltam-e már mérges ennyire valakire. Borzalmas volt.

Felhívták akkor az RTL-től, mondták, hogy ugrott az X-faktor, meg minden más műsora. Akkor döbbsent meg, akkor fogta fel, hogy mekkora bajban van. Miért, nem tudtad, hogy ez lesz? – kérdeztem mérgesen. Nem. Sok pénzt hozott a csatornának, de az RTL is sokszor állt ki mellette. Ez egy nagyon jól működő kapcsolat. De van egy határ. Akkor leült, és nagyon sírt. Azon a délutánon zuhant meg...

...Nem tudom, hogy mi zajlik le benne. Látszólag egészen jól viseli az egészszet. Ahogy közeledett a tárgyalás, mindenki egyre feszültebb lett, ilyen stresszben egyszerűen nem lehet élni. Abba beleőrül az ember. Védekezni kell valahogy. Van kéthárom nagyon közeli barátja, velük eltrécsel, mint én Rebussal. De azt mondja, hogy velük nem beszél ezekről a dolgokról. Nem tudom, hogyan és kinek adja ki magából a feszültséget, mert itthon nem. Minket mindig próbál megnyugtatni.

A baleset után is azt próbálta belénk sulykolni, hogy nem lesz baj. „Ha börtönbe kell mennem, akkor sincs baj, túlélem” – mondogatta. Szerintem viszont nagyon is baj van. Még anyu is azt mondta, hogy felfüggesztett lesz az ítélet, higgyem el. Én az első fok előtt biztos voltam benne, hogy durva lesz. Borzasztó volt látni az interneten. Egy órakor született meg az ítélet, kimentünk a barátnőmmel enni, és folyamatosan az Indexet bújtuk. Anyuval és a nevelőapámmal beszéltem, mindenki hívott, hogy mit tudok, ők mit tudnak. És amikor megláttam, hogy két év négy hónap, az szörnyű volt. Rebeka sírógörcsrel ült a suliban a sarokban. Nekem meg töriből kellett érettségiznem. Kegyetlen érzés.

Én sokáig azt mondtam, nem kívánom, hogy börtönbe vagy fogházba kerüljön. De csak mert az apám. Sokáig úgy gondoltam, ha nem a lánya lennék, akkor igenis azt mondanám, hogy megérdemli. És nemcsak emiatt az egy eset miatt, hanem úgy minden miatt. Rettenetesen mérges voltam rá. Ma már az a véleményem, hogy a börtön nagyon durva büntetés számára. Az is elég lett volna, ha csak egy-két napra rács mögé küldik, és megtapasztalja, hogy milyen az.

Akik ismerik mint munkatársat, mint embert, azok tudják, hogy milyen, azok mind kitartanak mellette. Én senkitől sem hallottam, hogy na, végre megkapta! Néhány hülye gyereken kívül, akik nagyon nyomják az okosságokat.

Most már sajnos engem is megismernek az utcán, de Franciskát még inkább. Apa mellett nem lehet elkerülni az ismertséget, de én nem szeretem látni magam

a tévében. Anya régen utálta, kötelező fotózásokon kellett részt venni, de nem volt annyira vészes. Lefényképezték, ahogy aput szeretjük, kutyáztunk, pár kattintás. Mi soha nem voltunk reflektorfényben, és soha nem is hangoztatjuk, hogy figyelem, megjött a Stohl család, lehet fotózni. Apa védett minket a külvilágtól, hogy normális gyerekként nőhessünk fel. Csak magát nem tudta megvédeni önmagától.

Ki az a Stohl András?

„Hogy milyen ember vagyok? Jó lenne, ha egy szakember mondaná meg, egy pszichiáter.”

Az utolsó szó jogán III. – Stohl András

A lakásomban, a nagyszobában ücsörögtünk, András akkor már tudta, hogy mi a másodfokú ítélet. Szótlanabb volt, mint máskor. Ugyan azt mondta, hogy örül az ítéletnek, hiszen a bíróság az összes enyhítő körülményt figyelembe vette, és öt hónap nem a világ vége, tudtam, hogy belül nyomasztja, ami rá vár. S ha nem is mondta ki, nem is vallotta be, még magának sem, azért valahol bízott abban, hogy felfüggesztett lesz az ítélet. Még akkor is, ha pontosan tudja, hogy a megítélése szempontjából a lehető legjobban járt.

Bennem csupán egyetlen kérdés motoszkált, egyszerű kis buta kérdés.

– András, megérte?

– Nekem is gyakran eszembe jut, hogy megérte-e. Miközben a válasz magától értetődő. Persze, hogy nem érte meg. De ott és akkor a fene se gondol arra, hogy egy ilyen éjszaka ennyi mindennel jár majd, hogy ennyi minden következik. Hogy egy este után hány nappal, hány éjjel lesz, ami borzalmas, hogy meghatározza az életemet az az egy pillanat. Az a reccsenés, aztán a csönd. Az egész életemet megreccsentette.

– Nem akarom megint elkezdni, de tényleg csak magadnak köszönheted.

– Magamnak hát. Ez a legszarabb az egészben. Olyan értelmetlen. Most viszont legalább élvezkedhet a sajtó rajtam.

– Ne okold a sajtót. Nem vitatom, gyakran nem voltak veled korrektek az újságírók, de nem ők okozták a balesetet. A tény, hogy egy ország topsztárja ittasan balesetet okoz, a világ minden táján szenzáció lett volna. És a média ilyen. Egyszer ad, máskor a kezedbe harap. Most éppen csócsálnak. De te kínáltad oda a koncot. Jó zsírosat ráadásul.

– Tőlem írhatnak bármit az újságok, én tudom, hogy nem az vagyok, mint amilyennek lefestenek, írhatják, hogy pedofil, mert én tudom, hogy nem vagyok az. A közeli barátainak sokkal rosszabbul esik az ilyesmi, mert azt látják, hogy bántanak. Persze rosszulesett az egyik bulvármagazin címlapján látni a címet: „Nem leszek olyan, mint az apám!” Mert az apám az utolsó idejében alkoholproblémákkal küzdött. Amikor az elfekvőben volt már megvakulva – a cukorbetegségtől vakult meg, nem az alkoholtól –, akkor cumisüvegben vittünk

be neki bort. Ez az igaz történet. Szerintem ez egy szép történet, ezért az apámat szeretni kell. Egy vak ember feküdt az ágyon, és arra várt, hogy bejöjjön a felesége, a fia, a lánya, behozzon egy kicsi örömet, és amikor vége a látogatásnak, megihassa. A tálalás a baj, a rosszindulatú tálalás. Megfogadtam, hogy nem leszek olyan, mint az apám? Fogadta a fene. Ez dühít. Az apámat gyalázzák úgy, hogy az én számba adják ezeket a mondatokat. Ha rólam írnák, azon nevetnék.

– Akkor térjünk vissza rád. Megkérdezem egyenesen, és őszintén válaszolj! Alkoholista vagy?

– Vannak alkoholproblémáim. Gyakorlatilag minden este fogyasztok alkoholt, egy-két sört vagy bort, pálinkát. Azt gondolom, ha egy ember mindennap iszik alkoholt, akkor annak alkoholproblémája van. Nekem is ennyire van alkoholproblémám. Stohl András alkoholista. Ez az őszinte válasz. No, vajon milyen lavínát indít ez el? Pedig csak azt mondtam, hogy tudom, mindennap iszom valamennyit. Lehet, hogy valaki majd azt mondja, te jó isten, ez mindennap iszik! De ha belegondoltok, fiúk, ti is isztok. A börtön előtti utolsó hét nem lesz leányálom, mert biztosan mindenki búcsúztatni akar. Tuti, hogy sokat fogok inni. Aztán bemegyek öt hónapra, s bizony nem lesz egy korty alkohol se. Kíváncsi leszek, hogyan bírom majd... Ez az öt hónap jó lesz arra, hogy az agyamat és a testemet is helyre tegyem. Lehet, hogy abbahagyom a bagózást is, de ezt még nem merem kijelenteni.

– Azt mondják, aki iszik, annak vagy szeretethiánya, vagy komplexusai vannak.

– Nekem mindkettő.

– Egy ilyen embernek vannak komplexusai?

– Én egyáltalán nem vagyok elszállva magamtól. Ha el lennék, magánrepülőgépen utaznék, tudnám képviselni az érdekeimet, és őszintén fel tudnék háborodni: bassza meg, miért nincs oxigénsátor az öltözőmben? Számos műsorvezető kollégám, akár a rádióban, akár a televízióban, lényegesen jobban tudja képviselni a saját érdekeit. Bennem van egyfajta nyolcadik kerületi gátlás, ami képtelenné tesz erre. De még azt se mondom, hogy baj az, ha valaki mindent ki tud harcolni magának, és ha még oda is adják neki, amit követel, csak én nem ilyen vagyok. Bizony vannak komplexusaim. Ezeket a gyengéimet nagyon szívesen kiveséztetném, még akkor is, ha fájna. Biztosan oka van annak, hogy például rágom a körmöm. Az is zavar, hogy nagyon rövid a lábam. Ha arányos lennék, sudár pasinak tartanának, így viszont egy gnóm vagyok.

– Ej, de önkritikus vagy.

– Nagyon jókat tudok magamon mulatni. Imádom például magam visszanézni a tévében vagy a filmekben. Halálosan jókat nevetek saját magamon. Ancsika azt mondja, mindenkinek velem kéne nézni a filmjeimet, mert sokkal jobban lehet így szórakozni. Imádom szórakozni. Az egész életem egy szórakozás.

– Szerinted meddig fogsz élni?

– Vagy nagyon sokáig fogok élni, vagy nagyon hamar meghalok. Szerintem sokáig fogok élni. Nagyon erős motorja az életemnek a halálfélelem. Reméljük, még kilencvenéves koromban is nagyon fogok félni a haláltól, és ez hajtani fog előre.

– A beszélgetéseink során gyakran felmerült, hogy igazán még te magad sem tudod, hogy milyen vagy. Így, a beszélgetéseink végére érve még mindig nem tudod?

– Sok istenes, vallásos üzenetet kaptam a baleset óta. Igazság szerint isten őrizzen, hogy megismerjem önmagam... hogy ki vagyok én. Ezt Goethe mondta, de kicsit én is így gondolom. A kettősség bennem van, nem tudom, hogy ördög vagyok vagy angyal, csupán azért nem vagyok igazi ördög, mert tudom, hogy nem szabad ördögnek lenni. Úgy érzem, vulkán fortyog bennem, ezért jó színésznek lenni. Fortyog a vulkán, ami le van fedve. A színpadon kiélem a sok rosszat, ami bennem van. Sok önzés van bennem, sok szabadságvágy, hogy mindig az legyen, ami nekem jó. Nem tudom, mi lenne velem, ha nem lenne akár társadalmi, akár jogi következménye annak, amit teszek. Nem tudom, mit engednék meg magamnak, meddig mennék el, mi mindent tennék a vágyaim által vezérelve, hogy mikre lennék képes. Jobb nem is belegondolni. A korlátok valószínűleg nem véletlenül vannak. Jó, hogy vannak, még akkor is, ha néha ez rossz érzés. De talán ez tartja egyben az embert, különben szétzuhannánk. Sok mindent mondtam ki a könyv kapcsán készült interjúk során, amiről korábban nem gondolkodtam. Sokat tanultam arról, mennyire szeretem a családomat, mennyire szeretem az apámat, mennyire szeretem az anyámat, mennyire szeretem a nővéreimet, mennyire szeretem a gyerekeimet, Ancsikát. Vagy mennyire szerettem a volt feleségemet. Ezt csak úgy tudja meg az ember, ha beszél róla. Arra is rájöttem, hogy csak akkor kezdünk el szeretni valakit, ha baj van, amikor bajban vagyunk, amikor éppen elveszítjük. Nem tudom, miért nem tudjuk egymást szeretni. Miért nem mutatjuk ki az életben azt, hogy szeretjük egymást? Hol csúszik el az ember élete, amikor rosszindulatú lesz? Mikor és miért teszi meg valaki azt a lépést, amitől a másiknak rosszabb lesz? És én nem vagyok rosszindulatú. Belőlem tökéletesen hiányzik ez. Megdöbbentő volt számomra az az indulathullám, amit az ügyem elindított. Nagyon tanulságos volt. Pozitív és negatív értelemben is.

– Mit tanultál belőle?

– Arra mindig is kíváncsi voltam, hogy mások hogyan látnak engem. Egy átlagembert kevesebben ismernek. Egy ismert embert ismeri a szűk család, ismerik a barátai, a haverok, és azok is ismerni vélik, akikkel a bűdös életben nem találkozott. Olyan, mint egy hagyma, sok héj veszi körül, de hol az ember, hol van Stohl András maga? Valahol a hagyma mélyén... Ül az emberke, és didereg. Vajon kicsoda is ő? Próbálok megismerni magam. – Elgondolkodik, hosszú percekig maga elé mered, majd feláll. – Na, írónőkém, befejeztük?

– Befejeztük.

– Jól van. Majd tíz év múlva írunk még egy könyvet.

- Miért? Lesz mit írni rólad?
- Csak nem gondolod, hogy csöndes életet élek majd?!
- Azt nem, de talán kevésbé balhésat. Hogy a börtön majd megváltoztat.
- Ne gondold. – Huncutul mosolyog. Csak úgy magában. Mintha már tudna valamit.
- Miért, mi lesz tíz év múlva?
- Hatalmas sztár leszek. A színpadon és a tévében is. Talán lesz még egy gyerekem. Minden az enyém lesz. Újra.
- Balhék lesznek?
- Naná, hogy lesznek. Úgyse változom meg.